

BRIŠEVO I MURVICA: 1. Popis duša - 2 knjige
 DIKLO: 1. Stanje duša - 3 knjige
 DRAČEVAC - PLOČE - CRNO: 1. Stanje duša - 4 knjige
 DRAČEV AC NINSKI: 1. Stanje duša - 1 knjiga
 MURVICA: 1. Stanje duša - 1 knjiga; 2. Glagoljska matica vjenčanih 1706 - 1765; 3. Glagoljska matica krštenih 1765 - 1830; 4. Glagoljska matica umrlih 1766 - 1824; 5. Libar od broja duš, pisan glagoljicom
 NUNIĆ: 1. Stanje duša (Anagraf) - 1 knjiga
 PAG: 1. Stanje duša - 1 knjiga
 POLJICA - ZADAR: 1. Stanje duša - 1 knjiga
 POLJICA I DRAČEV AC NINSKI: 1. Stanje duša - 1 knjiga
 POPOVIĆI: 1. Stanje duša (Anagraf) - 2 knjige
 RODALJICE: 1. Stanje duša (Anagraf) - 1 knjiga
 SILBA: 1. Stanje duša - 3 knjige; 2. Stanje duša, pisana glagoljicom 1698 - 1806 - 1 knjiga
 ZEMUNIK: 1. Stanje duša - 3 knjige (uvezati)

U 2002. godini sredili smo 9 kutija arhiva don Jose Felicinovića i 8 kutija arhivske građe nadbiskupa Vinka Pulišića. Pripremili smo tiskanje drugog izdanja knjige "Žrtve bogoljublja i čovjekoljublja" autora Rozaria Šutrina, koja je tiskana 2002. godine.

Povjerenstvo za kulturu Zadarske nadbiskupije radi na više programa koji traju i po nekoliko godina, a to su uređenje župskih arhiva, knjižnica i izdavačka djelatnost. Da bi se to ostvarilo potrebna su novčana sredstva koja treba osigurati.

Kulturna događanja u zadarskoj nadbiskupiji u 2002. godine

Na području Zadarske nadbiskupije u 2002. godini bilo je mnogo kulturnih događanja. Svrha ovoga kratkog izvješća je prikazati ona događanja koja su povezana sa Crkvom. Započet ćemo s koncertima.

Koncerti:

- Prvi božićni koncert održao se pod imenom "Tisuću glasova za Božić" u košarkaškoj dvorani u Jazinama. U njemu su sudjelovali zborovi iz cijele Nadbiskupije.
- Drugi božićni koncert održao se u crkvi sv. Frane u Zadru, a sudionici su bili brojni crkveni i drugi zborovi, klape i solisti uz pratnju orkestra.
- «Večer glagoljaške baštine» - priređen u crkvi sv. Donata u okviru "Glazbenih večeri u Sv. Donatu". U njemu su sudjelovali pjevači župe Vodice i Rogotina koji su pjevali starocrkvene glagoljske napjeve.

Prikazivanje knjiiga:

- "Život i djelo don Jose pl. Felicinovića" - zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa koji se održao u Zadru i Pagu. Prikazivanje Zbornika održano je u tim dvama mjestima uz

sudjelovanje više pjevačkih zborova i govornika koji su zborili o značenju tog djela.
 - "Perivoj od slave" - tiskanoj u povodu postavljanja šesnaest poprsja, akademskog kipara Ratka Petrića, u Perivoj Gospe od Zdravlja. Knjiga sadrži životopise šesnaest naših znamenitih sugrađana iz minulih vremena-umjetnika riječi, kista i dlijeta, graditelja, jezikoslovaca i političara, od kojih su deseterica bili svećenici. To je bio dirljiv kulturni događaj održan u crkvi Gospe od zdravlja.

- "Časoslov opatice Čike". To je osobni molitvenik - rukopis iz XI. st. nastao u Zadru, čiji se izvornik čuva u Londonu. Kao posebna književna vrsta pojavljuje se prvi put u Zadru, gotovo dva stoljeća prije nego u drugim europskim zemljama. Prikazivanje Časoslova održano je u crkvi Samostana benediktinki sv. Marije u Zadru gdje je Časoslov i nastao. Sudjelovali su mnogi kulturni radnici. Prikazivanje je obogaćeno s nekoliko glazbenih točaka gregorijanskog korala koje su izvele koludrice sv. Marije.

- "Gutenbergova Biblija". Prikaz preslika Gutenbergove Biblije, prve tiskane knjige na svijetu, održan je u Svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta Zadarskoga sveučilišta. Bibliju je uz mnogo truda nabavio mons. Marijan Oblak, zadarski nadbiskup u miru. Koliko mi je poznato nije učinjeno mnogo preslika te Biblije, stoga je to vrijedna akvizicija, a prikazivanje Biblije je bio značajan kulturni događaj i za Sveučilište i za grad Zadar.

Ostala događanja:

U suradnji s Hrvatskim državnim arhivom u Zagrebu radili smo na skupljanju glagoljskih kodeksa i Matica krštenih, vjenčanih i umrlih. Omogućili smo k tome restauriranje onih koje su jako oštećene da bismo ih sačuvali od daljnjeg propadanja. Isto tako radili smo na skupljanju matica koje su pisane latinicom do 1950. godine. Nakon toga Hrvatski državni arhiv u Zagrebu pristupio je mikrofilmiranju (snimanju) cijelog materijala. Kad taj posao bude gotov napraviti će CD-rom kako bi se sav taj materijal mogao lakše čitati.

Uz podršku Ministarstva kulture u Zagrebu i suradnju Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela Zadar, radili smo na inventarizaciji crkvenog ruha iz Riznice katedrale sv. Stošije u Zadru. Svi ti predmeti su snimljeni i dobili su svoj inventarski broj. S radošću očekujemo izradu kataloga u koji će biti uvršteni.

Pristupili smo uz to inventarizaciji crkvenog ruha i predmeta od kovine, drva, srebra i zlata, te vrjednijih knjiga koje pripadaju crkvi sv. Šime u Zadru.

Svaka župa u okviru svog vjerskog djelovanja svake godine upriliči više vjerskokulturnih događanja vezanih uz razne obljetnice, koje su povodi da se ljudi okupe i tako slave Boga.

Mons. dr. Pavao Kero

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj 3-4/2003.

ožujak-travanj

*Uskrsnu Gospodin uistinu,
aleluja!*

*ՄԻՆՆԵՆ ՆԵՐՍԵՍԻՆ ԵՄԻՆՆԵՆ
ԻՄԵՆՆԵՆՆԵՐԻ !*

ՋԵՆԵՐ / Uskrs 2003.

USKRSNA ČESTITKA OCA NADBISKUPA

«I uvečer tog istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: 'Mir vama!' To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina. Isus im stoga ponovno reče: 'Mir vama!' Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas»

/Iv 20,19-21/

**Draga braćo svećenici,
redovnici i redovnice,
dragi Kristovi vjernici!**

Dolazim k vama s molitvenom čestitkom: Radostan vam i blagoslovljen Uskrs! Temeljim je na Riječi Evanđelja, iznikle iz uskrsnog iskustva prve Crkve. Apostoli su, nakon teških dana osobne tjeskobe i straha pretrpljenih zbog Kristove smrti na križu, doživjeli i osobni susret s uskrsnim Gospodinom. On im je u tom prvom susretu donio svoj mir i svoju radost. I doista i mir i radost povezani su s konačnim i najvećim darom koji je Bog dao čovjeku u Isusu Kristu. Naš Bog «jest Bog mira»/Rim 15,33/. Krist Sin njegov je «naš mir»/Ef 2,14/. on je i naše pomirenje s Ocem. On «uspostavlja mir sazda novoga čovjeka. I dođe te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu» /Usp. Ef 2,14.15/. Tvorac i nositelj mira donosi mir u srca svojih učenika i svih ljudi.

Važno je da svaki kršćanin i svaki čovjek dobre volje znade da smo pozvani prihvatiti Kristov, ponuđeni, uskrsni mir, i sada, u ovim nepovoljnim okolnostima za mir u svijetu, i za mir među narodima, u trenucima nelagode i nekih nejasnoća u našem društvu. Jer Kristov mir nadilazi sva ljudska predviđanja i sve ljudske računice. Taj mir postaje način razmišljanja i djelovanja u onima koji ga prihvaćaju i nose u životne prostore. On je temelj života. On je temelj izgradnje obitelji, društva i svjetske zajednice. To ustrajno i snažno naviješta ovom nemirnom svijetu i Sveti Otac kojega snažno podržavamo i slijedimo.

Sigurnom vjerom u Kristovu uskrsnu, konačnu, nazočnost u Crkvi i svijetu sve vas pozivam da budete glasnici Njegova mira koji je uvijek i izvor radosti.

Radostan vam Uskrs svima!

Vazam, 2003.

+Ivan, v.r.
nadbiskup

Neka se pročita na Uskrs, na svim Misama s narodom

ŽUPA	BROJ KATOLIKA	BROJ STANOVNIKA	K R Š T E N I		B R O J		BROJ KRIZMA	V J E N J Č A N J A			C R K V E N I S P R O V O D I				
			UKUP.	O	1.-7.	7.		PRIČEST	UKUPNO	KATOLIČKA	MJEŠOVITA	RAZ. BOGOŠ.	Ukupno	Provid.	Neprovid.
TRIBANJ-KRUŠČICA	210	210	3	3	0	0	9	11	3	0	0	0	8	3	5
TURANJ + Sikovo	1834	1834	20	20	0	0	22	59	8	0	0	0	15	9	6
UGLJAN	650	670	12	12	0	0	7	11	3	0	0	0	18	4	14
VELI IŽ	349	398	9	6	1	2	4	1	3	2	0	1	12	5	7
VELI RAT	90	90	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	1
VINJERAC	280	282	5	3	2	0	7	9	3	1	0	0	9	4	5
VIR	1281	1290	18	17	0	1	11	42	8	0	0	0	15	6	9
VISOČANE	368	368	4	1	3	0	4	15	0	0	0	0	11	5	6
VLAŠIĆI	270	272	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	5	2	3
VRANA	694	694	14	10	4	0	0	0	7	0	0	0	6	4	2
VRGADA	258	268	2	1	1	0	2	0	0	0	0	0	7	2	5
VRSI	1520	1538	16	13	1	2	26	0	17	0	0	0	15	9	6
ZD - PUNTAMIKA	4283	4502	43	34	2	7	59	61	20	0	0	1	27	12	15
ZD - PLOVANJA	2702	2780	36	36	0	0	35	32	14	0	0	0	14	10	4
ZD - STANOVI	4200	4500	37	30	5	2	51	49	11	0	0	1	21	9	12
ZD - SV. STOŠIJA	4400	5300	76	45	5	26	37	153	82	1	1	1	23	4	19
ZD - SV. ŠIME	1200	2453	30	15	15	0	15	29	47	0	0	2	10	2	8
ZD - ARBANASI	5500	6200	51	48	0	3	51	65	25	0	0	0	37	25	12
ZD - VOŠTARNICA	12000	14000	117	55	44	18	140	170	70	3	1	1	62	23	39
ZD - RELJA	4200	8000	59	6	13	40	69	78	29	1	2	2	40	14	26
ZD - BELAFUŽA	6800	7200	78	37	29	12	105	116	36	1	1	1	27	17	10
ZD - SMILJEVAC	4500	4550	62	47	8	7	112	101	43	4	1	1	7	2	5
ZD - BILI BRIG	12500	15000	31	22	7	2	76	96	17	0	0	0	5	4	1
ZAGLAV	183	190	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	2	2
ZAPUNTEL	57	58	2	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	2	0
ŽDRELAC	194	194	2	2	0	0	2	5	1	1	0	0	13	9	4
ŽMAN	206	214	2	2	0	0	0	0	1	0	0	1	6	0	6
Ukupno	138841	154703	1556	1213	182	161	1658	1869	791	754	17	20	1313	725	588

Ž U P A	BROJ KATOIKA	BROJ STANOVNIKA	K R Š T E N I		BROJ PRIGEST	BROJ KRIMA	UKUPNO	V J E N J Č A N J A			CRKVENI SPROVODI				
			UKUP.	O				1.-7.	7.	KATOličKA	MJEŠOVITA	RAZ.BOGOŠ.	Ukupno	Provit.	Neprovit.
NADIN	379	379	9	9	0	9	9	9	9	0	0	0	7	2	5
NEVBANE	609	609	6	6	0	0	2	2	2	0	0	0	11	9	2
NIN	1496	1500	22	20	1	1	12	12	12	0	0	0	18	14	4
NOVIGRAD	950	1000	12	12	0	0	2	2	2	0	0	0	17	6	11
NUINIČ	55	120	1	1	0	0	13	13	11	1	1	1	39	23	16
OBROVAC	830	900	9	8	0	1	0	1	1	0	0	0	3	3	0
OLIB	136	140	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11	4	7
PAG	2187	2223	20	14	1	5	31	13	11	1	1	1	39	23	16
PAKOŠTANE	2728	2760	16	16	0	0	40	12	12	0	0	0	26	13	13
PAŠMAN	451	451	11	11	0	0	0	4	4	0	0	0	14	6	8
PERUŠIČ	1000	1000	25	23	2	0	9	12	12	0	0	0	25	25	0
PETRIČANI	580	580	8	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8	4	4
PLOČE	1480	1510	13	12	0	1	26	16	4	4	4	0	4	3	1
PODGRADINA	597	599	13	13	0	0	4	2	2	0	0	0	4	3	1
POLAČA	1050	1100	19	17	2	0	14	8	8	0	0	0	24	4	20
POLIČNIK	1480	1480	22	22	0	0	12	29	6	6	0	0	13	10	3
POLJICA	663	985	9	5	4	0	8	5	5	0	0	0	10	8	2
POPOVIČI	216	216	4	4	0	0	3	1	1	0	0	0	5	1	4
POSEPARJE	1295	1301	17	16	0	1	21	0	3	0	0	0	15	10	5
POVLANA	680	683	4	4	0	0	0	2	2	0	0	0	17	10	7
PREKO	1200	1200	16	13	2	1	15	25	5	5	0	0	17	10	7
PREMUDA	50	54	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	6	0	5
PRIDRAGA	1272	1458	20	20	0	0	15	0	1	0	0	0	12	5	7
PRISTEG	325	325	14	12	2	0	0	28	5	5	0	0	6	3	3
PRIVLAKA	2020	2053	17	13	4	0	25	0	13	0	0	0	23	14	9
RADOŠNOVAC	264	264	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	2
RADOVINI	572	872	6	5	1	0	5	33	2	2	0	0	8	5	3
RAŠTEVIČ	406	440	3	3	0	0	0	0	4	4	0	0	6	6	0
RAVA	80	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
RAŽANAC	1950	1998	17	16	0	1	25	3	9	0	0	0	31	16	15
RODALJICE	77	77	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0
SALI	669	675	7	7	0	0	0	0	2	2	0	0	14	2	12
SAVAR	60	60	2	0	0	2	0	0	1	1	0	0	3	3	0
SELINE	348	350	6	6	0	0	3	16	1	1	0	0	10	3	7
SESTRUNJU	36	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0
SILBA	250	265	1	1	0	0	0	9	1	1	0	0	9	5	4
SILVNICA	813	813	13	12	0	1	8	0	1	1	0	0	13	12	1
SMILČIČ	255	298	3	2	1	0	1	16	0	0	0	0	1	1	0
SUTOMIŠĆICA	700	700	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	17	7	10
ŠKABRNJA	1677	1677	29	28	0	1	22	52	6	6	0	0	24	15	9

Nadbiskupova riječ

LJUBITI CRKVU

Te nas riječi vode na Galilejsko jezero, u one poukrsne dane, dane pune nekog spokoja u dušama apostola. Završila se drama u Jeruzalemu. Teška i strašna. Bilo je svega u tri dana zbijene povijesti: i straha i neizvjesnosti, i izdaja i žalosti. Bilo je i bijega i bjegunaca. Učitelj je ostao sam. Tek su neki uza nj. Zapravo najvjerniji, koji se mogu prebrojiti na prste: Marija, majka, Ivan, Marija Magdalena i Marija Kleofina i to je sve! Napušteni Isus. Visi na križu s pogledom u dubine i daljine povijesti. Vapije i predaje se Ocu. Agonija i smrt. Pavao je najjezgrovitije i najjistitije izrazio taj čas: «...sam sebe oplijeni uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu...»/usp. Fil 7-8/. Tu su stali učenici. Stao je narod, ali nisu stala proročanstva: «A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi»/Iv 12,32/ I ono drugo: «Ako pčenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod.»/Iv 12, 24/.

Umiranje na križu trenutak je rađanja Crkve. Iz probodenog boka potekla je «krv i voda», rijeka Života. Život će zoru nade pretvoriti u stvarnost Dana, Sedmoga. Uskrsli će ući među svoje s darom Mira koji više nitko neće oduzeti od njegovih. On je Živi. Iskustvo Uskrsloga nova je i radosna vijest, posvuda i svagda, onima koji traže Smisao, Mir i Život. Zato će se «hrabri» bjegunci sa stidom sjećati sumnji i nevjere, ali će zapljusnuti neočekivanom radošću, svjedočiti za vatru koja se razgarala dok im «tumačio Pisma». I dok su tako uronjeni u otajstvu Uskrsa ribarili, Isus je opet gledao u daljine i dubine vjekova: »Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?»/Iv 21, 15/. Vidio je Crkvu. Tražio je Poglavara. Ne bilo kojega. I ne bilo kakvoga. Poglavar je onaj koji ljubi. Više od drugih. Poglavar je zato da pase ovce i janjce. Ne traži popusta. Nema iznimaka. On ljubi i svaki put odgovara isto: «Da, Gospodine, ti znaš da te volim»/Iv 21,16/. Voli Pastira da bi ljubio ovce. Ljubi i zato je spreman «raširiti ruke, i dati se opasivati i voditi» /usp. Iv 21,18/ kamo ne bi mogao ići da ne ljubi. Kada Poglavar to izreče doda mu «Idi za mnom!»/Iv 21,19/. Tako Isus zacrti lik Crkve i zacrti lik pastira. Onda i sada. I sutra. I uvijek u Crkvi Kristovoj!

To je paradigma pastira i njegova odnosa prema Zajednici. Ona nam se opet nameće sa svom ljepotom i zahtjevnošću, dakle privlačnošću, u trenutku kada Petar našega vremena dolazi u posjet Crkvi Kristovoj koja je u Hrvatskoj. On, Petar s ljubavlju ovjenčan, prolijevanjem svoje krvi, na Vatikanskom brežulju, 1981. godine, trinaestoga dana, petoga mjeseca, dolazi nam s tim svjedočanstvom na naš Forum. Dvadeset i pet neumornih godina.

Dvadeset i pet godina na putovima svijeta samo s jednom porukom: «Gospodine, ti znaš da te volim». A mi ga prihvaćamo i volimo zato jer u Poglavaru s Vatikanskog brežuljka vidimo Pastira s obala Galilejskoga jezera. Zsigurno će baš nama, poglavarima i pastirima zajedno s njim, izreći to svjedočanstvo Ljubavi. Do iscrpljenja. I umora. Jer doći će u Zadar, nakon Dubrovnika, Osijeka, Rijeke. I nakon tolikih postaja na kojima su ga prepoznali kao Biskupa Crkve koji daje život svoj jer ljubi Krista i ljubi Crkvu. I žarko bih vas želio zamoliti da, i mi zajedno, vi i ja, poput njega, ljubimo Crkvu svoju zadarsku i u njoj Crkvu u Hrvata, i cijelu, rasprostranjenu, po svoj Zemlji.

Nadbiskup

SVETA STOLICA

PAPINA PORUKA U POVODU 160. OBLJETNICE OSNUTKA PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA ZA DJECU

DRAGA DJECA U MISIJSKOM DJELU CRKVE,!

1. U prvoj polovici 19. stojeća Europa bilježi veliko širenje misija, i Crkva, svjesna misijske snage djece, počela je tražiti od djece da budu dionici naviještanja evanđelja svojim vršnjacima.

Biskup Nancyja Charles de Forbin-Janson, u želji da podupre djelovanje katolika u Kini, 9. svibnja 1843. predložio je pariškoj djeci da pomognu svojim vršnjacima moleći svakoga dana jednu Zdravomariju i izdvajajući svakog mjeseca po jedan novčić. U kratkom vremenu taj je misijski pothvat materijalne i duhovne pomoći prešao granice Francuske i proširio se u ostalim zemljama.

Moj časni prethodnik Benedikt XV. pisao je 30. rujna 1919.: "Živo preporučujemo svim vjernicima Djelo svetog djetinjstva, koje ima za cilj osigurati krštenje nekršćanskoj djeci. Preporučujemo da sva kršćanska djeca prionu uz to Djelo, kako bi zahvaljujući njemu naučila pružati pomoć evangelizaciji bližnjega i već u svojoj dobi shvatila dragocjenu vrijednost vjere" (Maximum illud).

Svetkovina Bogojavljenja ove godine ima posebnu važnost je se slavi 160 godina povijesti Djela svetog djetinjstva, koje je trenutno prisutno u 110 naroda. Ono predlaže djeci svih biskupija svijeta program, koji ima kao temelj molitvu, žrtvu i geste konkretne solidarnosti: na

taj način ona mogu postati navjestitelji evanđelja svojim vršnjacima.

Doba misije mladeži

1. Draga djeca misionari, znam s kolikom brižnošću i velikodušnošću nastojite provesti u djelo tu apostolsku obavezu. Vi se trsite na razne načine dijeliti sudbinu djece prerano prisiljene na rad i ublažiti bijedu one koja su siromašna; solidarizirate se s tjeskobama i dramama djece uključene u ratove velikih, postajući često žrtve ratnog nasilja; molite svakoga dana da milijuni vaših malih prijatelja koji još uvijek ne znaju za Isusa budu dionici dara vjere, kojeg ste primili.

S pravom ste uvjereni da se onaj koji susretne Isusa i prihvati njegovo evanđelje obogaćuje mnogim duhovnim vrijednostima: božanskim životom milosti, ljubavlju koji čini braćom, zauzimanjem za druge, danim i primljenim oprostjenjem, raspoloživošću da se drugoga prihvaća i da se bude prihvaćen, nadom koja nas usmjerava ka vječnosti, mirom kao darom i kao obvezom.

U ovom božićnom vremenu u mnogim mjesnim Crkvama djeca Djela svetog djetinjstva, odjevena kao sveta tri kralja ili pastiri, idu od kuće do kuće pronoseći radosni navještaj Božića. To je

ŽUPA	BROJ KATOLIKA		BROJ STANOVNIKA		K R Š T E N I		BROJ PRIČESTI		BROJ KRIZMA		V J E N J Č A N J A		CRKVENI SPROVODI	
	UKUP.	1.-7.	UKUP.	1.-7.	7...	7...	UKUPNO	KATOLIČKA	MJEŠOVITA	RAZ.BOGOŠ.	UKUPNO	Provit.	Neprovit.	
BANJ	149	1	149	1	0	0	5	7	0	0	0	6	3	3
BARBAT	605	3	606	3	0	0	5	8	4	0	0	13	9	4
BENKOVAC	3690	56	4300	47	5	4	65	0	12	0	0	35	30	5
BIBINJE	3986	44	4000	44	0	0	52	47	27	0	0	35	30	5
BIOGRAD Sv.IVAN	955	18	1000	18	0	0	11	12	1	0	0	7	2	5
" SV.STOŠIJA	4913	35	5100	28	1	6	40	58	23	0	3	22	11	11
BOKANJAC	2000	17	2020	12	3	2	27	31	8	0	0	13	6	7
BOŽAVA	150	1	152	0	0	1	0	0	0	0	0	9	6	3
BRBINJ	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	2
BRGULJE	45	0	45	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
BRIŠEVO	620	11	626	9	0	2	6	0	5	0	0	10	3	7
BRUŠKA	137	0	137	0	0	0	3	3	1	0	0	4	1	3
CRNO	400	4	420	4	0	0	0	13	3	0	0	6	3	3
DIKLO	1350	4	1500	4	0	0	16	0	11	10	1	12	10	2
DINUŠKA	350	0	352	0	0	0	0	0	1	0	0	6	2	4
DOBROPOLJANA	281	2	281	2	0	0	6	0	0	0	0	3	2	1
DRAČEVAC NIN.	234	3	240	2	0	1	6	0	3	3	0	6	3	3
DRAČEVAC ZAD.	160	0	165	0	0	0	5	10	0	0	0	1	1	0
DRAGE	1055	12	1065	11	1	0	11	0	4	4	0	5	0	5
DRAGOVE	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0
ERVENIK	10	1	200	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SV. FILIP I JAKOV	1867	18	1902	18	0	0	22	31	5	5	0	16	11	5
GALOVAC	1200	20	1200	18	0	2	15	0	13	13	0	13	8	5
GORICA-RAŠTANI	1770	36	1772	31	3	2	18	90	18	15	3	21	18	3
ISLAM LATINSKI	726	11	735	9	0	2	13	0	2	2	0	9	7	2
IST	186	1	188	1	0	0	0	0	0	0	0	16	13	3
JASENICE	1052	12	1053	12	0	0	9	0	3	3	0	9	7	2
KALI	1705	19	1731	19	0	0	21	0	8	8	0	9	8	1
KARIN	771	10	859	8	1	1	18	9	0	0	0	2	0	2
KISTANJE	1223	25	1945	20	5	0	31	33	7	7	0	6	5	1
KOLAN	709	9	711	9	0	0	12	28	1	0	1	9	6	3
KORLAT	368	6	372	6	0	0	3	0	0	0	0	4	1	3
KOŽINO	600	8	600	8	0	0	8	0	3	3	0	5	3	2
KRUŠEVO	600	13	600	12	0	1	12	0	2	2	0	10	6	4
KUKLIJA	552	3	566	2	1	0	10	17	3	3	0	7	7	0
LUKA	107	0	109	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
LUKORAN	330	1	330	1	0	0	0	0	2	1	0	10	2	8
LJUBAČ	458	1	458	1	0	0	3	18	0	0	0	7	6	1
MOLAT	85	0	90	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	4
MURVICA	717	11	728	11	0	0	6	0	5	5	0	8	1	7

SADRŽAJ

Nadbiskupova uskrсна čestitka, 117
Nadbiskupova riječ: *Ljubiti Crkvu*, 118

SVETA STOLICA, 119

Papina poruka u povodu 160. obljetnice Papinskih misija za djecu, 119
Papina poruka za Korizmu 2003., 122
Papina poruka za 40. svjetski dan molitve za zvanja, 125
Papina poruka za 37. svjetski dan društvenog priopćivanja, 128
Papino pismo «S krunicom u ruci», 131

ZADARSKA NADBISKUPIJA, 135

Pastoralni pohod Sv. Oca Zadru - odbori i pododbori, 135
Nadbiskupovo pismo prezbiteriju u povodu Papina pohoda, 143
Nadbiskupovo pismo vjernicima u povodu Papina pohoda, 144
Slavlje Šestog časa - 9. lipnja 2003., 146
Logotip Papina pohoda, 153
Godišnja svećenička skupština, 155
Svećenička rekolekcija, 180

ODREDBE, 185

OBAVIJESTI, 188

PASTORALNI PRILOG:

Pastoralni program pripreme za dolazak sv. Oca, 192

VIJESTI i DOGAĐAJI, 195

NAŠI POKOJNICI: Josip Zubović, 212

IZ POVIJESTI NAŠIH ŽUPA: Barbat, 213

KRONIKA, 217

simpatičan običaj "Zvijezdica", koji je pokrenut na poticaj tog Djela u germanskim zemljama i kasnije se proširio u mnogim narodima: djevojčice i dječaci kucaju na vrata, pjevaju božićne pjesme, mole, predstavljaju obiteljima pothvate solidarnosti. Na taj način maleni naviještaju Radosnu vijest i velikima.

Ljubav koja obuhvaća cio svijet

2. Ta zauzetost u evangelizaciji i solidarnosti - vi to dobro znate - ne ograničava se na nekoliko tjedana odnosno samo na božićno vrijeme, već se proširuje na cijeli život. Eto zašto vas potičem da velikodušno odgovorite na bezbrojne zahtjeve za pomoć upućene iz siromašnih zemalja.

Kolika djeca u Europi, Americi, Aziji, Africi i Oceaniji mole i rade za taj isti ideal! Osnovan je Međunarodni fond solidarnosti, povećan priložima iz svih dijelova svijeta. Iz njega se izdvajaju sredstva za financiranje malih i velikih pothvata u prilog djece.

Ima prelijepih iskustava djece koja, da bi se zbratimila sa svojim malim prijateljima iz dalekih zemalja, prodaju božićne zvijezde ili prikupljaju poštanske marke; da bi oslobodila svoje vršnjake prisiljene boriti se u ratu, odrekla su se neke igračke ili skupe razonode; da bi financirala katehetske udžbenike ili izgradila škole na misijskim područjima, na različite načine štede. Slični bi se primjeri mogli nabrajati unedogled. Trenutno je više od tri tisuće pothvata koje djeca misionari financiraju svojim priložima. Nije li to

pravo čudo Božje ljubavi, sveobuhvatne i tihe, koja ostavlja znak u svijetu?

U tom bi čudu morali sudjelovati svi vi, draga djeco misionari! A onaj koji ništa ne posjeduje, može dati prinos molitve zajedno s nevoljom svog siromaštva.

Odgojna snaga poslanja

3. Dragi dječaci i djevojčice, misijska obveza pomaže vama samima da rastete u vjeri i čini vas radosnim Isusovim učenicima.

Solidarnost prema manje sretnima otvara vam srce za velike potrebe čovječanstva. U siromašnoj djeci i djeci koja su u potrebi možete prepoznati Isusovo lice. Tako su postupali poznati misionari poput Franje Ksaverskog, Mattea Riccija, Charlesa de Foucalda, Majke Terezije iz Kalkute i mnogih drugih iz svih dijelova svijeta.

Srdačno želim da vaši pastiri, biskupi i svećenici, kao i vaši vjeroučitelji i animatori, vaši roditelji i nastavnici imaju na srcu Dječje misijsko djelo. Već od svog osnutka, ono je donijelo plodove junačkog misionarstva i ispisalo divne stranice u povijesti Crkve. Prva kineska djeca, koja su spasila "djeca misionari", postala su učitelji, vjeroučitelji, liječnici i svećenici. Dar krštenja pretvorio se u svjetlo za njih i za njihove obitelji.

Među djecom kojima su svojim prilogom i molitvom pomogla druga djeca jesu i mučenik Paolo Tchen i prvi nadbiskup Pekinga kardinal Tien Kenshin. Tijekom godina rodio se potom kod mnogih dječaka i djevojčica poziv na potpuno posvećenje evangelizaciji.

Vjesnik Zadarske nadbiskupije - Službeni vjesnik Nadbiskupije zadarske - ISSN 1331-7016; Izdavač: Nadbiskupski ordinarijat Zadar, Zeleni trg 1, HR- 23000 Zadar; tel: 023-208-650, fax: 208-640; Odgovara: Msgr. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski; Uredničko vijeće: Livio Marijan, Ivan Mustać, Rozario Šutrin, Nedjeljko Zubović; Fotografije: Don Srećko Petrov, ml.; Tiska: WA Graf, Nikole Tesle bb, 23000 Zadar, tel. 323-592; Datum ulaska ovog broja u tisak: 4. travnja 2003.

Kako ne podsjetiti na Malu Tereziju od Djeteta Isusa koja je, sa sedam godina, 12. svibnja 1882. upisala u Djelo svetog djetinjstva a sa 14 godina odlučila darovati se Isusu za spas svijeta? Ta duhovna plodnost ni danas nije ugasla. Molimo da sve veći broj djece stavi na raspolaganje evanđelju ne samo određeno razdoblje, već sav svoj život. Molimo isto tako Boga da se posvuda prošire djela dobročinstva misijskog djetinjstva.

Još jednu Zdravomariju

4. Potrebe djece su tako brojne i složene da nijedna štedna kasica i nikakva gesta solidarnosti nisu dostatne da ih se riješi. Nužna je pomoć odozgor. Vi, draga djeco misionari, upisujući se u Djelo svetog djetinjstva, preuzmite na sebe kao prvotnu obvezu da svakoga dana izmolite jednu Zdravomariju. Znaite doista da djelotvornost misije počiva u prvom redu na molitvi i zato se obraćate Mariji, Zvijezdi evangelizacije.

Već 160 godina zazivate je u ime djece cijeloga svijeta. Pozivam vas da ustrajete u toj lijepoj vježbi

obnovljenom zauzetošću u ovoj "Godini krunice". Veći bi mogli pokušati, bar poneki put, izmoliti čitavu desetice krunice ili čak cijelu krunicu. Vrlo je duboka značenja misijska krunica: jedna desetica, ona bijela je za staru Europu, da ju iznova prožme evangelizacijska snaga po kojoj su nastale mnoge Crkve; žuta desetica je za Aziju, koja buja životom i mladošću; zelena desetica je za Afriku, kušanu patnjom, ali otvorenu za navještaj; crvena desetica je za Ameriku, obećanje novih misijskih snaga; plava desetica je za kontinent Oceaniju, koja očekuje kapilarnije širenje evanđelja.

Draga djeco misionari, neka vas prati Gospa u vašem zauzimanju! Njoj vas povjeravam zajedno sa članovima vaših obitelji i kršćanskim zajednicama kojima pripadate. Sve vas od srca blagoslivljam.

Iz Vatikana, 6. siječnja 2003., na svetkovinu Bogojavljenja.

Ivan Pavao II.

28. 03. 2003. FRANCUSKI VELEPOSŁANIK KOD NADBISKUPA - Nj. ekscelencija gosp. Francis Bellanger, veleposlanik Francuske u Zagrebu, posjetio je o. Nadbiskupa u Nadbiskupskom domu. Veleposlanik se zanimao za život Crkve i prilike u svijetu te posebno ulogu Svetoga Oca u sadašnjim teškim prilikama za mir zbog rata u Iraku.

28.-30. 03. 2003. PASTIRSKI POHOD U ISLAMU I SMILČIĆU - O. Nadbiskup bio je u pastirskom pohodu u župama Smilčić i Islam Latinski. Započeo ga je susretima s vjeroučenicima različitih uzrasta, nastavio s pobožnostima Križnoga puta u objema župama i katehezama za vjernike, sa susretima s članovima Župnih ekonomskih vijeća, s prognanicima, brojnom grupom u Smilčiću, i završio s Misama u tim župama.

31. 03. - 4. 04. 2003. STALNO VIJEĆE I PLENUM HBK U ZAGREBU - Na stalnom vijeću Hrvatske biskupske konferencije i na Plenumu HBK, o. Nadbiskup je imao dvije točke: Izvještaj Biskupske komisije za prognane i Trajni đakoniat u našoj Crkvi.

U ožujku 2003., Nadbiskupski ordinarijat se preselio u nove prostorije, u zgradu na trgu Sv. Stošije

19. 03. 2003. **BLAGDAN SV. JOSIPA** - Nadbiskup je predvodio u župi Obrovac svečanu konceleriranu Euharistiju i zaključio pastirski pohod toj župi. U toj prigodi blagoslovio je uz sudjelovanje don Emila Bilavera, župnika i dekana, obnovljenu Osnovnu školu te bio na svečanoj sjednici Vijeća i Poglavarstva Općine Obrovac.

21. 03. 2003. **NADBISKUP PRIMIO VODITELJICU UREDA ZA PROGNAKNIKE** - U Nadbiskupskom domu u Zadru, o. Nadbiskup je primio gđicu Sandru Kaurlo, voditeljicu Županijskog ureda za prognanike i doseljenike u Zadru. Voditeljica je obavijestila Nadbiskupa o nastojanjima Države da se vrati privatno vlasništvo i da se zbrinu sadašnji korisnici tih stanova. Govorila je i o mogućnosti zbrinjavanja i onih useljenika koji nisu imali nikakva rješenja za korištenje privatnih stanova.

22.-23. 03. 2003. **PASTIRSKI POHOD JASENICAMA** - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župi Jasenice. Susreo se s prvopričesnicima i krizmanicima te župe, te s dijelom roditelja krizmanika. Imao je sastanak s članovima Župnog ekonomskog vijeća. Obišao je dio župe Jasenice-Maslenicu, te pozdravio vjernike u crkvi sv. Jurja u Rovanjskoj. U Jasenicama slavio je Misu sa župnikom Don Markom Lončarom i narodom.

23. 03. 2003. **EUHARISTIJA U NINU** - Nadbiskup je sa župnikom don Šimom Kevrićem slavio Euharistiju u temeljito obnovljenoj župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu. Crkva je nakon dvogodišnje obnove ponovno u upotrebi /vidi: Vijesti/.

25. 03. 2003. **NADBISKUP U GOSPIĆU** - Na blagdan Blagovijesti, o. Nadbiskup je sudjelovao u svečanoj koncelebraciji biskupa i svećenika u gospićkoj katedrali, titularu Marijina naviještenja. Toga dana se kao član Biskupske komisije HBK za praćenje zbrinjavanja prognanika na području od posebne državne skrbi, zajedno s mons. Milom Bogovićem i mons. Antom Ivasom, sastao s g. Lovrom Pejkoćem, pomoćnikom ministra Ministarstva za javne radove, obnovu i izgradnju, zaduženim za zbrinjavanje prognanika. On je predstavio biskupima rezultate nastojanja Hrvatske vlade na tom području te dao pregled plana za konačno rješavanje tog pitanja.

26. 03. 2003. **PODJELA BIBLIJA U ŽUPI KRALJICE MIRA** - Nadbiskup je predvodio Službu Riječi i podijelio Biblije obiteljima iz župe Kraljice mira i Bezgrješnog začeca u Zadru.

26. 03. 2003. **DIPLOMIRAO ĐAKON STANKO GRUBIĆ** - Naš đakon Stanko Grubić diplomirao je teologiju na Teologiji u Rijeci. Čestitamo!

27. 03. 2003. **SUSRET DEKANA ZADARSKE NADBISKUPIJE** - U Nadbiskupskom domu u Zadru održan je sastanak pod predsjedanjem o. Nadbiskupa s dekanima Nadbiskupije zadarske. Sudjelovao je i mons. Ivan Mustać, gen. vikar. Teme su bile: Izvještaji o Godini kateheze odraslih u Nadbiskupiji i Priprema dolaska Svetoga Oca u pastirski posjet Nadbiskupiji.

PAPINA PORUKA ZA KORIZMU 2003.

Blaženije je davati nego primati

Draga braćo i sestre!

1. Korizma, intenzivno vrijeme molitve, posta i brige za one koji su u potrebi, pruža svakom kršćaninu mogućnost da se pripravi na Uskrs ozbiljnim razmišljanjem o vlastitom životu, sa osobitom pozornošću prema Božjoj Riječi, koja prosvjetljuje svakodnevni hod vjernikâ. Ove godine htio bih da kao vodič korizmenog razmišljanja bude rečenica uzeta iz Djela apostolskih: *"Blaženije je davati nego primati"* (20,35). Nije riječ jednostavno o moralnoj opomeni, niti imperativu koji bi bio nametnut čovjeku izvana. Sklonost darivanja ukorijenjena je duboko u čovjekovu srcu: svaka je osoba svjesna želje da stupi u kontakt s drugima i ostvaruje se u punini kada se drugima slobodno daje.

2. Naše je doba, nažalost, osobito podložno napastima sebičnosti koja neprestano vreba u čovjekovu srcu. U društvu općenito, kao i u javnim glasilima, ljudi su preplavljeni porukama koje više ili manje otvoreno uzvisuju kulturu prolaznosti i užitka. Premda briga za druge dolazi do izražaja u prirodnim katastrofama, ratovima i ostalim situacijama hitnosti, općenito je teško izgraditi kulturu solidarnosti. Duh svijeta štetno utječe na našu unutarnju težnju nesebičnog darivanja drugima i navodi nas na zadovoljavanje naših posebnih interesa. Sve se više podstiče

želja za gomilanjem dobara. Nema sumnje da je prirodno i pravo da svatko svojim sposobnostima i radom nastoji steći ono što mu je potrebno za život, no pretjerana žudnja za posjedovanjem sprječava ljudsko biće da se otvori Stvoritelju i onima oko sebe. Riječi svetoga Pavla Timoteju vrijede za svako doba: "Zaista, korijen svih zala jest srebroljublje; njemu odani, mnogi odlutaše od vjere i sami sebe isprobadaše mukama mnogima" (1 Tim 6,10)!

Izrabljivanje čovjeka, ravnodušnost prema trpljenjima naše braće i sestara, kršenje čudorednih načela samo su neki od plodova žeđi za zaradom. Promatrajući žalosni prizor trajnog siromaštva koje pogađa tolike ljude u svijetu, kako ne vidjeti da su težnja za zaradom pod svaku cijenu i odsutnost stvarne i odgovorne brige za opće dobro doveli do koncentriranja velikih bogatstava u rukama malobrojnih, dok ostatak čovječanstva trpi u bijedi i zapuštenosti. Apelirajući na vjernike i sve ljude dobre volje htio bih ponovno potvrditi načelo koje je samo po sebi očito, premda je nerijetko zanemarivano: cilj ne smije biti traženje dobra određene povlaštene skupine, već poboljšanje uvjeta života svih. Samo na tom temelju moći će se graditi međunarodni poredak uistinu označen

pravdom i solidarnošću, kojemu se svi nadaju.

3. *"Blaženije je davati nego primati"*. Kada vjernici odgovaraju na nutarnji poticaj da se daju drugima ne očekujući ništa zauzvrat, u srcu čute duboko zadovoljstvo. Napori kršćana da promiču pravednost, njihova zauzetost u obrani najslabijih, njihovo humanitarno djelovanje u priskrbljivanju kruha gladnima i njihova skrb za bolesne odazivajući se na svaku žurnost i potrebu, crpe snagu iz onog jedinstvenog i neiscrpnog bogatstva ljubavi koju čini potpuno Isusovo predanje Ocu. Vjernik je pozvan ići stopama Krista, pravoga Boga i pravog čovjeka, koji je, u savršenoj poslušnosti volji Očevoj, "oplijenio" i ponizio samog sebe (usp. Fil 2,6 sl.) dajući se nama nesebičnom i potpunom ljubavlju, sve do smrti na križu. S Kalvarije gromko odzvanja poruka ljubavi Presvetog Trojstva prema ljudima svih dobâ i mjestâ. Sveti Augustin ističe kako je samo Bog, Najviše Dobro, u stanju pobijediti sve bijede svijeta. Milosrđe i ljubav prema bližnjemu moraju stoga izvirati iz živog odnosa s Bogom i imati Boga kao svoje stalno uporište, jer se u prisnosti s Kristom krije naša radost (usp. De civitate Dei, Knj. 10, pog. 6; CCL 39, 1351 sl.).

4. Božji Sin nas prvi uzljubi, "dok još bijasmo grešnici" (Rim 5,8), bezuvjetnom ljubavlju koja ništa ne traži a priori. Svjesni toga, kako ne vidjeti u korizmi povoljnu prigodu za donošenje hrabrih odluka nadahnutih ljubavlju prema drugima i velikodušnošću? Korizma nam pruža primjenjiva i djelotvorna sredstva posta i djela milosrđa kao oružja u borbi

protiv pretjerane privrženosti novcu. Dati ne samo od svog suviška, već i nešto više pridonosi onom samoprijegoru bez kojeg nema istinskog kršćanskog života. Jačajući se neprestanom molitvom, krštenik osim toga pokazuje stvarni prioritet kojeg u vlastitom životu daje Bogu. Božja ljubav izlivena u našim srcima jest ta koja mora nadahnjivati i preobraziti nas same i naše djelovanje. Neka se kršćani ne zavaravaju da mogu tražiti istinsko dobro braće ako ne žive Kristovu ljubav. I tamo gdje budu imali uspjeha u unapređivanju važnih vidika društvenog i političkog života, no postignutog bez ljubavi, svaka će promjena biti kratkog vijeka. Sama mogućnost da se samoga sebe dadne drugima dar je koji dolazi od Božje milosti. Kako uči sveti Pavao: "Da, Bog u svojoj dobrohotnosti izvodi u vama i htjeti i djelovati" (Fil 2,13).

5. Današnjem čovjeku, često nezadovoljnom ispraznim i površnim životom i u traganju za istinskom radošću i ljubavlju, Krist pruža vlastiti primjer i poziva ga da ga slijedi. Od onoga koji sluša njegov glas traži da dadne svoj život za braću. Ta je žrtva vrelo punog samoostvarenja i radosti, kako to pokazuje rječiti primjer onih muškaraca i žena koji su ostavili za sobom sve sigurnosti i nisu oklijevali staviti na kocku vlastiti život kao misionari u različitim dijelovima svijeta. To svjedoči odlučnost mladih ljudi koji su, potaknuti vjerom, prigrlili svećenički ili redovnički poziv kako bi se stavili u službu "Božjeg spasenja". Pokazuje to i sve veći broj dragovoljaca koji se spremno posvećuju pomaganju siromasima, starijima, bolesnima i svima onima koji su u potrebi. Nedavno smo bili

Nadbiskupa za vrijeme posjeta sestrama svoje Družbe koje rade u Sjemeništu i Katedrali u Zadru.

7. 03. 2003. KONFERENCIJA ZA TISAK- o. Nadbiskup je sazvao konferenciju za tisak na kojoj je govorio o svojoj korizmenoj poslanici i korizmenoj akciji u korist Zadarske bolnice. Na konferenciji su sudjelovali dr. Zvonimir Vrančić, ravnatelj Bolnice i dr. Viktor Štetić, predstojnik Neurološkog odjela.

8.-10. 03. 2003. PASTIRSKI POHOD PRIDRAGI I KARINU - Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu u župama Pridraga i Karin. Kroz to vrijeme održao je više susreta s grupama vjernika: članovima Župnih ekonomskih vijeća, s učenicima i učiteljima u školama Pridrage i Karina, s KUD-om «Luzarica» te posebno s vjernicima u Karinu. Oni su izložili Nadbiskupu svoje poteškoće u rješavanju stambenih problema. U obje župe slavio je sa župnikom don Jurom Zubovićem i s vjernicima Mise u župnim crkvama.

9. 03. 2003. SUSRET S MARIJINOM LEGIJOM- U Benkovcu je o. Nadbiskup imao susret s članovima novoosnovanog prezidija u toj župi te nakon toga podijelio Biblije obiteljima iz župa Benkovca i s Puntamike u Zadru nakon višemjesečnog rada s njima u Obiteljskoj biblijskoj školi.

12. 03. 2003. SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA - Nadbiskup je predsjedao mjesečnoj Svećeničkoj rekolekciji u sjemeništu «Zmajević». Prvi dio, pokorničko slavlje predvodio je don Ivica Jurišić, župnik Pakošтана i Draga, a drugi o. Andrija Bilokapić, OFM s temom: Rad s odraslima prema Katekizmu Katoličke crkve. Mons. Ivan Mustać, gen. vikar govorio je o pripremama za posjet Svetoga Oca Zadru. Govorili su još mons. Šime Perić i o. Jozo Milanović.

14.-16. 03. 2003. PASTIRSKI POHOD ŽUPAMA POSEDARJU I PODGRADINI - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župama Posedarju i Podgradini. Za vrijeme posjeta susreo se u školi s učenicima i učiteljima, s Poglavarstvom općine Posedarje, s članovima Župnog Caritasa, s krizmanicima i njihovim roditeljima, sa članovima Župnih ekonomskih vijeća te je slavio Euharistiju sa župnikom don Mijom Stijepićem, u objema župama.

17. 03. 2003. NA SVEĆENIČKOM DANU ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE - o. Nadbiskup je, na poziv mons. Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa, predvodio na Svećeničkom danu Zagrebačke nadbiskupije Pokorničko slavlje i održao predavanje: Formiranje budućih svećenika.

18. 03. 2003. SUSRET S REKTORIMA BOGOSLOVIJA U HRVATSKOJ - U Zagrebu, u prostoru Rektorata Bogoslovijske škole, Nadbiskup je vodio susret Rektora naših Bogoslovijskih škola s ciljem nastavka rada na izradi Temeljne uredbe o odgoju i obrazovanju svećenika u našoj Crkvi.

Gruica, članovi Vadine koordinacije iz Zagreba, s o. Nadbiskupom i članovima Odbora Zadarske nadbiskupije za organizaciju Papinog posjeta Zadru. Razgovaralo se o svim vidovima te organizacije i različitim zaduženjima članova Odbora i različitih pododborna u Nadbiskupiji.

28. 02. 2003. SJEDNICA VTKŠ-e i AUTORA «KULTURNE BAŠTINE ZAD. NADB.» - O. Nadbiskup je sudjelovao, na sjednici profesora Visoke teološko-katehetske škole u Zadru. Toga dana je sudjelovao u prostorima Stalne izložbe crkvene umjetnosti, na sjednici autora monografije Kulturna baština Zadarske nadbiskupije

Ožujak, 2003.

1. 03. 2003. - SPROVOD POK. JURE ZUBOVIĆA - O. Nadbiskup je sudjelovao u djelu sprovoda i predvodio u župnoj crkvi u Barbatu sprovodnu misu za pok. Josipa Zubovića, oca don Nedjeljka i don Jure Zubovića, svećenika Nadbiskupije zadarske. Otac dvojice naših svećenika i još šestoro djece bio je veliki prijatelj svećenika i Sjemeništa. P. u m!

2. 03. 2003. PASTIRSKI POHOD U KRUŠEVU - Nadbiskup je u okviru pastirskog pohoda u župi Kruševo predvodio sv. Misu s narodom, pregledao župni Ured, susreo se s vjeroučenicima iz osnovne škole, s ministrantima te na kraju sa župnikom o. Mladenom Kovačevićem.

3. 03. 2003. SJEDNICA UP. VIJEĆA HC / TRIBINA M. O'BRIENA- Nadbiskup je predsjedao redovitoj proljetnoj sjednici Upravnog vijeća Hrvatskog Caritasa. Na programu je bio osvrst na proteklu godinu, te planovi za tekuću kao i stalna kampanja Caritasa u borbi protiv ovisnosti sve do Dana Caritasa u prosincu ove godine. Navečer je Nadbiskup bio nazočan na tribini u Sjemeništu na kojoj je Michel O'Brien govorio o svome romanu Posljednja vremena.

4. 03. 2003. O. ANTE BADURINA U BOLNICI - O. Nadbiskup je posjetio u bolnici o. Antu Badurinu, gvardijana samostana sv. Mihovila, koji se liječio od infarkta srca.

4. 03. 2003. POSJET ŠPANJOLSKOG VELEPOSLANIKA - O. Nadbiskup je primio u Nadbiskupskom domu Nj. ekselenciju g. Sebastiana Alvaro de Erice, veleposlanika Kaljevine Španjolske u Republici Hrvatskoj.

5. 03. 2003. PEPELNICA - U katedrali sv. Stošije, o. Nadbiskup je predvodio koncelebriranu Misu na početku Korizme, te u homiliji potaknuo vjernike na duhovni rast po molitvi, postu i milostinji. Posebno je naglasio korizmenu akciju za zadarsku Opću bolnicu, u kojoj Nadbiskupija želi kupiti i pokloniti Odjelu neurologije aparat za praćenje rada ljudskog mozga.

6. 03. 2003. - POGLAVARICA DRUŽBE KRALJICE SVIJETA KOD NADBISKUPA - S. Terezija Šarčević, vrhovna poglavarica sestara Družbe Kraljice svijeta, posjetila je o.

svjedoci hvalevrijednog nadmetanja u solidarnosti prema žrtvama poplava u Europi, potresâ u Južnoj Americi i Italiji, epidemijâ u Africi, vulkanskih erupcija na Filipinima, kao i ostalim područjima svijeta u kojima mržnja, nasilja i rat izazivaju krvoprolića. U tim prilikama sredstva društvenog priopćivanja igraju značajnu ulogu, omogućujući nam da se solidariziramo sa žrtvama i spremno pomognemo onima koji trpe ili su u nevolji. Katkad ti napori da se pomogne drugima nisu potaknuti samom kršćanskom zapovijedi ljubavi, nego urođenim osjećajem suosjećanja. No, bez obzira, onaj koji pomaže onima koji su u potrebi uživa Božju naklonost. U Djelima apostolskim čitamo kako je učenica Tabita spašena, jer je činila dobro bližnjemu (usp. 9,36 sl.). Satnik

Kornelije zadobiva vječni život zbog svoje velikodušnosti (usp. ondje 10,1-31). Služenje onima koji su u potrebi može za one koji su "daleko" biti providonosni put susreta s Kristom, jer Gospodin preobilno nagrađuje svakog onog koji čini dobro bližnjima (usp. Mt 25,40). Od srca želim da korizma za vjernike bude plodonosno vrijeme za širenje i svjedočenje evanđelja ljubavi u svakome mjestu, jer je poziv na ljubav srce svake istinske evangelizacije. Zazivam za to zagovor Marije, Majke Crkve. Neka nas ona prati u korizmenom hodu. S tim osjećajima od srca sve blagoslivljam.

Iz Vatikana, 7. siječnja 2003.

Ivan Pavao II.

PAPINA PORUKA ZA 40. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA

"POZIV NA SLUŽENJE"

Časna braćo u biskupstvu, draga braćo i sestre iz cijeloga svijeta!

1. "Evo Sluge mojega, koga sebi izabrah: mog ljubimca, miljenika duše moje!" (Mt 12,18, usp. Iz 42,1-4).

2. "K'o janje na klanje odvedoše ga..." (Iz 53,7).

Tema poruke za ovaj 40. Svjetski dan molitve za zvanja poziva nas vratiti se korijenima kršćanskog poziva, povijesti prvoga koga je Otac pozvao, njegova Sina Isusa. On je "sluga" Očev, kojeg su proroci navijestili kao onoga koga je Otac odabrao i oblikovao već u krilu majčinu (usp. Iz 49,1-6), izabranika kojeg Otac podupire i kojemu je omilio (usp. Iz 42,1-9), u kojeg je stavio svoga duha i na kojeg je prenio svoju snagu (usp. Iz 49,5) i kojeg će uzvisiti (usp. Iz 52,13-53,12).

Odmah je očito da nadahnuti tekst daje bitno pozitivno obilježje izrazu "sluga". Dok se u današnjoj kulturi onaj koji služi smatra manje vrijednim, u svetoj povijesti sluga je onaj kojeg je Boga pozvao ostvariti određeno djelo spasenja i otkupljenja, onaj koji zna da je sve što ima primio. Zbog toga se on osjeća također pozvanim staviti u službu drugih ono što je primio. U Bibliji je služenje uvijek vezano uz određeni poziv koji dolazi od Boga. Upravo zato predstavlja najveću puninu dostojanstva stvorenja, odnosno ono što upućuje na njegovu tajanstvenu i vrhunaravnu protegu. Tako je bilo i u životu Isusa, vjernog Sluge, koji je pozvan ostvariti sveopće djelo otkupljenja.

U Svetom pismu postoji snažna i jasna veza između služenja i otkupljenja, kao i između služenja i trpljenja, između Sluge i Jaganjca Božjeg. Mesija je ispaćeni Sluga koji na sebe uzima teret ljudskoga grijeha. On je janje koje "odvedoše na klanje" (Iz 53,7) da plati cijenu grijeha koje je počinio ljudski rod i tako ostvari služenje, koje je čovjeku bilo najpotrebnije. Sluga je Jaganjac koga "zlostavljahu, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih" (Iz 53,7), pokazujući tako izvanrednu snagu: snagu da na zlo ne uzvratiti zlo, već da na zlo odgovori dobrim.

Ponizna je snaga sluge, koji nalazi u Bogu svoju jakost i kojega je On, upravo zato, učinio "svjetlošću naroda" i nositeljem spasenja (usp. Iz 49,5-6). Poziv na služenje je uvijek, na tajanstven način, poziv na udioništvo na vrlo osoban način u otajstvu spasenja - udioništvo koje je skupocjeno i bolno.

3. "Tako i Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge" (Mt 20,28).

Isus je doista savršeni uzor "sluge" o kojem govori Pismo. On je onaj koji je do kraja oplijenio samoga sebe da preuzme

uvjeta građenja zbog uklapanja u katedralni kompleks i u nepsredni okliš rotonde sv. Donata.

17. 02. 2003. SJEDNICA EKONOMSKOG VIJEĆA NADBISKUPIJE - U Nadbiskupskom domu, o. Nadbiskup je predsjedao XI/II. sjednici Ekonomskog vijeća Nadbiskupije zadarske radi pripreme Svećeničke skupštine Zadarske nadbiskupije.

18. 02. 2003. NADBISKUPOVI SUSRETI - o. Nadbiskup je primio u Nadbiskupskom domu g. Šimu Prtenjaču, župana zadarskog, gđu Anu Lovrin, dogradonačelnicu Zadra, g. Ivana Katalinića, načelnika PU Zadar, te Odbor za organizaciju koncerta «Tisuću glasova za Božić».

19. 02. 2003. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA - U Nadbiskupskom sjemeništu «Zmajević» o. Nadbiskup je predsjedao 32. svećeničkoj skupštini Zadarske nadbiskupije /vidi: Zad. nadb./

19-23. 02. 2003. NADBISKUP U RIMU - Radi različitih susreta u uredima Svete Stolice zbog priprema pastoralnog posjeta Svetoga Oca Zadru, o. Nadbiskup je boravio u Rimu.

24. i 25. 02. 2003. PASTIRSKI POHOD OBROVCU - O. Nadbiskup je započeo pastirski pohod župi Obrovac i Novigradskom dekanatu. Prije Mise sa župnom zajednicom posjetio je Općinski sud u Obrovcu te se susreo se učiteljima i djecom u osnovnoj školi a nakon Mise s članovima crkvenih pokreta u župi te članovima Župn. ekonomskih i Župn. pastoralnih vijeća. Drugoga dana posjetio srednju školu, te gradsko Poglavarstvo.

25. 02. 2003. PISMO NADBISKUPIJI I PISMO SVEĆENICIMA - U predkorizmno vrijeme i u očekivanju Svetoga Oca u pastirski pohod Zadru, o. Nadbiskup je uputio dva pastirska pisma: jedno cijeloj Nadbiskupiji a drugo samo svećenicima.

25. 02. 2003. POSJET PREMIJERA RAČANA NADBISKUPU - U prigodi obilaska trase buduće autoceste od Sv. Roka do Zadra, predsjednik Hrvatske vlade g. Ivica Račan, posjetio je o. Nadbiskupa u Nadbiskupskom domu. U premijerovoj pratnji bili su g. Božidar Kalmeta, i g. Romano Meštrović, zastupnici u Saboru. Na susretu su bili i mons. Marijan Oblak, zadarski nadbiskup u miru i mons. Ivan Mustać, generalni vikar. Nakon susreta g. Račan i o. Nadbiskup dali su izjave pred novinarima.

26. 02. 2003. PREDSTAVLJEN ODBOR ZADARSKE NADBISKUPIJE ZA DOČEK PAPE - U salonu Nadbiskupskog doma u Zadru održana je konferencija za tisak na kojoj je o. Nadbiskup predstavio javnosti Odbor za pripremu pastoralnog posjeta Svetoga Oca Nadbiskupiji zadarskoj /vidi: Zad. nadb./

27. 02. 2003. VODITELJ VLADINE KOORDINACIJE ZA POSJET SVETOGA OCA U ZADRU - U Nadbiskupskom domu u Zadru sastali su se gg. Tomislav Vidošević i Tomislav

KRONIKA

Veljača, 2003.

3. 02. 2003. SJEDNICA KOORDINACIJSKOG ODBORA - U Nadbiskupskom domu održana je I. sjednica Koordinacijskog odbora za pripremu Papina dolaska u Zadar. Sudjelovali su g. Šime Prtenjača, dipl. oec., župan, g. Božidar Kalmeta, dipl. ing, gradonačelnik; g. Ivan Katalinić, načelnik PU-Zadar, msgr. Ivan Mustać, gen. vikar i predsjednik Odbora za organizaciju Papina posjeta i o. Nadbiskup. Dogovorili su se o načinu rada Odbora i pododbora te uloge Koordinacijskog odbora.

8./9. 02. 2003. PROSLAVA SV. TRIPUNA U KOTORU - O. Nadbiskup je sudjelovao u dvodnevnoj proslavi svetkovine zaštitnika Kotorske biskupije. Na sam dan sv. Tripuna predvodio je u kotorskoj katedrali Euharistiju i propovijedao te predvodio procesiju po gradu Kotoru. Na povratku u Zadar posjetio je mons. Želimira Puljića dubrovačkog biskupa te samostan sestara Služavki Maloga Isusa u Dubrovniku.

10. 02. 2003. BL. ALOJZIJE STEPINAC - Svečano euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Bl. Alojzija Stepinca u Zadru-Bili brig, predvodio je mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru.

11. 02. 2003. DAN BOLESNIKA - Na ovogodišnji Dan bolesnika - blagdan Gospe Lurdske, misno slavlje u kapeli Opće bolnice u Zadru, u nazočnosti Ravnateljca, liječnika, medicinskih sestara i bolesnika, predvodio je mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru. Mons. Oblak je predvodio i misno slavlje u crkvi sv. Mihovila u Zadru gdje se posebno slavi Gospa Lurdska.

12. 02. 2003. SJEDNICA STALNOG VIJEĆA HBK U ZAGREBU - O. Nadbiskup je sudjelovao na Duhovnom Stolu, u Zagrebu, na sjednici Stalnog vijeća HBK radi pripreme Dnevnog reda proljetnog zasjedanja HBK u Zagrebu, početkom travnja.

13. 02. 2003. SUSRET ČLANOVA KOORDINACIJSKOG ODBORA - U Nadbiskupskom domu u Zadru održanje sastanak članova Koordinacijskog odbora Nadbiskupije zadarske za doček Svetoga Oca u Zadru.

14. 02. 2003. DIREKTOR HC KOD NADBISKUPA - O. Nadbiskup je primio u Nadbiskupskom domu prof. Marija Bebića, direktora Hrvatskog Caritasa koji mu je predstavio djelovanje Hrvatskog Caritasa kroz tekuću, 2003. godinu.

15. 02. 2003. KONZERVATORI S NADBISKUPOM - Članovi Konzervatorskog državnog ureda iz Zadra sastali su se s o. Nadbiskupom u Nadbiskupskom ordinarijatu radi definiranja uvjeta oko izgradnje sakristije katedrale sv. Stošije u Zadru. Ta zgrada je izgorjela u Domovinskom ratu. Potrebno je riješiti neka pitanja glede izgleda i specifičnih

"lik sluge" (Fil 2,7) i potpuno se posveti onomu što je Očevo (usp. Lk 2,49), kao ljubljani Sin Očev u kojem je sva Očeva milina (usp. Mt 17,5). Isus nije došao da bude služen, "nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge" (Mt 20,28); oprao je noge svojim učenicima i bio poslušan Očevom naumu do smrti, smrti na križu (usp. Fil 2,8). Zato ga Bog preuzvisi i darova mu ime, učinivši ga Gospodarom neba i zemlje (usp. Fil 2,9-11).

Kako u događajima "sluge Isusa" ne čitati povijest svakog zvanja, povijest koju je Stvoritelj isplanirao za svakog čovjeka, povijest koja neizbježno prolazi putem poziva na služenje i ima svoj vrhunac u otkrivanju novog imena, koje je Bog odredio za svakog pojedino? U tome "imenu" svatko može dokučiti vlastiti identitet, usmjeravajući se prema ostvarenju samoga sebe koje će ga učiniti slobodnim i sretnim. Kako, na poseban način, ne čitati u paraboli o Sinu, Sluzi i Gospodinu, povijest zvanja onoga koji je pozvan slijediti ga izbliza, biti naime službenik u svećeničkoj službi ili redovničkom posvećenju? Svećenički ili redovnički poziv doista su uvijek, po svojoj naravi, poziv na velikodušno služenje Bogu i bližnjemu.

Služenje postaje dakle dragocjeni put i sredstvo za stizanje do boljeg shvaćanja vlastitoga poziva. Diakonia je istinski pastoralni put zvanja (usp. Nova zvanja za novu Europu, 27c).

4. "Gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj" (Iv 12,26).

Isus, Sluga i Gospodin, također je onaj koji poziva. Zove da budemo poput njega,

jer se samo u služenju ljudima otkriva vlastito i tuđe dostojanstvo. On poziva da se služi kao što je On služio. Kada se međuljudski odnosi nadahnjuju na uzajamnom služenju, stvara se novi svijet i u njemu se razvija istinska kultura zvanja.

Ovom bih porukom htio da, na neki način, odjekne Isusov glas tako da se mnogi mladi osjete potaknuti na ideal služenja i da budu potpomognuti u prevladavanju napasti individualizma i iluzije da će na taj način postići sreću. Unatoč mnogim protivnim utjecajima, prisutnima također u današnjem mentalitetu, u srcu svakog mladog čovjeka postoji naravna sklonost za otvaranje drugome, osobito najpotrebnijem. To mlade čini velikodušnim, sposobnim za empatiju, spremnim zaboraviti same sebe kako bi drugoga postavili ispred vlastitih interesa.

Draga mladeži, služenje je potpuno prirodan poziv, jer je čovjek po svojoj naravi sluga, budući da nije gospodar vlastitog života i jer, na različite načine, treba tuđe usluge. Služenje je očitovanje slobode od obuzetosti vlastitim ja i odgovornosti prema drugome; a služiti može svatko, naizgled malim gestama, ali zapravo velikima ako su nadahnute iskrenom ljubavlju. Pravi je sluga ponizan, zna da je "beskoristan" (usp. Lk 17,10), ne traži sebične probitke, već izgara za druge kušajući u sebedarju radost besplatnosti. Dragi mladi, nadam se da ćete znati poslušati Božji glas koji vas poziva na služenje. To je put koji vodi mnogobrojnim službama u korist zajednice: od zaređenog službenika do različitih ostalih ustanovljenih i

priznatih službi kao što su kateheza, liturgijska animacija, odgoj mladeži, najrazličitiji izrazi ljubavi (usp. Novo millennio ineunte, 46). Podsjetio sam na završetku Velikog jubileja da je ovo "vrijeme nove maštovitosti ljubavi" (isto, 50). Draga mladeži, osobito je na vama učiniti da se ljubav izrazi u svem svojem duhovnom i apostolskom bogatstvu.

5. *"Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!" (Mk 9,35).*

Tako je Isus govorio Dvanaestorici, uhvativši ih kako među sobom razgovaraju "tko je najveći" (Mk 9,34). To je vječna napast, koje nije pošteđen ni onaj koji je pozvan predsjedati euharistiji, sakramentu najviše ljubavi "ispaćenog Sluge". Onaj koji vrši tu službu zapravo je još radikalnije pozvan biti sluga. On je, zaista, pozvan djelovati "in persona Christi" i tako ponovno proživljavati ono što je Isus proživio na Posljednjoj večeri, biti poput njega spreman ljubiti do kraja, čak po cijenu žrtve života. Predsjedati Večeri Gospodnjoj stoga je žurni poziv ponuditi sebe za dar, tako da držanje ispaćenog Sluge u Crkvi ostane i raste.

"Marijo, ponizna službenice Svevišnjega,
Sin koga si rodila učinio te službenicom ljudskoga roda.
Tvoj je život bio ponizno i velikodušno služenje.
Ti si bila službenica Riječi kada Ti je Anđeo
navijestio božanski naum spasenja.
Ti si bila službenica Sina, dajući mu život
i ostajući otvorena njegovu otajstvu.
Ti si bila službenica Otkupljenja,
odvažno stojeći podno križa,
pred ispaćenim Slugom i Jaganjcem,
koji se žrtvovao iz ljubavi prema nama.
Ti si bila službenica Crkve na dan Pedesetnice

Draga mladeži, njegujte svoju ljubav prema onim vrijednostima i radikalnim opredjeljenjima koja će vaš život preobraziti u služenje drugima, stopama Isusa, Jaganjca Božjeg. Ne dopustite da vas zavede zov moći i osobne ambicije. Svećenički ideal mora se neprestano pročišćavati od tih i sličnih opasnih dvosmislenosti.

I danas odzvanja poziv Gospodina Isusa: "Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom" (Iv 12,26). Ne bojte se prihvatiti taj poziv. Sigurno da ćete se susresti s poteškoćama i žrtvama, ali ćete biti sretni da služite, bit ćete svjedoci one radosti koju svijet ne može dati. Bit ćete živi plamenovi beskrajne i vječne ljubavi. Upoznat ćete duhovna bogatstva svećeništva, Božjeg dara i otajstva.

6. Kao i u drugim prigodama, i ovom prilikom upravimo pogled prema Mariji, Majci Crkve i Zvijezdi nove evangelizacije. Zazovimo je s pouzdanjem, da u Crkvi uvijek bude osoba koje su spremne velikodušno odgovoriti na poziv Gospodina, koji poziva na izravno služenje evanđelju:

popisom župnika glagoljaša od 1856. do 1904. godine. U tom popisu iz 1904. stoji: «Prijašnji su župnici iz neznanja rabili latinski jezik, dok je puk sveđ odgovara u gagoljsko-hrvatskom jeziku.» U svom «Prilogu poznavanja kulturne povijesti na Zadarskom području (glagoljica - kopno)», objavljenom u radovima JAZU, sv. X, str. 309.-345., naš vrijedni glagoljaš don Vladislav Cvitanovića objavio je naše glagoljaše paških župa Kolana, Paga, Poveljane, Vlašića i Dinjiške. Nažalost, podaci iz župe Barbat nedostaju. Budući da nemam podataka o broju glagoljaša u prošlosti župe Barbat, s radošću ističem da danas po veličini nevelika župa Barbat ima pet živih, aktivnih svećenika glagoljaša. To su:

- don Nikola, Milivoj Zubović, SDB (salezijanac), rođen 1927. a zaređen za svećenika 1954;
- don Nedjeljko Zubović, kanonik, rođen 1955. a zaređen 1979. godine;
- don Šime Zubović, SDB, profesor, rođen 1952. a zaređen 1980.;
- don Robert Zubović, župnik u New Yorku, rođen u Rijeci 1966., zaređen 1992., podrijetlom iz Zubovića;
- don Jure Zubović, župnik Pridrage i Karina, rođen 1968. a zaređen 1994.

Pored velike župe Bibinja, koja ima 13 živih misnika, i župe Sutomiščica-Poljana, koja ima 4 živa svećenika, župi Barbat priprada posebna čast da je, premda srazmjerno manja župa, druga po broju živih pastoralnih djelatnika u zadarskoj Crkvi. Čestitamo!

Župnici 2. pol. 20. st.

Don Frane Zver, iz Slovenije, 1949., posluživao iz Kolana
Don Ivan Pedišić, iz Pašmana, 1949-1953
Don Frane Zver, 1953-1955, posl. iz Kolana
O. Antun Greč, kapucin, 1955-1965, posl. iz Karlobaga
Don Mate (Mario) Gržanov, iz Sutomiščice, 1966-1968, posl. iz Kolana
Don Šime Kevrić, iz Visočana, 1968-1975
Don Nikola Šipušić, iz Vel. Gorice, 1976-1978
Don Anton Bozanić (Krčka bisk.), 1978-1979, posl. iz Novalje
Don Ivan Turčić (Krčka bisk.), 1980-1985, posl. iz Kolana
Don Nevio Picinić (Krčka bisk.), 1985-1986, posl. iz Kolana
Don Igor San (Krčka bisk.), 1987-1988, posl. iz Kolana
Don Anton Toljanić (Krčka bisk.), posl. iz Novalje
Don Nedjeljko Badurina (Krčka bisk.), 1989-1998, posl. iz Kolana
Don Marino Ninčević, iz Gorice, 1998-2000, posl. iz Kolana
Don Krešo Ćirak, iz Posedarja, 2000. do danas, posl. iz Kolana

Rozario Šutrin

Barbatska zvona

1. *Župna crkva - Zubovići* : Na pročelju ima kameni zvonik-preslicu. Veće zvono nosi na sebi u medaljonu ime ljevaonice koja ga je salila: SALIO KVIRIN LEBIŠA, ZAGREB 1928. Oko gornjega dijela zvona uokolo vidi se veoma lijep ukrasni vijenac od grozdova, lišća i vitica vinove loze. Ispod, po sredini lik sv. Josipa, a ispod velikim slovima natpis: SV. JOSIPU DARUJU SELJANI OVO ZVONO.

Manje zvono ima u medaljonu isti natpis kao i veće sa žigom ljevaonice. Na njemu je lik Bezgrj. začeca i ukrasni vijenac kao i na većemu. Natpis: DAR RIBARA NA CASKI GOD. 1928.

2. *Metajna*: Crkvice Pohođenja BDM ima zvono u otvoru cementnog zvonika-preslice. Godina izradnje je MCCCCXXI (1521). Zvono je, dakle, veoma staro, treće po starini u Nadbiskupiji (starije je ono u zadarskom samostanu sv. Frane, iz 1323. godine - Belo i Venancius) i ono u Visočanima iz 1497. godine. Na zvonu je izrazito neobičan lik Isusa svezanih ruku sa simbolima muke: križ, čavli, bičevi... Još i lik Gospe s Djetetom i Veronika s rupcem u rukama. U medaljonu naziv ljevaonice: FDP (Fonderia De Poli - iz Vittorio Veneta). Natpis: IHS.

U crkvici Pohođenja u Metajni nalazi se:

- kalež s natpisom ispod podnožja: EX DONO S.M. MARIA ANNA 1856. Isto ime donatora vidimo i na kaležovoj plitici i na srebrnim posudicama za sveta ulja.

-Hrvatski Bogoslužbenik, priredio o. S.J. Izdalo Upraviteljstvo «Narodnog lista» u Zadru, svojim brzotiskom 1882. godine.

-Drveni svjećnjaci, neobično visoki, 6 komada. Također i 6 manjih, obične veličine. i jedni i drugi trebaju obnovu.

Broj stanovnika

Povjesničar C.F. Bianchi je zabilježio da je Barbat god. 1877. imao 239 žitelja. God. 1904. imao je (prema Šem.) 70 kuća i 470 duša: Zubovići 216, Metajna 216 i Kustići 50 duša. God. 1911. ima 582 stanovnika (župnik Miho Milić). God. 1928. ima 740 st. Prema Draganovićevom Šem. iz 1939. Barbat je imao 772 + 76 žitelja, a 1974. god. 880 (župnik don Š. Kevrić). God. 2000. 658. stanovnika katolika.

Župna kuća iz 1854. u trošnom stanju. Škola osnovna, područna.

Župni ured: 53296 Zubovići, općina Novalja.

Upravitelj župe - don Krešo Ćirak, iz Kolana, od 2000. godine.

Glagoljica

Župa Barbat, kao i druge župe o. Paga, odvajkada je glagoljaška. O tom svjedoči sačuvano pučko crkveno-liturgijsko pjevanje. Svjedoči i župnik don Pacifik Ćar svojim

te svojim zagovorom silu Duha Svetoga nastavljaš pobuđivati u svakom vjerniku i u ovim našim teškim i nemirnim vremenima.

U Tebe, mlada kćeri Izraela,

koja si upoznala slatki nemir mladog srca

pred naumom Vječnoga Boga,

s pouzdanjem svoj pogled upire mladež trećeg tisućljeća.

Učini ih sposobnima da prihvate poziv tvoga Sina

da čitav svoj život predaju za slavu Božju.

Daj im razumjeti da služiti Bogu ispunja srce zadovoljstvom

i da se samo u služenju Bogu i njegovu kraljevstvu

ostvarujemo prema Božjem naumu

i život postaje pjesma slave Presvetome Trojstvu.

Amen".

Iz Vatikana, 16. listopada 2002.

Ivan Pavao II.

PAPINA PORUKA ZA 37. SVJETSKI DAN DRUŠTVENOG PRIOPĆIVANJA -
1. 06. 2003.

Mediji u službi istinskog mira u svjetlu "Pacem in terris"

Draga braćo i sestre!

1. U mračnim danima hladnoga rata enciklika blaženog pape Ivana XXIII. Pacem in terris bila je znak nade za muškarce i žene dobre volje. Rekavši kako pravi mir traži "obdržavanje reda što ga je Bog uspostavio" (Pacem in terris, 1), Sveti Otac je istaknuo istinu, pravednost, ljubav i slobodu kao stožere mirnog društva (isto, 37). Sve veća moć suvremenih sredstava društvenog priopćivanja činila je jednu od važnih podloga te enciklike. Papa Ivan XXIII. osobito je imao pred očima javna glasila

kada je skrenuo pozornost na "pravičnost" i nepristranost u korištenju sredstvima "s pomoću kojih se gaji i rasprostranjuje uzajamno upoznavanje naroda", a koja su omogućili znanost i tehnologija; on je osudio "onaj način obavještavanja gdje se, kršeći zahtjeve istine i pravde, vrijeđa dobar glas nekog naroda" (isto, 90).

2. Danas, dok slavimo 40. obljetnicu enciklike Pacem in terris, podjela narodâ na međusobno suprotstavljene blokove

velikim je dijelom pala u zaborav, no u mnogim dijelovima svijeta jos uvijek ne vladaju mir, pravednost i društvena stabilnost. Terorizam, sukob na Bliskom istoku i ostalim područjima, prijetnje i protu-prijetnje, nepravde, izrabljivanja, kao i nasrtaji na svetost ljudskog života, kako prije tako i poslije rođenja, uznemirujuće su stvarnosti našeg doba. Istodobno, moć javnih glasila da oblikuju ljudske odnose i vrše kako pozitivni tako i negativni utjecaj na politički i društveni život, dostigla je goleme razmjere. Zato sam smatrao prikladnim da tema za 37. Svjetski dan sredstava društvenog priopćivanja bude "Sredstva društvenog priopćivanja u službi istinskog mira u svjetlu Pacem in terris". Svijet i javna glasila imaju još mnogo naučiti od poruke blaženog pape Ivana XXIII.

3. Javna glasila i istina.

Temeljni moralni zahtjevi svakog priopćivanja jesu poštivanje istine i služenje istini. Sloboda traženja i govorenja istine temeljna je za međuljudsko priopćivanje, i to ne samo u odnosu na činjenice i obavijesti, već također, i poglavito, onoga što se tiče čovjekove naravi i sudbine, društva i općeg dobra, našeg odnosa s Bogom. Mass-mediji imaju neizbježnu odgovornost u tom smislu, jer predstavljaju suvremeni areopag u kojem se razmjenjuju ideje i osobe mogu sazrijevati u uzajamnom razumijevanju i solidarnosti. Eto zašto papa Ivan XXIII. brani pravo čovjeka "da smije slobodno istraživati istinu i, poštujući ćudoredni poredak i sveopću korist, iznositi, širiti svoje mišljenje, gajiti bilo koje umijeće; konačno, da o javnim zbivanjima bude po istini obaviješten", što je nužni uvjet za

socijalni mir (Pacem in terris, 12). Doista, javna glasila često hrabro služe istini; no katkad djeluju kao sredstva propagande i dezinformacije, u službi ograničenih interesa, nacionalnih, etničkih, rasnih i vjerskih predrasuda, pohlepe za materijalnim i raznovrsnih lažnih ideologija. Nužno je stoga da se pritiscima koji se u tom pravcu vrše na javna glasila neizbježno ih navodeći na pogrešku, suprotstave muskarci i žene koji djeluju u javnim glasilima, ali također Crkva i ostale odgovorne skupine.

4. Javna glasila i pravednost.

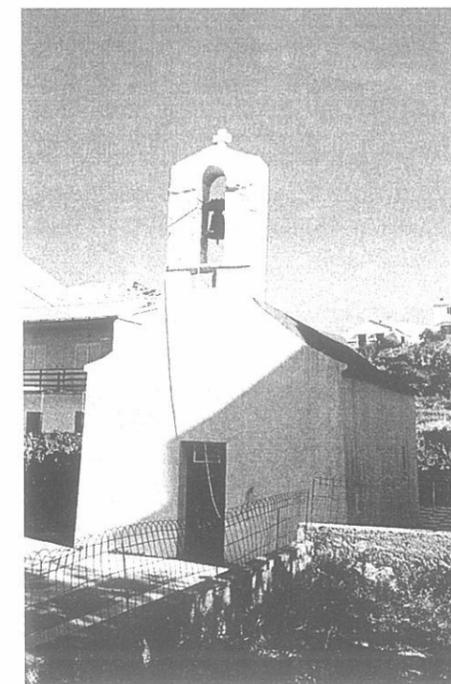
Blaženi papa Ivan XXIII. u Pacem in terris jasno je govorio o općem čovjekovu dobru - "koje se, dakako, odnosi na sveukupnu ljudsku obitelj" (br. 132) - na koje svaki pojedinac i svaki narod polazu pravo. Globalna raširenost javnih glasila ima u tom pogledu osobitu odgovornost. Ako je točno da javna glasila često pripadaju određenim, privatnim i javnim, interesnim skupinama, upravo narav njihova utjecaja na život zahtijeva da ona ne potpiruju podjelu među skupinama - primjerice, u ime klasne borbe, pretjeranog nacionalizma, rasne nadmoći, etničkog čišćenja, i tako redom. Huškati jedne protiv drugih u ime religije osobito je teška zabluda protiv istine i pravednosti, kao što je to i diskriminacijski stav prema različitim vjerskim uvjerenjima, budući da ova pripadaju najdubljem području čovjekova dostojanstva i slobode. Vjerno prenoseći zbivanja, ispravno predstavljajući događaje i nepristrano iznoseći različita gledišta, javna glasila ispunjavaju strogo određenu dužnost promicanja pravednosti i solidarnosti u

KUSTIĆI su na jugosit. dijelu udoline. Podalje od obale, zaklonjeni od bure.

METAJNA se nalazi na rubu zelenoga pojasa uz more. Ima crkvicu Pohoda Marijina, vrijedan kulturni, arheološki i arhitektonski spomenik. To se razabire iz natpisa na kamenoj spomen-ploči, ispod cementnog zvonika-preslice. Na njoj čitamo: ANNO MCCCCLXXXVII. ME FECIT MR. NICOLAUS SIBENIC EPISC. Kapelica je izgrađena po želji oporučitelja Ivana Slovinje, zv. Mokrić, iz Paga, u čast sv. Marije, milosti pune. Prema mišljenju pašskog povjesničara Ruića, natpis treba čitati drukčije jer u 15. st. među šibenskim biskupima ne nalazi se Nikola. Natpis treba čitati: *Izgradio me majstor Nikola, šibenski kamenoklesar.*

Šibenski povjesničar, svećenik, don Krsto Stošić, piše da je «u selu Metajni na Pagu sagrađio crkvu Nikola Firentinac, kako svjedoči natpis 1987. ME FECIT MR. NICOLAUS SIBEN. (V. Galerija uglednih Šibenčana, Šibenčana, Šib. 1936., str. 28). I naša Enciklopedija likovnih umjetnosti donosi da je: «1472. izvršio neke radove na zvoniku katedrale u Splitu, a 1487. sagrađio crkvicu u selu Metajna na Pagu» (Enciklopedija likovnih umjetnosti, sv. III., str. 550, Zagreb, 1962.).

Crkvica Pohoda Marijina, Metajna

IZ POVIJESTI NAŠIH ŽUPA

BARBAT

Brbat je župa na otoku Pagu, granična župa na zapadnoj strani Nadbiskupije. Pitoma obala i sigurno pristanište na sjeveroistočnoj strani Paškog zaljeva nasuprot Kolanu. Župa ima tri naselja: Zubovići (središnje mjesto i kome su župna crkva i kuća), Kustići i Metajna. Do god. 1852. Barbat je bio kapelanija matične župe Pag, a otad samostalna župa.

Prema prof. P. Skoku župe Barbat na Pagu i Rabu dobile su ime od lat. pridjeva *barbatus* - teren obrastao sitnom šumom. Kanonik Blaž Karavanić izvodi toponim Barbat od sv. Barbata, biskupa benediktinca. (I. Ostojić, Benediktinci u Hrvatskoj, II. 134.). Postoji mišljenje da naziv Barbat potječe od crkvice sv. Barbare, nekadašnjeg cenobija benedikt. samostana sv. Petra na Prosiki kraj Paga. Stanovnici se bave pretežno zemljoradnjom, stočarstvom i ribarstvom, od nedavno i turizom.

Župa Barbat je posvećena Bezgrješnom začecu BDM. Osnovana je 1852. Njezine su crkve:

ZUBOVIĆI: *Župna crkva Bezgrj. začeca* sagrađena je 1854. Posvetio ju je 1856. nadbiskup Josip Godeassi. Obnovljena je 1903. i 1970. god. Župu sada poslužuje župnik iz Kolana. Nedavno je dobila cestu za Pag i Novalju. Crkva je jednobrodna sa sakristijom. Glavni drveni oltar sa svetohraništem resi lijepa olt. pala Bezgrješne, rad nepoznatoga venecijanskog majstora iz 18. st. Na ulaznim zidovima u svetište, prije prezbiterija, po strani su drveni kipovi Srca Isusova i Bezgrješne. On se svake godine nosi u procesiji kroz selo na blagdan župne zaštitnice. Kamena krstionica i škropionica. Oltar drveni prema puku.

Župna crkva i glavni oltar

odnosima, na svim razinama društva. To ne znači umanjivati nepravde i podjele, već otkriti njihove korijene, kako bi ih se moglo shvatiti i zacijeliti.

5. Javna glasila i sloboda.

Sloboda je preduvjet istinskog mira te jedan od njegovih najdragocjenijih plodova. Javna su glasila u službi slobode kada služe istini: ona priječe slobodu kada odstupaju od onoga što je istinito šireći laž ili stvarajući ozračje nezdrave emotivne reakcije na događaje. Tek kada osobe imaju slobodni pristup istinitoj i dovoljnoj informaciji mogu težiti općem dobru i smatrati javnu vlast doista odgovornom za to dobro. Kada su javna glasila u službi slobode, ona sama moraju biti slobodna i moraju se tom slobodom ispravno koristiti. Njihov povlašteni "status" obvezuje javna glasila da se izdignu iznad čisto tržišnih interesa i služe istinskim potrebama i interesima društva. Premda je određena regulacija medija od strane javnosti u interesu općeg dobra primjerena, kontrola nad njima od strane vlasti nije dopuštena. Izvjestitelji i novinari imaju osobito tešku zadaću slijediti ono što im nalaze njihova moralna savjest i oduprijeti se pritiscima koji ih potiču da "prilagođuju" istinu kako bi udovoljili zahtjevima bogatih ili političke moci. Na praktičnoj razini, treba pronaći način ne samo da se zajamči najslabijim slojevima društva pristup informaciji koju trebaju za svoj individualni i društveni razvoj, već također da se zajamči da oni ne budu isključeni iz djelatne i odgovorne uloge u odlučivanju o sadržajima javnih glasila i određivanju strukturâ i politikâ sredstava društvenog priopćivanja.

6. Javna glasila i ljubav.

"Jer srdžba čovjekova ne čini pravde Božje" (Jak 1,20). Na vrhuncu hladnoga rata, blaženi papa Ivan XXIII. izrekao je ovu jednostavnu, ali duboku misao o onomu što podrazumijeva put mira: "Umjesto vrhovnog načela na kojem danas počiva mir mora se postaviti sasvim drugo, koje bi odredilo da čvrstina pravog mira među narodima nije u jednakoj oružanoj snazi, već jedino u uzajamnu povjerenju" (Pacem in terris, 113). Sredstva društvenog priopćivanja ključni su čimbenici u današnjem svijetu i imaju golemu ulogu u izgradnji tog povjerenja. Njihova je moć takva da u kratkom vremenu mogu izazvati pozitivnu ili negativnu reakciju javnosti na događaje, već prema vlastitim ciljevima. Razumne osobe će uočiti da ta golema moć iziskuje najviše razine zauzetosti za istinu i dobro. U tom smislu muškarci i žene iz javnih glasila imaju posebnu dužnost pridonositi miru u svim dijelovima svijeta, rušeći barijere nepovjerenja, njegujući poštivanje tuđeg gledišta i uvijek nastojeći poticati osobe i narode na uzajamno razumijevanje i poštivanje i - više no na razumijevanje i poštivanje - na pomirenje i milosrđe. "Tamo gdje prevladavaju mržnja i žed za osvetom, gdje rat donosi trpljenja i smrt nevinih, potrebna je milost milosrđa da umiri čovjekov duh i srce i stvori mir" (Homilija u svetištu Božanskog milosrđa u Krakow-Lagiewniki, 17. kolovoza 2002. br. 5). Sve to predstavlja veliki izazov, no to ne znači da se od muškaraca i žena koji rade u javnim glasilima traži previše. Po svom pozivu kao i po svojoj profesiji oni su pozvani zastupati istinu, pravdu, slobodu i ljubav, pridonoseći svojim tako važnim radom društvenom poretku koji

je "položen na istini, sazdan prema zahtjevima pravde, gajen i ispunjan ljubavlju, a konačno ostvaren u znamenju slobode" (Pacem in terris, 167). Moja je molitva o ovom Svjetskom danu sredstava društvenog priopćivanja da muškarci i žene koji rade u javnim glasilima budu više no ikad na visini izazovâ svoga poziva: služenja sveopćem dobru. Njihovo osobno ostvarenje, mir i sreća u svijetu u velikoj mjeri ovise o

tome. Neka ih Bog blagoslovi, prosvijetli i da im hrabrosti.

Iz Vatikana, 24. siječnja 2003., na blagdan sv. Franje Saleškog

Ivan Pavao II.

PAPINO PISMO "S KRUNICOM U RUCI"

PRIJEVOD PISMA PAPE IVANA PAVLA II OD 12. SIJEČNJA 2003. GODINE O MOLITVI KRUNICE

PREDRAGA BRAĆO I SESTRE!

1. Od samog sam početka želio staviti svoju papinsku službu pod posebnu zaštitu Marije. Zatim sam više put pozvao cijelu vjerničku zajednicu da proživi iskustvo posljednje večere, gdje učenici "bijahu jednodušno postojani u molitvi sa... Marijom, majkom Isusovom" (Dj 1,14). Već u prvoj enciklici *Redemptor hominis* pisao sam kako je samo u ozračju gorljive molitve moguće "primiti Svetoga Duha koji silazi na nas i tako postati Kristovi svjedoci 'sve do kraja zemlje', poput onih što na dan Duhova iziđoše iz dvorane Posljednje večere u Jeruzalemu" (br. 22).

Crkva postaje sve više svjesna da je "majka" poput Marije. Ona je "zipka - pisao sam u buli "Incarnationis mysterium", u povodu Velikog jubileja 2000. - u koju Marija polaže Isusa i

povjerava ga svim narodima na klanjanje i razmatranje" (br. 11). Tim duhovnim i misijskim putom namjerava nastaviti, uvijek u pratnji Presvete Djevice, Zvijezde nove evangelizacije, sjajne zore i sigurne vodilje našeg hoda (usp. *Novo millennio ineunte*, 58).

Marija i poslanje Crkve u Godini krunice

2. Proteklog listopada, zakoračivši u 25. obljetnicu svoje papinske službe, gotovo kao duhovni produžetak jubilejske godine, proglasio sam posebnu godinu posvećenu ponovnom otkrivanju molitve krunice, tako drage kršćanskoj tradiciji. Godina je to koja će se živjeti pod posebnim pogledom one koja je, prema Božjem tajanstvenom naumu, svojim "da" omogućila spasenje ljudskog

NAŠI POKOJNICI

JOSIP ZUBOVIĆ

U petak 28. veljače, od posljedica moždanog udara u zadarskoj Općoj bolnici, u 78. godini života, okrijepljen svetim sakramentima, preminuo je u Gospodinu Josip Zubović, otac dvojice svećenika Zadarske nadbiskupije - don Nedjeljka Zubovića, pročelnika Tiskovnog ureda i don Jure Zubovića, župnika Pridrage i Karina. Pokojni Josip rođen je 8. studenoga 1925. godine u Zubovićima, župa Barbat na Pagu, u težačkoj obitelji pok. Josipa i Matije r. Kustić, a vjenčan je bio 1947. s Marijom Zubović. U svome kršćanskog braku imali su osmero djece, četiri sina i četiri kćerke, od kojih su dvojicu darovali Bogu i katoličkoj Crkvi.

Njegov život od najranije mladosti obilježen je "križnim putem", od Bleiburga preko zarobljeništva, gubitka građanskih prava, kroz cijelo komunističko vrijeme bivše države, kada je za zajedno sa suprugom mukotrpno odgajao i školovao svoju djecu, bez ičije pomoći, uz brojna osporavanja, iskazao je osobine odlučnog i hrabrog čovjeka, rodoljuba i zauzetog vjernika-katolika. Sprovedne obrede i misu zadušnicu, u subotu 1. ožujka, predvodio je zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, zajedno s nadbiskupom u miru mons. Marijanom Oblakom, u konceleciji s dvadeset i četvoricom svećenika, u nazočnosti brojnih sumještana, rodbine i prijatelji, pridošlih iz mnogih mjesta diljem Lijepe naše. U svojoj riječi nadbiskup Prenda istaknuo je osobine pokojnika, koji je zajedno sa svojom suprugom požertvovno obnašao crkvenu službu zvonara i uzorno uređivali i ukrašavali svoju župnu crkvu "Bezgrešnog začeca BDM"

za Božju službu. Iz takve suradničke i zauzete vjernosti Kristu, Crkvi i Gospi rodila su se duhovna zvanja u njegovoj obitelji, istaknuo je nadbiskup Prenda, dodajući da iako ova kršna i škrtota otočka zemlja, usprkos jakom suncu kad zagrije i buri kad snažno zapuše, Joža, kako su ga od milja nazivali, znao je naći sredstva i načina da prehrani svoju brojnu obitelj i svojim vrijednim radom priskrbi sve što je potrebno za održavanje i odgoj svoje djece. "Iz ovog kraja potekla su brojna duhovna zvanja, a obitelj Josipa Zubovića Crkvi je podarila dva svećenika. Koliki je to dar!? Svetu misnu žrtvu koju prikazujemo za dušu pokojnika, ujedno je i zahvala za sva dobročinstva kojima nas je obdario, a posebno je volio svećenike, uvijek spreman razveseliti nas svojim vedrim karakterom i obogatiti susretom. Ne želim sad biti uskogrudan i sebičan, ali mislim da otac koji je Bogu darovao svoje sinove za svećenike može doći pred Njegovo lice i reći "Evo me, ja sam taj", predati se s pouzdanjem Njegovom milosrđu, kao čovjek koji je već na zemlji kročio Božjim putem, nesebično i vrijedno odgajajući svoju djecu da u životu Boga slijede i njemu služe.»

U ime svećenika koji su više od trideset godina bila rado bili viđeni i usluženi gosti u obiteljskoj kući pokojnika oprostio se paški župnik i dekan don Srećko Frka:Petešić, naglašavajući da je pokojni Joža bio ne samo prijatelj svećenicima, nego i otac koji ih je ljubio kao svoju djecu...

Don Nedjeljko i Don Jure

IZLOŽBA: IZ HRVATSKE GLAGOLJSKE BAŠTINE

"Iz hrvatske glagoljske baštine" naziv je izložbe koja je otvorena u ponedjeljak 31. ožujka u Gradskoj knjižnici u Zadru. O značenju glagoljske baštine od međunarodne vrijednosti govorio je prof. Darko Žubrinić, istraživač glagoljaške baštine, koji je sa prof. Julijom Vojković postavio izložbu, na kojoj su predstavljeni radovi suvremenih autora inspiriranih bogatom hrvatskom glagoljaškom baštinom.

Julija Vojković je izložila marame s motivima glagoljice, plakate i razglednice. Kornelija Herman izradila je privjeske, torbice i suvenire, a Vjera Reiser glagoljske inicijale i glagoljaški Očenaš. Bibijana Ljubojević izradila je staklenu Baščansku ploču, a čašu s glagoljskim slovima Marijan Kereković. Izložene su i glagoljaške čestitke, plakati s glagoljskim ispravama iz 16. st., pretisak stranice Njujorškog misala iz 14. st. nastao vjerojatno na zadarskom području, a svijeće s glagoljaškim motivima izradila je grupa paraplegičara pri zagrebačkom Caritasu. Zadraniin Svetko Ušalj izradio je sopele i stare glagoljske tekstove u drvu, a Dario Tikulin Baščinska slovojenja, po čijim su nacrtima klesani suvremeni glagoljski natpisi u župnim crkvama u Kalima, Murvici, Ninskom Dračevcu i u Grusima pokraj Briševa.

Hrvatska glagoljska baština, koja je osobito bila razvijena na području Zadra i otoka, te u Lici, Primorju i Istri, nalazi se u 24 države širom svijeta, u oko 60 gradova uglavnom u Zapadnoj Europi. Želja je postavljača izložbe da se šira javnost upozna sa bogatom kulturnom baštinom hrvatskih glagoljaša, jer se ta djela nalaze u europskim i svjetskim knjižnicama i muzejima gdje se čuvaju kao zaštićena građa u odjelima za dragocjenosti.

Posjetitelje izložbe, među kojima i zadarskog nadbiskupa u miru mons. Marijana Oblaka, kanonike mons. Rozaria Šutrina i mons. Janka Segarića, te fra Atanazije Matanića pozdravio je u uvodnoj riječi ravnatelj zadarske Gradske knjižnice prof. Ivan Pehar koji je i otvorio izložbu koja se može razgledati do 5. travnja o.g.

Ines Grbić

Pastirski pohod o. Nadbiskupa Smilčiću

roda, i s neba nastavlja štititi one koji joj se utječu posebno u teškim životnim trenucima.

Želja mi je da Godina krunice bude za vjernike na svim kontinentima povlaštena prigoda za produbljivanje smisla njihova kršćanskog poziva. U školi Djevice i nasljeđujući njezin primjer, svaka će zajednica moći učiniti da bolje dođe do izražaja njezin "kontemplativni" i "misionarski" vidik.

Ako Svjetski misijski dan, koji se podudara upravo sa završetkom te posebne marijanske godine, bude dobro pripremljen, dat će velikodušniji poticaj na tu zauzetost crkvene zajednice. Utjecati se s povjerenjem Mariji svakodnevnim moljenjem krunice i razmatranjem otajstava Kristova života istaknut će se kako poslanje Crkve mora prije svega biti poduprto molitvom. Stav "slušanja", na kojeg navodi molitva krunice, približava vjernike Mariji koja "u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu" (Lk 2,19). Često razmatranje Božje Riječi postaje vježba kojom učimo živjeti "u živom zajedništvu sa Isusom po - mogli bismo reći - srcu njegove Majke" (Rosarium Virginis Mariae, 2).

Kontemplativnija Crkva: razmatrano Kristovo lice

3. Cum Maria contemplemur Christi vultum! Često mi se u sjećanje vraćaju te riječi: razmatrati Kristovo "lice" s Marijom. Kada govorimo o Kristovu "licu" mislimo na njegov ljudski lik u kojem blista vječna slava jedinorođenog Sina Očeva (usp. Iv 1,14): "Slava božanstva blista na Kristovu licu" (isto, 21).

Razmatranje Kristova lica vodi dubljoj duhovnoj spoznaji njegova otajstva. Razmatrati Isusa očima vjere potiče da se pronikne u otajstvo Boga-Trojstva. Kaže Isus: "Tko je vidio mene, vidio je i Oca" (Iv 14,9). S krunicom napredujemo na tom mističnom putu "u zajedništvu s njegovom [Kristovom] Presvetom Majkom i u njezinoj školi" (Rosarium Virginis Mariae, 3). Štoviše, sama Marija postaje našom učiteljicom i vodiljom. Pod djelovanjem Duha Svetoga, pomaže nam steći onu "mirnu odvažnost" koja nas potiče da drugima prenosimo iskustvo o Isusu i nadu koja nas pokreće (usp. Redemptoris missio, 24).

Gledajmo uvijek u Mariju, nenadmašni uzor! U njezinoj duši sve riječi evanđelja nalaze izvanredan odjek. Marija je kontemplativni "spomen" Crkve, koja živi u želji da se dublje sjedini sa svojim Zaručnikom kako bi imala još prodorniji utjecaj u našem društvu. Kako reagirati na velike probleme, na patnje nevinih, nepravde koje se čine nadutom drskošću? U poslušnoj školi Marije, naše Majke, vjernici uče prepoznati u prividnoj "Božjoj šutnji" Riječ koja odzvanja u tišini za naše spasenje.

Svetija Crkva: nasljeđovano i ljubljeno Kristovo lice

4. Svi su vjernici po krštenju pozvani na svetost. Drugi vatikanski koncil u dogmatskoj konstituciji Lumen gentium ističe kako se opći poziv na svetost sastoji u pozivu svima na savršenstvo ljubavi.

Svetost i misija su nerazdvojni vidici poziva svakog krštenika. Zauzetost oko postizanja sve veće svetosti čvrsto je

povezana sa obvezom širenja poruke spasenja. "Svaki je vjernik", podsjećao sam u Redemptoris missio, "pozvan na svetost i na misiju" (br. 90). U razmatranju otajstava krunice, vjernik biva ohrabren da nasljeđuje Krista i dijeli njegov život sve dotle da zajedno sa svetim Pavlom može reći: "Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2,20).

Ako sva otajstva krunice predstavljaju važnu školu svetosti i evangelizacije, otajstva svjetla ističe posebne vidike našeg "evanđeoskog" nasljedovanja. Isusovo krštenje na Jordanu podsjeća kako je svaki krštenih izabran da u Kristu bude predodređen za "posinstvo" (Ef 1,5, usp. Gaudium et spes, 22). Na svadbi u Kani Mariji poziva na poslušno slušanje Riječi Gospodnje: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2,5). Naviještaj Kraljevstva i poziv na obraćenje jasno su poslanje svih da se zapute putom svetosti. U Preobraženju Isusovu krštenik kuša radost koja ga čeka. Razmatrajući otajstvo euharistije, često se vraća u dvoranu Posljednje večere, gdje je božanski Učitelj ostavio svojim učenicima najdragocjenije blago: samoga sebe u Oltarskom sakramentu.

U određenom smislu riječi koje izgovara Djevica u Kani tvore marijansku pozadinu svih otajstava svjetla. Naviještaj Kraljevstva koje je blizu, poziv na obraćenje i milosrđe, Preobraženje na Taboru i ustanovljenje euharistije nalaze naime u Marijinu srcu jedinstven odjek. Marija upire svoj pogled u Krista, pohranjuje svaku njegovu riječ i pokazuje svima nama kako da budemo istinski učenici njegovog Sina.

Crkva više misionarska: naviještano Kristovo lice

5. Ni u jednom dobu Crkva nije imala toliko mogućnosti za naviještanje Isusa kao što ih ima danas, zahvaljujući razvoju sredstava društvenog priopćivanja. Upravo zato Crkva je danas pozvana da u njezinoj blistavijoj svetosti svijet jasnije nazire lice njezina Zaručnika. U tom naporu, koji nije lak, zna da je potpomognuta Marijom. Od nje "učiti" biti "djevica", potpuno posvećena svom Zaručniku, Isusu Kristu, i "majka" mnoge djece koju rađa za vječni život.

Pod djevičanskim pogledom Marije, crkvena zajednica raste kao obitelj oživljena snažnim izlivanjem Duha i, spremno se hvatajući u koštac sa izazovima nove evangelizacije, razmatra milosrdno Isusovo lice u braći, osobito u siromasima i potrebnima, u onima koji su daleko od vjere i evanđelja. Na osobit način, Crkva se ne boji dovikivati svijetu da je Krist "Put i Istina i Život" (Iv 14,6); ne boji se naviještati s radošću da je "središte, štoviše sam sadržaj, radosne vijesti osoba Isusa Krista, Riječ koja je tijelom postala, jedini Spasitelj svijeta" (Rosarium Virginis Mariae, 20). Žurno je potrebno pripremiti stručne i svete blagovjesnike. Gorljivost apostola ne smije splasnuti, osobito što se tiče misije "ad gentes". Krunica, ako je se u punini ponovno otkrije i vrednuje, pruža redovito i u isti mah plodno duhovno i odgojno formacijsko sredstvo Božjeg naroda za rad na širokom polju apostolskog djelovanja.

POSJET FRANCUSKOG VELEPOSLANIKA U RH O. NADBISKUPU

Zadarski nadbiskup mons. Ivan Pređa primio je u audijenciju francuskog veleposlanika Francis Bellagera u petak 28. ožujka u Nadbiskupskom domu u Zadru. Nakon što je posjetio Zadarsko Sveučilište, kojom prilikom je veleposlanik i izrazio želju za susretom sa zadarskim nadbiskupom, upoznavši perspektive Zadra kao sveučilišnog grada otvorenog razvoju znanosti i kulture, u razgovoru s mons. Pređom veleposlanik Bellager se zanimao za crkvene prilike u Zadarskoj nadbiskupiji, inicijative koje se ostvaruju i planove koje se kani realizirati. Osobito se zanimao za rezultate obnove crkvenih zdanja stradalih u Domovinskom ratu.

Veleposlanik Bellager i mons. Pređa razgovarali su i o aktualnoj situaciji u svijetu, te je Bellager izrazio zadovoljstvo stavom Svete Stolice koja se zauzimala za mirovno rješenje iračke krize i ne odobrava rat u Iraku pozivajući na molitvu za mir, što podupiru i hrvatski biskupi. Mons. Pređa upoznao je francuskog gosta i sa pripremama zadarske Crkve za dolazak sv. Oca u Zadar u lipnju ove godine.

Ines Grbić

ACIES - GODIŠNJA SVEČANOST MARIJINE LEGIJE

Acies, godišnja svečanost zajednice 'Marijina Legija' održana je u nedjelju 30. ožujka u crkvi 'Uznesenja BDM' u Bibinjama. Na susretu se okupilo oko četiri stotine aktivnih i molitvenih legionara Zadarske nadbiskupije, jer svake godine legionari u cijelom svijetu oko blagdana Blagovijesti obnavljaju obećanje vjernosti Mariji i primaju blagoslov za daljnji apostolatski rad.

U prvom dijelu susreta legionari su izmolili krunicu i legijske molitve, zajedno sa generalnim vikarom zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćem i duhovnicima ML, don Čedomilom Šupraham, don Mladenom Kačanom, don Igorom Ikićem, don Tomislavom Sikirićem i don Pavlom Šindija. Don Emil Bilaver, duhovnik obrovačkog prezidija održao je predavanje o osobnoj posveti Isusu po Mariji prema nauku sv. Ljudevita Marije Montfortskog. Potom su legionari dolazili pred kip BDM i stavljajući ruku na legijski stijeg na oltarnik ispred svetišta obnavljali legijsko obećanje riječima: «Sav sam tvoj, Kraljice i Majko moja, sve što imam tvoje je».

Usljedilo je svečano misno slavlje koje je predvodio mons. Mustać, u koncelebraciji sa don Bilaverom. U propovijedi je mons. Mustać rekao da je život svakog vjernika trajno izložen napastima, ali osloncem na Krista rassetog čovjek zadobiva utjehu i biva spašen.

«Acies je prilika da s novom nadom i poletom nastavite obavljati apostolat u župama i donosite plodove obraćenja», rekao je mons. Mustać. Također je prenio pozdrave zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Pređe i upoznao legionare sa ulogom koju će imati u predstavljanju crkvenog života Zadarske nadbiskupije u programu koji će prethoditi liturgijskom slavlju vjernika sa Svetim Ocem u Zadru 9. lipnja.

Nakon mise legionari su se okupili na domjenku i u ugodnom druženju razmijenili iskustva iz svog rada.

Ines Grbić

KORIZMENA AKCIJA VJERNIKA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda sazvaio je tiskovnu konferenciju za sve elektronske i tiskovne medije u Zadru, u petak 7. ožujka, u povodu proglašenja Korizmene akcije vjernicima Zadarske nadbiskupije, čijim će se prikupljenim sredstvima dobiti aparat za ispitivanja funkcija mozga, tzv. "evocirani potencijali", za potrebe Neurološkog odjela Opće bolnice u Zadru.

Pored nadbiskupa Prende na konferenciji su još nazočili generalni vikar mons. Ivan Mustać, ravnatelj Opće bolnice u Zadru dr. Zvonimir Vrančić i šef Neurologije dr. Viktor Štetić. Obraćajući se nazočnim novinarima nadbiskup Prenda je istaknuo da svi pripadamo istom kršćanskom duhovnom i kulturnom krugu, a korizma je vrijeme kad se intenzivno duhovno pripremamo za blagdan Uskrsa. Na poseban je način to vrijeme dragovoljnog odricanja u duhu kršćanskog poziva da učinimo nešto kvalitetno lijepo i konkretno otkinemo od svojih potreba i suviška, i tako pridonosimo ublažavanju potreba. Već niz godina u korizmenom vremenu poduzimali smo različite konkretne dobrotvorne akcije našim institucijama, koje su Nadbiskupija i Grad podržavali, istaknuo je nadbiskup Prenda, dodajući da tako i ove godine želimo ponovno doći ususret našoj zadarskoj bolnici u koju svi dolazimo, koju trebamo i željeli bismo je vidjeti što bolje opremljenom i prikladnom za bolesnike koji su potrebni njege i liječenja. Na to smo svi osjetljivi, zato apeliram i molim sve naše vjernike da otvore srce ovoj korizmenoj akciji, poručio je zadarski.

Ravnatelj Opće bolnice u Zadru dr. Zvonimir Vrančić izrekao je nadbiskupu Prendi i vjernicima Nadbiskupije zahvalnost na toj organiziranoj korizmenoj akciji, koji će se od svojih potreba odreći za tu plemenitu nakanu, od koje će zadarska bolnica a preko nje građani i pacijenti imati velike koristi. U planu je kupnja aparata za potrebe Neurološkog odjela, cca predračunske vrijednosti 250.000 kuna, precizirao je dr. Vrančić, ističući da se ovakva akcija organizira već više godina, a kupljeni su rentgenski aparat i monitor za potrebe Odjela za novorođenčad i nedonoščad, u vrijednosti od 200.000 kuna, te još kirurških kompresa i ostalih kirurških materijala. Šef Neurološkog odjela dr. Viktor Štetić naglasio je da će dobrotom vjernika i građana Zadra i Županije taj Odjel dobiti vrijedan aparat, koji će biti u službi neuroloških bolesnika, ali i djece te Otorinolaringologije. Opisujući visoke sofisticirane kvalitete tog aparata kojeg je Odjel dosada posjedovao i bio je jedini na jadranskoj obali, sada je neupotrebljiv i bolesnici moraju putovati u susjedne centre radi obične pretrage, kao što su ranije dolazili za istu stvar u Zadar.

Pročelnik tiskovnog ureda don Nedjeljko Zubović objasnio je novinarima da su u ovu korizmenu akciju od početka uključeni i vjeroučenicima u osnovnim i srednjim školama. Naš Katehetski ured je uputio dopis ravnateljima i vjeroučiteljima s ciljem da odgojno djeluju na djecu, razvijajući kod njih osjećaj za potrebe drugih, za nesebičnost i spremnost na pomoć. Sve što djeca prikupe bit će priloženo u fond za kupnju aparata za neurološki Odjel zadarske bolnice. Sredstva se mogu uplatiti općom uplatnicom na: Nadbiskupski ordinarijat Zadar; Broj žiro računa: 2407000 - 1100041082; Poziv na broj: 02 0755877 - 479; Svrha: Kupnja aparata za Odjel Neurologije, Zadar.

Nedjeljko Zubović

Jasno poslanje

6. Zadaća misionarskog animiranja mora nastaviti biti ozbiljno i dosljedno zauzimanje svakog krštenika i svake crkvene zajednice. Papinska misijska djela u tome imaju određeniju i naročitu ulogu i zahvaljujem im na onomu što već velikodušno čine.

Htio bih svima staviti na srce da intenzivnije mole krunicu, na pojedinačnoj i zajedničarskoj razini, kako bi se zadobile od Gospodina one milosti koje Crkva i čovječanstvo osobito trebaju. Pozivam upravo sve: djecu i odrasle, mlade i stare, obitelji, župe i redovničke zajednice.

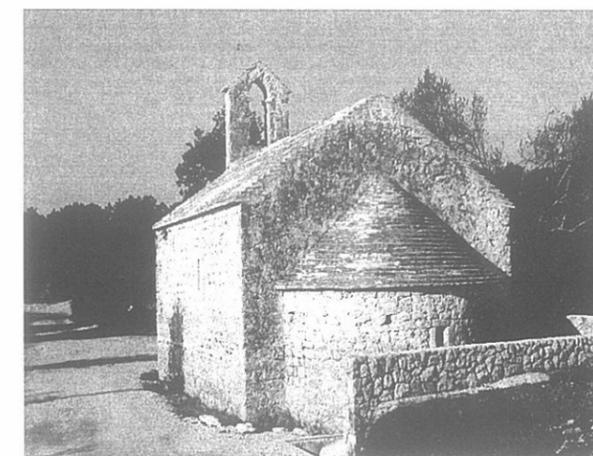
Među mnogim nakanama, ne bih želio zaboraviti onu mira. Rat i nepravda započinju u "podijeljenom" srcu. "Svaki onaj koji se duboko sjedinjuje s

Kristovim otajstvom - a upravo to i jest cilj krunice - uči tajnu mira i to mu postaje životni poziv" (Rosarium Virginis Mariae, 40). Ako nas krunica bude pratila na našem životnom putu moći će postati povlašteno sredstvo za izgradnju mira u srcima ljudi, u obiteljima i među narodima. S Marijom možemo sve zadobiti od njezina Sina Isusa. Uz Marijinu pomoć, nećemo oklijevati posvetiti se s velikodušnošću širenju evanđeoskog navještaja sve do nakraj zemlje.

S tim osjećajima, sve vas od srca blagoslivljam.

Iz Vatikana, 12. siječnja 2003., blagdan Krštenja Gospodinova

Ivan Pavao II.

Diklo, crkvice sv. Petra

ZADARSKA NADBISKUPIJA

PASTORALNI POHOD PAPE IVANA PAVLA II. ZADRU - 9. LIPNJA 2003.

ODBORI ZA PRIPREMU DOLASKA SV. OCA IVANA PAVLA II.
U ZADAR, 9. LIPNJA 2003.

Zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda Dekretom br 646 / 2003. od 24. veljače 2003. god. utemeljio je Koordinacijski i Organizacijski odbor te devet pododbora za pripremu Papinog pohoda Zadru 9. lipnja. Sjednicama pododbora za doček Pape u Zadru predsjednik Organizacijskog odbora mons. Ivan Mustać, u nazočnosti voditelja i članova pododbora.

KOORDINACIJSKI ODBOR

Mons. Ivan Prenda - Nadbiskup zadarske Nadbiskupije
Gosp. Šime Prtenjača - Župan zadarske Županije
Gosp. Božidar Kalmeta - Gradonačelnik Grada Zadra
Gosp. Ivan Katalinić - Načelnik zadarske Policijske Uprave

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Predsjednik:

Mons. Ivan Mustać - Generalni vikar zadarske Nadbiskupije

Potpredsjednici:

Mons. Pavao Kero, Biskupski vikar za kulturu i umjetnost
Gosp. Ivo Grbić, zamjenik župana Zadarske županije
Gđa Ana Lovrin, zamjenica gradonačelnika Grada Zadra

Tajnici:

Don Stanko Grubić
Prof. Mišela Grmić
Prof. Ines Grbić

PEPELNICA - POČETAK KORIZME

Svetom misom na Čistu srijedu - Pepelnicu -, kojoj je prethodila na poziv Sv. Oca molitva krunice za mir, a koju je u katedrali sv. Stošije predvodio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda u koncelebraciji s nadbiskupom u miru mons. Marijanom Oblakom, generalnim vikarom mons. Ivanom Mustaćem, župnikom don Milivojem Bolobanićem, kanonicima don Jankom Segarićem i don Nedjeljko Zubovićem, duhovnikom Sjemeništa don Stanislavom Wielinskim, nakon obreda pepeljanja vjernika, započelo je sveto vrijeme 40-dnevnog hoda prema Uskrsu u Zadarskoj nadbiskupiji. Na toj svetoj misi uz brojne vjernike sudjelovali su i zadarski sjemeništarci liturgijskom asistencijom i naviještanjem Božje riječi, dok je katedralni zbor predvodio crkveno pjevanje. Ovogodišnja korizma započinje u znaku velikih svjetskih i crkvenih zbivanja, kazao je predoditelj euharistijskog slavlja, ističući da je Sv. Otac kao glasnik, apostol i prorok mira u svijetu pozvao cijelu Crkvu na molitvu za mir, zazivajući Majku Mariju da sačuva i bdije nad mirom svijeta u ovim nemirnim vremenima. Papa je sve vjernike pozvao da post na Pepelnicu prikažu za očuvanje mira.

Korizma zadarske nadbiskupije započinje u znaku iščekivanja dolaska sv. Oca u naš grad, a Crkva nam na početku 40-dnevnog puta prema Uskrsu, Pashi Gospodnjoj i našoj, nudi poseban program. To je način života i vlastitog preispitivanja, to su i prijedlozi kako se vratiti k Bogu, ali i k sebi, naglasio je nadbiskup Prenda, dodajući kako je potrebno zaputiti se u vlastitu nutrinu i tu tražiti uporište za svoj život. "Možda smo slušajući Božju riječ pomislili kako nam Duh Sveti govori drugačije negoli je način života u ovom svijetu. Danas se u svijetu često ponavlja da ono čega nema u medijima, ne postoji! Treba sve istaknuti, iznijeti na vidjelo, čak i čovjekovu nutrinu i ono što nekad ne spada na ulicu! Nije mi namjera kritizirati medije, nego samo uspoređujem, jer smo u evanđelju čuli za drugačiji stil života, postupanja i djelovanja, a to je skrovitost. Skrovitost u onome što je bitno, što dira u srž čovjekova odnosa prema Bogu i bližnjemu. To je osjetljivost za Boga i čovjek koji moli osjetljiv je na Boga, otvoren je Bogu i računa na njega, nije ga zaboravio ili izbrisao iz svoga života. Takav čovjek treba skrovito moliti, silaziti u svoje srce, tamo gdje ga Bog susreće u svojoj savjesti, gdje su On i čovjek jedini, to je najživotniji susret. Tamo se treba susresti s Bogom i ne treba hvaliti zato što tražimo Boga i želimo ga susresti, jer to su činili Isusovi suvremenici i učitelji u ono doba, da bi ih ljudi hvalili. A Bog upire prstom u naše srce i nije potrebno izlaziti s pohvalom, nego 'Otac koji vidi, on zna što činimo u svome srcu i doživjet ćemo tada istinski susret'. Isto je tako kad Isus govori o postu i milostinji", poručio je vjernicima propovijednik, naglašavajući kako je molitva u životu kršćana temelj i osovina oko koje se sve događa.

Završavajući svoju riječ nadbiskup Prenda je potaknuo vjernike da je i ove godine Nadbiskupija pokreće korizmenu akciju za kupnju aparata za ispitivanje funkcija mozga za potrebe Neurološkog odjela Opće bolnice u Zadru. Prošlogodišnja akcije bila je uspješna i pokazala je osjetljivost naših vjernika za potrebe bolesne djece. "Blaženije je davati nego primati", ističe sv. Otac u svojoj korizmenoj poruci, a svakodnevno se čuju vapaji ljudi u potrebama i za najosnovnijom pomoći. Sebičnost je najgora bolest koja može pogoditi čovjeka, to je najveći poraz čovjeka, a Bog je sav okrenut prema čovjeku i želi da i mi budemo okrenuti čovjeku i Bogu. Neka nam ova korizma protekne u tom nastojanju, poručio je vjernicima zadarski nadbiskup.

Nedjeljko Zubović

BLAGOSLOV OBNOVLJENE ŽUPNE CRKVE U NINU

Nadbiskup mons. Ivan Prenda predvodio je u nedjelju 23. ožujka u koncelebraciji sa ninskim župnikom don Šimom Kevrićem svečano misno slavlje u crkvi sv. Anselma u Ninu i blagoslovio ninsku katedralu koja se obnavljala tri godine, a posljednjih sedam mjeseci zbog radova u njoj nisu se održavala bogoslužja.

Na početku misnog slavlja don Kevrić je pozdravio mons. Prendu, "nasljednika ninskih biskupa", i nazočne dr. Miljenka Domijana, glavnog konzervatora Ministarstva kulture RH i dipl. ing. arhitekture Josipa Kršulovića iz Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Zadru, koji je bio projektant obnove i nadzorni organ u ime Ministarstva kulture RH. U propovijedi je mons. Prenda rekao da ninska zajednica ima posebno mjesto u Zadarskoj nadbiskupiji, jer je Nin sjedište prve hrvatske biskupije iz 9. st. i grad s velikim crkvenim i kulturnim bogatstvom. "Budite dostojni ovog grada i prošlosti, ali gradite i budućnost. Vi ste razlog ovog rada, slava Božja se očituje u vama. Katedrala sv. Anselma je spašena i obnovljena. Nek Nin opravda ovaj dan. Slavite Boga da bi ova ljepota došla do izražaja, dolazite u hram da bi obnova imala smisla, neprestano se obnavljajući u svojoj čovječnosti i duhovnosti", rekao je mons. Prenda okupljenim vjernicima i poželio da "hram bude sveto mjesto molitve, tišine, sabranosti i vapaja Bogu. Važno je dolaziti s osjećajem da smo na svetom mjestu. Uredimo svoj nutarnji hram i držimo sveti hram u čistoći, tišini, sabranosti, da nam bude na čast, diku i preobrazbu, jer je svaki kršćanin hram Božji iz kojeg treba ukloniti sve što je suprotno Božjem nauku", rekao je u propovijedi zadarski nadbiskup.

Crkva sv. Anselma je u potpunosti ožbukana izvana i iznutra, da bi se zaštitila od kapilarne vlage zbog koje je opadala žbuka sa zidova. Obnovljeno je kompletno krovništvo i stropni pogled u lađi crkve i svetištu. Kamena krstionica ispod kora kod ulaznih vrata postavljena je ispred svetišta. Uklonjena su stara drvena korska sjedala u svetištu i postolja bočnih oltara u lađi jer nisu imali nadgrađa koja bi bila vrijedna sačuvanja, te su obnovljene kamene podne ploče na kojima su bila postolja. U podu sakristije markirani su obrisi ranokršćanske polukružne apside i dio trijumfalnog luka. Tri mramorna oltara potpuno su očišćena i restaurirana: glavni barokni oltar s rakom sv. Marcele i slikom sv. Anselma, oltar Presvetog sakramenta i Srca Isusovog gdje je postavljen i novi kip. Sve slike na oltaru i stropna slika u svetištu su restaurirane. Prezentirani su prozori na južnom i sjevernom zidu iz 4. st., ostaci ranosrednjovjekovne katedrale. Uređena je elektro i dovedena vodna instalacija te protupožarna zaštita. Cjelokupnom i temeljitom obnovom nakon trideset godina stvorena je pomirljiva konstrukcija, koja izražava ranije graditeljske faze crkve, s naglaskom na barokanizirani pristup.

Arheolozi su obavili iskapanja sa istočne i južne strane apside pod vodstvom Marije Kolega, a na sjeveroistočnoj strani iskapanja je vodio Janko Belošević, pri čemu su otkriveni dragocjeni arheološki nalazi i tragovi krstionica. Nositelj obnove bilo je poduzeće 'Binocomerce' iz Zadra i drugi izvođači. Obnovu su novčano pomogli župljani i Ninjani u svijetu, Ministarstvo kulture RH, Poglavarstvo Grada Nina i brojni drugi donatori. Don Kevrić je zahvalio svima koji su na bilo koji način pomogli u uređivanju i dotjerivanju okoliša i unutrašnjosti crkve, posebno gđi Mariji Kanjer rođ. Stulić, koja je poklonila veliki luster i donirala obnovu oltara Gospe od Zečeva i repliku kipa Gospe od Zečeva, a novim lakirnim slojem u lađi zaštićene su klupe koje su poklonili dobrotvori Luce i Ive Vidić.

Ines Grbić

PODOBORI:

1. LITURGIJSKI

O. Jozo Milanović, voditelj
Fra Bernardin Škunca
Don Mario Soljačić
Don Tomislav Sikirić
Don Zdenko Milić
Fra Ante Badurina

Prof. Livio Marijan
Gosp. Žan Morović
S. Anica Ćurić
Ing. Branimir Buturić
Hrvatski institut za liturgijski pastoral u Zadru (HILP)

2. PASTORALNI

Mons. Šime Perić, voditelj
Don Gašpar Dodić
Fra Andrija Bilokapić
Don Joso Kokić

Don Anđelko Buljat
Don Srećko Frka Petešić
Don Igor Ikić

3. TEHNIČKI

Don Ivica Jurišić, voditelj
Mons. Milivoj Bolobanić
Don Emil Bilaver
Fra Josip Peranić
Don Boris Pedić
Gosp. Ivan Tadić
Gosp. Edio Bilaver

Gđica Marija Pavlović
Gosp. Stanko Zrilić
Gosp. Mate Bilaver
Gosp. Nediljko Pavlović
Gosp. Darko Petković
Gosp. Miljenko Rakvin

4. PROTOKOLARNI

Don Mario Sikirić, voditelj
Don Zdravko Katuša
Don Marinko Duvnjak
Don Marino Ninčević

Gosp. Žan Morović
Prof. Mirjana Sačić
Gosp. Slobodan Vrdoljak

5. TISKOVNI

Don Nedjeljko Zubović, voditelj
Don Šimun Šindija
Prof. Ines Grbić
Gosp. Drago Čulina
Gosp. Toni Pajkin

Prof. Marija Ćurko
Gosp. Boris Artić
Gđa Anita Gržan Martinović
Gđa Sandra Poljak Jurinčić

6. MEDICINSKO - SANITETSKI

Dr. Josip Kraljić, voditelj
Gosp. Emil Puhalović

Dr. Zvonimir Vrančić
S. Melhiora Biošić

7. VOLONTERSKI

Don Zdenko Dundović, voditelj
Fra Ivo Martinović

Don Mladen Kačan
Don Niko Šošić

8. FINANCIJSKI

Don Srećko Petrov ml., voditelj
Don Šime Kevrić

Gđa Bibiana Baričević
Gđa Grozdana Perić

9. PROMETNO - SIGURNOSNI

Gosp. Ivan Gambiraža, voditelj
Don Pavao Zubčić
Don Jozo Kaić
Gosp. Petar Vedrić

Gosp. John Matak
Gosp. Maksimilijan Surić
Gđa Katica Bakrac - Pupiće
Gosp. Dragan Segarić

SJEDNICE PODODBORA ZA DOČEK PAPE U ZADRU 9. LIPNJA 2003.

- OD 24. VELJAČE DO 31. OŽUJKA 2003. GODINE -

LITURGIJSKI PODODBOR

Zadaci Liturgijskog pododbora su odrediti sadržaj Službe riječi koja će se moliti 9. lipnja na Forumu, pripremiti Vodič liturgijskog slavlja za vjernike i osmisliti duhovni program koji prethodi liturgijskom slavlju sa Svetim Ocem.

Prva sjednica Liturgijskog pododbora održana je u ponedjeljak 24. veljače. Članovi pododbora razmatrali su sadržaj sastavnih dijelova Službe riječi i dogovorili izbor himna, psalama, antifoni,

čitanja, otpjeva i molitve vjernika. Osobito se nastojalo da pjevanje koralnih i pučkih napjeva bude u duhu crkvene tradicije poznate cijelom vjerničkom puku, kako bi svi sudjelovali u liturgijskom slavlju.

Druga sjednica, ponedjeljak 3. ožujka. Utvrđen je tonalitet antifoni i odabran koralni, pučki i klapski napjev psalama. Predloženo je da se psalmi i antifone

druženja mladih i poučavanje u vjeri, a potrebno je urediti župnu kuću i dovršiti obnovu župne crkve koja je bila teško oštećena u Domovinskom ratu.

Nakon misnog slavlja mons. Pređa je blagoslovio obnovljenu Osnovnu školu pred mnoštvom građana i predstavnika obrovačkih i zadarskih gradskih vlasti, nastavnica, roditeljima i učenicima, te članovima KUD-a 'Zrmanja' koji su bili odjeveni u narodne nošnje. Nazočne je pozdravio ravnatelj Osnovne škole Željko Modrić, zahvalivši donatorima, ali i roditeljima i učenicima na strpljenju, jer su osam godina, od povratka u Obrovac, osmoškolci dijelili školske prostorije sa srednjoškolcima. Školu je obnovila humanitarna američka organizacija USA te belgijska i japanska vlada. Pritiskom na školsko zvono predstavnice američkog veleposlanstva Željke Zgaga i više savjetnice u Ministarstvu prosvjete i športa Gordane Tatalović škola je svečano otvorena, iako nije još u potpunosti obnovljena. Na jesen će biti zgotovljena za polaznike škole, između ostalih 26 prvašića. U Obrovcu koji ima oko 1200 stanovnika, osnovnu školu pohađa 375, a srednju 150 učenika.

Mons. Pređa je pozvao učitelje i učenike da uvijek tragaju za istinom i naučavaju je. «I ovo je razlog nade za grad koji se obnavlja i raste, a život se u njemu budi», rekao je mons. Pređa, koji je nakon blagoslova škole nazočio svečanoj sjednici Gradskog vijeća grada Obrovca.

Ines Grbić

REGIONALNI SUSRETI SALEZIJSKIH SURADNIKA

Udružnje salezijskih suradnika u Zadru organiziralo je regionalni susret salezijskih suradnika za južohrvatska središta, koji je održan u prostorijama župnog centra Gospe Loretske u Zadru-Arbanasi, u subotu 22. ožujka. Na tom susretu okupilo se 50 salezijskih suradnika predvođeni koordinaticom Mirandom Banovac iz Splita, u pratnji duhovnika don Ante Vasilja. Domaćini sureta bili su suradnici i suradnice zadarske Udruge predvođeni svojim duhovnikom don Milanom Litrićem. Nakon iskazane dobrodošlice pristupilo se molitvi Trećeg časa, a susret je nastavljen predavanjem na temu: "Pozvani na svetost" koje je održao don Ante Stojić. Govoreći o biblijskom poimanju svetosti, o putu i sredstvima svetosti, o don Boscovom putu svetosti, o pobudnici salezijskog duhovnog poglavara P. Ch. Villaneuva -2003, citirao je Sv. Oca koji je "salezijsku karizma definirao kao mladu, i koja dobro poznaje put svetosti i može ga dostići".

Predavač se, nadalje, osvrnuo se također na poruku hrvatskih biskupa o svetosti danas, koja treba biti, posebice za mlade "buđenje nade, unošenje mira, osmišljavanje trpljenja u izgrađivanju boljeg svijeta, prema don Boscovoj želji da sve što činimo, činimo s ljubavlju, bez izvanrednih djela. Biti putakoz mladima za nas je biti svet!" Susret je nastavljen ispitom savjesti na istu temu, s mogućnošću osobne ispovijedi i euharistijskim slavljem, koje je predvodio predavač. Poslije zajedničkog objeda održana je Pobožnost križnog puta, prema predlošku bl. Artemide Zattija, salezijskog blaženika, koji je svojim životom i djelima svjedočio salezijski put svetosti.

Nedjeljko Zubović

odluka o neparkiranju automobila na lokalitetima istočno i zapadno od Foruma. Svi su predavači pozvali gradsku vlast i nadležna tijela da osiguraju sredstva za istraživanje prostora južno od crkve sv. Marije, gdje se pretpostavlja da se nalaze ostaci rimskog amfiteatra i pokrenu istraživanja na Poluotoku. Tek nakon definiranja matrice grada u tom predjelu i arheoloških istraživanja može se pristupiti rekonstrukciji, a da se ne naruši autentičnost sveukupnog ambijenta artikuliranog s arhitekturom tog prostora.

Ines Grbić

BLAGDAN SV. JOSIPA I DAN GRADA OBROVCA

Blagdan sv. Josipa, naslovnika župe i zaštitnika Obrovca, čiji je blagdan ujedno i Dan Grada, svečano je proslavljen u Obrovcu u crkvi sv. Josipa u srijedu 19. ožujka, euharistijskim slavljem kojeg je predvodio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda u koncelebraciji sa obrovačkim župnikom i novigradskim dekanom don Emilom Bilaverom i petoricom svećenika Novigradskog dekanata.

Na početku misnog slavlja don Emil je pozdravio nazočno mnoštvo vjernika i predstavnike gradskih vlasti, među kojima gradonačelnika Obrovca Grgu Šošu, načelnika Policijske postaje Stanka Batura, te predstavnike crkvenih pokreta i gradskih udruga.

U propovijedi je mons. Prenda rekao da je u Božjem svijetu koje treba spasenje Josipovo ime visoko, jer je imao posebnu zadaću, uvesti u svijet Sina Božjeg. «U ovom dijelu Domovine Obrovac je uvijek bio važna točka, jer je na razmeđu sjevera i juga, istoka i zapada. Tu je bila tvrđava i sukobljavale su se razne vojske. I činjenica da je sv. Josip zaštitnik Domovine doprinijela je štovanju sv. Josipa u Obrovcu, kao onome koji štiti i vodi katoličku zajednicu u svjetlu vjere u bolja vremena, jer ovdje je bilo puno zlih i teških vremena, stradanja i smrti. Ali se ovdje uvijek vraćao život!», naglasio je predvoditelj slavlja.

Blagdansko misno slavlje u Obrovcu epilog je višednevnog pastirskog pohoda mons. Prende župama Novigradskog dekanata, gdje je u susretima sa župnim vijećnicima i suradnicima vidio «radosti i žalosti, teškoće i trpljenja, no i nade župe koja je prepuna različitosti, ali se otvara budućnosti i opravdano nada boljem duhovnom i materijalnom sutra, te je potrebna ohrabrenja i poticaja», rekao je mons. Prenda u propovijedi i zahvalio gradskim čelnicima, građanskim udrugama, zajednicama Marijine legije, Neokatekumenskog puta, Caritasu, članovima župnih vijeća, koji svojom zauzetošću doprinose duhovnom uzdizanju župe.

«Želim ohrabriti nastojanje da uznapreduje ova sredina i da vaše zajedništvo raste u slozi, što je prva potreba ovog grada. Radujem se vidljivim pomacima, usprkos ranjenosti mnogih duša zbog pretrpljenog straha, progona, iseljenja, te doživljene smrti bližnjih, rušenja kuća i svetinja. Svi nosimo te rane, ali Bog je naš liječnik», rekao je zadarski nadbiskup i pozvao vjernike da podržavaju inicijative župnika i budu složni u rješavanju socijalnih pitanja i stambenih problema, da nitko ne bude zaboravljen i nezbrinut. «Prvi stupanj ljudskosti i života je da pomognete jedno drugom, da se osjećate dobro u zajedništvu na koje smo osobito pozvani kao kršćani. U kulturi i narodnosti smo jedno, i nema razlika zbog kojih se ne bi produbljivalo zajedništvo i sloga», hrabrio je vjernike mons. Prenda i poticao na ustrajnost u marljivosti na svekolikoj obnovi i udomljavanju svih koji su potrebni skrbi i brige.

Osobito je pozvao na brigu za mlade, jer je u pastirskom pohodu, kad je posjetio i učenike u školama, uvidio njihov polet i otvorenost životu. Podržao je izgradnju dvorane za zajednička

Srednjeg časa koji će se moliti s Papom pjevaju na nedjeljnim misnim slavljinama u župama, kako bi se puk što bolje pripravio za skladno zajedničko pjevanje na susretu s Papom.

Treća sjednica, četvrtak 13. ožujka. Raspravljalo se o izgledu logotipa Papinog dolaska. Fra Bernardin Škunca je predložio tematski sadržaj dvosatnog molitvenog programa prije Službe riječi, pod nazivom 'Povijesni spomen kršćanstva u Hrvata i sadašnje svjedočenje', kojim se žele posvijestiti bitni aspekti kršćanskog življenja u povijesti i danas.

Četvrta sjednica, četvrtak 20. ožujka. Na prijedlog don Ivana Šaška, nacionalnog koordinatora liturgijskih slavlja povodom trećeg Papinog pohoda Hrvatskoj, prvotni himan zamijenjen je himnom 'Zdravo Zvijezdo mora', koji će se pjevati na starom ugljanskom napjevu. Prihvaćen je konačni izgled logotipa 'Maria Orans - Marija moliteljica', kojeg je idejno osmislio fra Bernardin Škunca,

a likovno oblikovao i dizajnirao akademski slikar Mate Ljubičić.

Peta sjednica, petak 28. ožujka. Dogovoren je konačni izgled i sadržaj liturgijske molitve 'Slavlje šestog časa', koja će se moliti 9. lipnja. Predstavljen je notni zapis poklika 'Najčistija slika Crkve, k tebi oči podižemo, vodi nas, čuvaj nas, o Marijo', kojeg je uglazbio Žan Morović. Poklik će se pjevati i koristiti kao glazbena matrica u prigodnim crkvenim događanjima u pripremama za Papin dolazak, na liturgijskom slavlju i u programu koji prethodi liturgijskom slavlju 9. lipnja. Predstavljen je sadržaj dvosatnog molitveno - glazbenog programa do Papinog dolaska na Forum, pod nazivom 'Memoria - martiria; Povijesni spomen kršćanstva u Hrvata i sadašnje svjedočenje' kojeg je osmislio fra Bernardin Škunca. Nazvao ju je Velika kateheza Crkve - Slavlje riječi, koje se sastoji od pet malih katehetskih slavlja prožetih molitvom, pjesmom i razmišljanjima. Povijesni spomen, navještaj i svjedočenje sastavni su dijelovi sljedećih kateheza:

1. Slavljenje Dana Gospodnjeg i spomen na sakramente Crkve
2. Slavljenje pučkih pobožnosti
3. Redovnici - Bratovštine - Duhovni pokreti u evangelizaciji Crkve
4. Djelotvorna vjera: Caritas, Pro Vita
5. Sveto pismo, Misal i Katekizam u životu vjernika

PASTORALNI PODODBOR

Zadatak Pastoralnog pododbora je odrediti pastoralne sadržaje koji će se ponuditi vjernicima kako bi se duhovno pripravili za susret sa Svetim Ocem u Zadru. Pastoralni program odvija se na

župnoj, dekanatskoj i nadbiskupijskoj razini. Potrebno je intenzivirati dosadašnji pastoral i realizirati pastoralne smjernice navedene u 'Pastoralnom programu povodom

pastirskog pohoda Svetog Oca Ivana Pavla II Zadru 9. lipnja 2003. god.', dopisu mons. Ivana Mustaća kojeg su svećenici Zadarske nadbiskupije dobili na svećeničkoj rekolekciji u ožujku.

Prva sjednica Pastoralnog pododbora održana je u petak, 28. veljače. Mons. Mustać je upoznao članove pododbora sa okvirnim planom programa duhovne pripreme vjernika za Korizmu, Uskrs i Pedsetnicu, koji treba obuhvatiti sve vjerničke dobne skupine. Fra Andrija Bilokapić je predložio da se vjernike upozna sa sadržajem Papinih katehezi prožetih molitvom i biblijskim tekstovima, pisanih u duhu svetačkih i otačkih spisa.

Druga sjednica, ponedjeljak 10. ožujka. Predložene su inicijative, određeni blagdani i svetkovine kada se okuplja vjerničko mnoštvo u crkvama, što je prilika da im se posvijesti značaj Papinog pohoda Hrvatskoj i Zadru, i upozna sa načinom na koji mogu djelatno sudjelovati u pastoralu pred Papin dolazak. Liturgijska slavlja, kateheze,

pobožnosti, vjeronauk u župama i školama i susreti mladih bit će prožeti posebnim sadržajima za duhovnu pripremu susreta sa Svetim Ocem.

Treća sjednica, ponedjeljak 31. ožujka. Katehetski ured je odredio ponudu katehetskih sadržaja za djecu u školama, koju će se na nastavi vjeronauka, hrvatskog i likovnog predmeta poticati na stvaralaštvo o temi Pape. Učenicima će se ponuditi kateheze iz talijanske katehetske revije «Dossie Catechista». Također, imat će priliku upoznati se sa životopisom pape Ivana Pavla II., značajem njegova dolaska na Svetu Stolicu za svijet i Hrvatsku i izgledom jednog njegovog radnog dana. Mladima će se ponuditi i bibliografija s izborom knjiga, časopisa i znanstvenih radova o životu i službi Ivana Pavla II. Određeni su termini susreta mladih Zadarske nadbiskupije i njihovo sudjelovanje u pastoralu na nadbiskupijskoj razini.

TEHNIČKI PODODBOR

Tehnički pododbor zadužen je za koordinaciju tehničkih aktivnosti u pripremi Papinog dolaska - projektiranje i postavljanje pozornice, raspored polja i prolaza, nabavka sjedalica i postavljanje sanitarnih čvorova.

Prva sjednica Tehničkog pododbora održana je u utorak 4. ožujka. Mr. sc. Nenad Mladineo iz Splita predstavio je projekt 'Sustavni pristup organizaciji susreta sa Svetim Ocem', izlažući

vizualne projekcije lokacije Foruma i prostora općenito.

Druga sjednica, utorak 11. ožujka. Raspravljalo se o postavljanju triju razina pozornice na parkiralištu kod crkve sv. Marije. Osobito je važno konstrukcijski i tehnički postaviti pozornicu uzimajući u obzir eventualne nepovoljne uvjete vremena, zadovoljiti estetske kriterije ukoliko bude natkrivena, pravilno rasporediti sjedeća

ugodnike karakterizira spremnost i radost u prihvaćanju dnevnih križeva», rekla je s. Ksenija, a Marija od Propetog je iskusila osobna propeća duše i tijela. U noći duha Bog ju je oblikovao i očistio, slijedeći u svemu Njegovu volju. S. Ksenija je osobito naglasila važnost posjedovanja herojskih kreposti, negoli nadnaravnih, mističnih iskustava. «Svetac želi postići krepost živjeti svakodnevni život na nadnaravan način. Osmisliti sivilo i siromaštvo krepošću koja je uvijek spremna, radosna i stalna osnova je svetosti», rekla je s. Ksenija. Beatifikaciju službenice Božje Marije Petković 6. lipnja u Dubrovniku smatra priznanjem Hrvatskoj, koju je u svijetu predstavila kao veleposlanica hrvatskog čovjekoljublja, bezuvjetne vjere i humanizma utjelovljenih u hrvatsku uljudbu, te franjevačkoj obitelji čiji je duh malenosti, siromaštva i miroljubivosti Marija od Propetog revno promicala.

Na kraju predavanja posjetiteljima su bila na raspolaganju izdanja koja je priredila s. Ksenija Režić: Marijin životopis 'Odsjaj nade', knjižica 'Poruke vjere' s autobiografskim i duhovnim bilješkama Marije Petković i ulomcima iz njenih pouka i pisama, te knjižica 'Prema Ocu' koja sadrži Marijine hvale i zazive Vječnom Ocu.

Ines Grbić

OKRUGLI STOL O UREĐENJU ZADARSKOG FORUMA

'Uređenje Zadarskog Foruma' naziv je okruglog stola održanog u petak 14. ožujka u dvorani Matice Hrvatske u Zadru, u organizaciji zadarskog Zmajskog stola. Nazočne je pozdravio dr. Stijepo Obad, pročelnik Zmajskog stola u Zadru, a u raspravi su sudjelovali dr. Miljenko Domijan, glavni konzervator Ministarstva kulture u Zagrebu, Radimir Jurić, ravnatelj Arheološkog muzeja u Zadru, prof. Pauša Vežić, izvanredni predavač na Zadarskom Sveučilištu, dipl. ing. arhitekture Pavle Marušić i Nives Kozulić, ravnateljica Zavoda za prostorno uređenje u Zadru.

U uvodnom izlaganju dr. Domijan je predstavio urbani razvoj te velike povijesne gradske jezgre sa Forumom, Nadbiskupijskim kompleksom, crkvama sv. Marije i Donata, koji svojom arhitekturom prelaze okvire nacionalnog značenja. Od ranog kršćanstva do 20. st. to urbano tkivo se nadograđivalo i u kontinuitetu mijenjalo oblike. Interpoliranje, unošenje novih u stare sadržaje, bez da im se promijeni značenje, bilo je uspješno provedeno na osnovu povijesne matrice. Razaranjem u drugom svjetskom ratu nastaje diskontinuitet, a bezkriterijska izgradnja dviju zgrada 60-ih godina, do koje je došlo uslijed sprege konzervatorske struke i tadašnje vlasti, narušava tektonsku zadanost i odnos nivoa na tom području.

Prof. Jurić je istaknuo da je potrebno omogućiti pristup ostacima hrama na Kapitoliju i smještaj brojnih rimskih ostataka u Lapidariju, te upozorio na dosadašnje neprimjereno održavanje tog prostora. Iako se ovaj okrugli stol održao u vrijeme priprema za dolazak Pape koji će se s vjericima susresti upravo na Forumu, predavači su istaknuli da je to pogodan trenutak, no ne i jedini povod, jer se već duže vremena vodi rasprava o tom pitanju, budući da nesređenost ostataka rimske arhitekture, te zaštita i očuvanje spomeničke baštine na tom prostoru iritira građane i stručnjake.

Prof. Vežić je rekao da je taj prostor 'srce grada koje ne pulsira koliko treba', a ing. Marušić da je to 'neprimjereno velik prostor u srcu grada, koje razbija svako autentično mjerilo grada koje je bilo dobro obnovljeno'. Prof. Kozulić je apelirala na nazočnu javnost stručnjaka i gradsku vlast da se dolaskom sv. Oca konačno izradi detaljni plan za uređenje Foruma, za početak da se donese

Poslije predavanja razvila se plodna diskusija, a na pitanja su odgovrali zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda i predavač. Nakon toga su predsjednik Organizacijskog odbora mons. Ivan Mustać, zajedno s voditeljima liturgijskog i pastoralnog pododбора O. Jozom Milanovićem i mons. Šimom Perićem svečenicima predstavili Pastoralni program u povodu pastirskog pohoda sv. Oca u Zadar, 9. lipnja 2003.

Nedjeljko Zubović

PREDAVANJE O MARIJI OD PROPETOGA PETKOVIĆ

«Marija Petković - Dar Božji Crkvi i svijetu» naziv je predavanja kojeg je u utorak 17. ožujka u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' održala s. Ksenija Režić, članica Marijine družbe Kćeri Milosrđa u Šestinama. Na početku predavanja nazočne, među kojima i zadarskog nadbiskupa u miru mons. Marijana Oblaka, pozdravio je zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda. Predstavio je životopis s. Ksenije kao znanstvenice i redovnice koja je vodila opsežan rad u Biskupijskom postupku za proglašenje Marije od Propetog blaženom. Istražila je svu njenu pisanu baštinu, između ostalog 4000 pisama koji su bili izvrstan izvor u procesu beatifikacije, jer su zapis njenog osobnog života i života Družbe koju je utemeljila.

S. Ksenija je predstavila ljudski i kršćanski lik Marije Petković, "jake vrsne biblijske žene koja se zna žrtvovati, trpjeti i ljubiti, cjelovito ostvarene u ljudskom i kršćanskom pozivu, koja je obogatila Crkvu opću i misijsku", čije je geslo bilo «Sve za Isusa, na slavu Nebeskog Oca». Opisala je njene kreposti vjere i djelotvorne ljubavi s kojima je prigrlila ugroženu djecu i odrasle siromahe, "koje svatko od nas može nasljedovati kao opću ljudsku i kršćansku baštinu i provjereni put ljubavi i žrtve u susret Bogu i čovjeku. A smisao kršćanskog poslanja je primaći svekoliku ljudsku obitelj milosrdnoj ljubavi Nebeskog Oca u svako vrijeme i ne vrijeme", rekla je s. Ksenija.

Marija od Propetog svojom ljudskom i apostolskom zauzetošću za čovjeka ostvarila je poziv posvećene osobe, duhovne majke, misionarke i dobročiniteljice sirotinje. Rođena je 10. prosinca 1892., odgojena u imućnoj zemljoradničkoj obitelji s desetero djece u Blatu na Korčuli, u toplom obiteljskom ozračju praktične vjere i pobožnosti. U 14. godini života zavjetovala je Isusu doživotnu čistoću tijela i srca. Kao 15 - nja molila je Boga za jakost u trpljenju, a tjelesne i duševne patnje i njihovu spasenjsku vrijednost iskusila je u kasnijem životu. Godine 1919. osnovala je prvo blatsko sirotište ' Sv. Vicenze', koje je djelovalo do 1946., kad su ga komunističke vlasti zatvorile zbog 'odgoja djece u borbenom duhu'. Vodila je nekoliko katoličkih udruženja u župnoj crkvi Svih Svetih, bila aktivna u župnom pastoralu i radu pučke kuhinje. Franjevačka trećeredica postala je krajem prvog svjetskog rata. Na poticaj i uz blagoslov biskupa mons. Josipa Marčelića ustanovila je 1920. god. franjevačku družbu Kćeri milosrđa s poslanjem za vjerski odgoj i izobrazbu djece, napose siromašne, te milosrdne usluge bolesnima i potrebnima. Brzo je proširila odgojno milosrdno djelovanje družbe u dječjim vrtićima, sirotištima i bolnicama u Domovini i svijetu. Prve Kćeri Milosrđa uputila je u južnoameričke misije 1936., gdje je i sama djelovala kao misionarka od 1940. - 1952., u Argentinu, Paragvaj, Urugvaj, Čile, Peru, potom i u Italiju i Španjolsku.

Marija od Propetog, "privlačni znak radikalnog darivanja i svjetlo tjeskobnom svijetu za dobro obiteljskog i osobnog života", živjela je u predanju molitvi, hrabro podnoseći patnje tjelesne paralize. Umrla je u 74. - oj godini života 1966. god., u središnjoj kući Družbe u Rimu. «Božje

mjesta na pozornici i detalje koji će biti specifičnost prostornog identiteta i liturgijskog susreta Pape i vjernika u Zadru.

Treća sjednica, utorak 18. ožujka. Projektant ing. Niko Bašić predstavio je viziju cjelokupnog ambijentalnog prostora Foruma te je došlo do promjene u odluci o poziciji pozornice. S obzirom na scenografiju, ambijent i arhitektoniku cjelokupnog prostora, podbor je usvojio prijedlog ing. Bašića da pozornica bude između Arheološkog muzeja i crkve

PROTOKOLARNI PODODBOR

Rad Protokolarnog pododбора određen je odlukama protokola na državnoj razini i konzulatacijama sa Ministarstvom vanjskih poslova Vlade RH, o čemu ovisi djelokrug protokolarnih aktivnosti koje se odvijaju na državnoj i lokalnoj razini.

Prva sjednica Protokolarnog pododбора održana je u petak 21. ožujka. Inicirana je izrada popisa osoba Gradskom i Županijskom Poglavarstvu te Nadbiskupiji, uzvanika koji će biti službeno pozvani i gostovati na Službi riječi.

Poslat će se službene pozivnice predstavnicima Vlade, državnih, znanstvenih i kulturnih ustanova, te gostima u inozemstvu.

sv. Donata. Ta lokacija je atraktivna prezentacija Zadra s otvorenim i širokim pogledom na cijeli vjernički puk, bolji je vizualni kontakt Pape i vjernika, te je okrenuta obali i moru.

Četvrta sjednica, utorak, 25. ožujka. Predstavljene su skice označenih polja i prolaza, prihvaćena ponuda iznajmljivača WC kabina i sa 'Elektrom' dogovorena opskrba strujom postavljanjem agregata.

Potrebno je kontaktirati zadarske hotele i razmotriti kapacitete smještajnih objekata, kako bi se osigurao prikladan smještaj Biskupskom zboru i gostima biskupima iz inozemstva, da ne bi došlo do opterećenja pojedinih objekata ili gubitka 'nadzora' nad gostima, jer je riječ o početku ljetne sezone.

Druga sjednica, petak 28. ožujka. Predstavljen tekst službene pozivnice koji će se slati uzvanicima i tiskati na hrvatskom, talijanskom, engleskom i njemačkom jeziku. Predsjednik RH Stipe Mesić bit će nazočan na svim susretima s Papom u hrvatskim gradovima koje će Papa pohoditi.

TISKOVNI PODODBOR

Tiskovni pododbor zadužen je za medijsko praćenje Papinog pohoda Zadru i prijem novinara koji dolaze u Papinju pratnji.

Prva sjednica održana je u ponedjeljak 24. veljače. Članove pododбора upoznao se sa zadacima koji predstoje u organizaciji Papinog pohoda Zadru i važnosti da se taj događaj kvalitetno medijski popratiti.

Druga sjednica, četvrtak 20. ožujka. Predstavljeni su promidžbeni materijali

za novinare kao informativna građa o crkvenim prilikama u Zadru, Papinstvu i Nadbiskupiji, te zemljopisnom položaju, kulturno - povijesnoj baštini Zadra i razvoju grada kao pomorske, turističke i nautičke destinacije. Raspravljalo se o smještaju Press centra čiji je voditelj Boris Artić i potrebi osiguranja najkraćih koridora radijskim i TV ekipama za praćenje programa na Forumu.

MEDICINSKO - SANITETSKI PODODBOR

Zadatak tog pododбора, koji se sastao u utorak 18. ožujka, je osigurati medicinske i sanitetske službe koje će biti na raspolaganju vjernicima od ranih jutarnjih sati i njihovog dolaska na Forum. Kola Hitne pomoći bit će stacionirana na nekoliko mjesta u blizini Foruma, a svojim smještajem neće ometati kompaktnost vjerničkog puka u zonama, uz mogućnost prolaza slobodnim koridorima. Iza glavne pozornice nalaziti će se sanitetsko vozilo s ekipom

anesteziologa i kirurga, a ostala sanitetska vozila također će biti ekipirana s liječnicima i kvalitetnom opremom. U poljima će se također nalaziti liječnici, pomoćno medicinsko osoblje i nosila, a na raspolaganju će im biti i volonteri.

Zadarska bolnica će tih dana osigurati veći broj dežurstava i određeni broj slobodnih kreveta, u slučaju pojačanog broja intervencija.

VOLONTERSKI PODODBOR

Na sjednici održanoj u četvrtak, 20. ožujka, definirani su zadaci pododбора - određivanje rasporeda volontera u zonama, nakon što Tehnički pododbor odredi zone i ulaze na Forum. U suradnji s Policijom glavni njihov zadatak je usmjeravati ljude u predviđena polja na Forumu, potom dopremanje sjedalica, opskrba vjernika pitkom vodom,

dijeljenje Vodiča, a nakon Službe riječi otpremanje sjedalica i čišćenje cjelokupnog prostora. Župnicima će se poslati dopisi sa zahtjevom za prijavom volontera, popisom njihovih imena i osobnim podacima. Volonteri će imati prepoznatljivu odjeću i akreditacije, a na Forum će doći prije šest sati ujutro, jer u šest sati počinje ulaz vjernika u polja.

Zmajskog stola u Zadru. Predavači dr.sc. Mladen Ančić, akademik Franjo Šanjek i akademik Nikica Kolumbić održali su predavanja o crkvenim, društvenim i političkim prilikama u 12. st. kad je Papa prvi put došao u Zadar, ne s namjerom pastirskog pohoda, nego je na putu za Veneciju na pregovore s carom Fridrikom I. Barbarosom, a uslijed vremenskih nepogoda, bio 'prisiljen' ostati u Zadru četiri dana.

Dr. Ančić je govorio o odnosima između Carstva i Papinstva u vrijeme pontifikata Aleksandra III. kojeg je izabrala većina kardinala. Za vrijeme njegovog dvadesetdvogodišnjeg pontifikata birani su četiri protupape, carski kandidati, što svjedoči o sukobu između svjetovne i crkvene vlasti u 12. st. U posljednje četiri godine svog pontifikata Aleksandar III. je na istočnu obalu Jadrana poslao dvojicu legata, a nakon smrti nadbiskupa Lampridija sâm je odredio njegovog nasljednika, što se dovodi u vezu sa dobrim upoznavanjem prilika u Zadru za vrijeme njegovog boravka u gradu.

Akademik Šanjek je govorio o crkvenim prilikama za vrijeme papinstva Aleksandra III., ističući da je on uredio pitanje izbora Pape dvotrećinskom većinom kardinala, pravilo koje i danas vrijedi, te je pridonio očuvanju Papinstva od utjecaja Carstva odupirući se sprezi trona i oltara. Kruna njegovog pontifikata je Lateranski koncil kojeg je sazvaio 1179. god., kad je odlučeno da svaka katedralna crkva mora organizirati školu u kojoj će se besplatno poučavati svećenički kandidati i drugi željni znanja. Zalagao se i da se brojna laička bratstva i udruge prihvate u Crkvi i statutarno odrede.

Akademik Kolumbić predstavio je Hrvatsko pjesništvo u 12. st., a na osnovu svjedočenja Papinog kroničara kardinala Bozona o posjetu Aleksandra III. Zadru vidljivo je da su Hrvati već u 12. st. na materinskom jeziku koristili pjesničke forme koje su se njegovale u europskom kulturnom svijetu. To su kantice, pjesme vjerskog oduševljenja i zanosa, uzeti iz biblijskih tekstova, te laude, pjesme vjerskog sadržaja i pučkog podrijetla, poklici u čast Bogorodici, svecima i crkvenim dostojanstvenicima, osobito pjevane u doba romanike.

Na kraju predavanja ansambl 'Zadarski madrigalisti' izveo je zadarske laude iz 12. st., te dijelove iz staroslavenske koralne mise i glagoljaške liturgije.

Ines Grbić

KORIZMENI SUSRET ZADARSKOG PREZBITERIJA

U srijedu 12 ožujka, održan je korizmeni duhovno-pastoralni susret svećenika Zadarske nadbiskupije, na kojem je sudjelovao čitav pastoralno djelatni prezbiterij. Duhovni dio odvijao se u sjemenišnoj kapelici, gdje je pokorničko bogoslužje predvodio don Ivica Jurišić, župnik Pakoššana i Draga, ističući kako se nalazimo u korizmenom vremenu koje nas na neposredan način priprema za proslavu Uskrsa. Krist nas poziva na obraćenje, na vjeru u uskrsnuće i na povratak Bogu koji je naš Otac. Najbolji način obraćenja je uporavo sakrament pomirenja.

Nakon kraće stanke, nastavljen je u velikoj sjemenišnoj dvorani pastoralno-radni dio susreta na kojem je fra Andrija Bilokapić, iz samostana sv. Frane u Zadru, održao predavanje na temu: "Kateheza odraslih - iskustvo rada s Katekizmom Katoličke Crkve" - čiji cjeloviti tekst donosimo u odjeljku «Zadarska nadbiskupija».

mirni način", poručio je zadarski Nadbiskup, izražavajući svoje zadovoljstvo da se je u proteklim godinama osjetila skrb Ministarstva obnove i graditeljstva RH u obnovi crkva, koje su bile predviđene, kao i u izgradnji Nadbiskupske klasične gimnazije u Zadru. Izrazili smo priznanje na razumijevanju prema potrebama Zadra i za žrtve rata koju smo podnijeli u naporima da održimo svoju kulturnu baštinu, kaza je među ostalim zadarski Nadbiskup.

Potom se nazočnim novinarima obratio hrvatski premijer Ivica Račan izražavajući zadovoljstvo posjetom i razgovorima s visokim, časnim i uglednim ljudima Crkve. Razgovarali smo o onome što nam je zajedničko, a to je briga za napredak ljudi, ove zemlje, grada i županije, istaknuo je hrvatski premijer, naglašavajući zadovoljstvo zbog podrške i od strane Crkve za dvije jasne trase koje se grade u Hrvatskoj. Jedna je trasa koja povezuje našu Domovinu i dolazi do Zadra, već ovog ljeta. Druga je trasa usmjerena prema Bruxellesu i Europskoj Uniji. Dobro je da sve političke i duhovne snage ove zemlje podupiru ta dva krupna strateška nacionalna projekta, kazao je predsjednik hrvatske Vlade, dodajući da su se u razgovorima dotakli i situacije koja nas uzajamno zabrinjava, a riječ je o opasnostima rata. "Naš narod zna što su ratne strahote i rat ne želi. Istovremeno smo svjesni da je i terorizam moderno zlo, i da se valja time nositi. Pitanje je kojim sredstvima da ga bude što manje. Osjetio sam razumijevanje za politiku koju nije lako voditi u ovom trenutku u jednoj maloj zemlji kao što je Hrvatska", kazao je premijer Račan, zahvaljujući se domaćinu na razumijevanju i ugodnoj atmosferi, sa željom da u slijedećem posjetu Zadru obiđe crkvenu kulturnu baštinu u Zadru.

Nedjeljko Zubović

MALI TEČAJ KURSILJO U SJEMENIŠTU

Zajednica Kursiljo održala je od 27. veljače do 2. ožujka mali tečaj u prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru za 34 polaznika prvog razreda Nadbiskupske klasične gimnazije u Zadru. Voditelj tečaja bio je mons. Ivan Mustać, generalni vikar zadarske nadbiskupije koji je održao predavanje pod nazivom 'Vjera', a don Anđelko Buljat, župnik Belafuže, predavanje 'Sakrament'. Petoro suradnika tajništva Kursilja priredili su predavanja prožeta njihovim životnim iskustvima, nalik svjedocanstvima.

Polaznici tečaja bili su podijeljeni po grupama u kojima su nakon svakog nagovora razgovarali i izmjenjivali svoja iskustva i mišljenja, te su zaključno predstavili stavove iznesene u radu po grupama. Kursiljiste je posjetio i zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda koji je podržao sjemeništarce i gimnazijalce u njihovom radu, rekavši da je sreća i Božji dar što već tako mladi imaju priliku proći tečaj Kursilja. Tom prilikom i sâm nadbiskup Prenda je rekao da je i on kao svećenik svojedobno prošao taj tečaj, prisjetio se svog iskustva Kursilja i podijelio ga s polaznicima ohrabrivši mlade u njihovom vjerničkom životu.

Ines Grbić

ZNANSTVENI SKUP O BORAVKU PAPE ALEKSANDRA III. U ZADRU

"Značenje boravka pape Aleksandra III. u Zadru 1177. god." naziv je znanstvenog skupa koji je održan u Dvorani Sjemeništa 'Zmajević' u četvrtak 27. veljače u organizaciji Družbe Hrvatskog Zmaja. Nazočnu javnost, među kojima zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Prenda i zadarskog nadbiskupa u miru mons. Marijana Oblaka pozdravio je prof. dr. Stijepo Obad, pročelnik

Preporuča se da volonteri budu od 18 - 45 godina starosti, no i stariji župni pastoralni suradnici mogu se uključiti u

volonterski rad ukoliko izraze želju. Konačan broj volontera odredit će se u suradnji s Policijom.

FINANCIJSKI PODODBOR

Sjednica pododbora održana je u petak 21. ožujka. Na zahtjev Vlade RH o uvidu u predviđene troškove Papinog pohoda pojedinom gradu, pododbor je dužan izraditi troškovnik Papinog posjeta

Zadru. Na osnovu stavki koje će voditelji podobora dostaviti kao potraživanja za realizaciju zadataka pododbora, izradit će se troškovnik Papinog posjeta Zadru koji će se dostaviti Vladi RH.

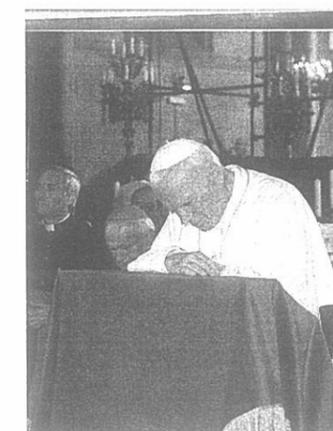
PROMETNO - SIGURNOSNI PODODBOR

Na sjednici pododbora održanoj u petak, 7. ožujka, definirani su zadaci: odrediti pravac dolaska Pape i organizirati ulaz vjernika u zone na Forumu. Najavljen je rad na trasama kojima će proći Papa od aerodroma u Zemunik do Zadra. Dogovarane su i zaštitne mjere za dolazak i ispraćaj sv. Oca u Zračnoj luci, te sigurnosne mjere cestovnog i pomorskog prometa. Za vjernike iz okolnih mjesta bit će organizirani

posebni autobusi za prijevoz do Zadra, kako ne bi došlo do zastoja u prometu, te čišćenje površina gdje će se ti autobusi nalaziti i kuda će prolaziti. Potrebno im je odrediti prikladna parkirališta, a osigurati će se i posebne trajektne linije za prijevoz vjernika s otoka.

U Zadarskoj županiji 9. lipnja bit će neradni dan.

Ines Grbić

PISMO PREZBITERIJU ZADARSKE NADBISKUPIJE
U POVODU PASTORALNOG POHODA SVETOG OCA IVANA PAVLA II.
NAŠOJ NADBISKUPIJI

Broj: 704/2003.
Zadar, Pepelnica 2003.

Draga braćo svećenici!

U povodu pastoralnog posjeta Svetog Oca Ivana Pavla II. Nadbiskupiji zadarskoj, 9. lipnja 2003. godine, upućujem Vam svima, jedinstvenom i cjelovitom dijecezanskom prezbiteriju, svoju pastirsku riječ. Želim u prvom redu s Vama, bez iznimke i ostatka, podijeliti čistu i duboku radost što nam dolazi Kristov Vikar na zemlji i namjesnik sv. Petra, vidljiva Glava Crkve, «trajno i vidljivo počelo i temelj jedinstva vjere i zajednice.» ILG. 18/. Taj milenijski događaj bit će, uz našu revnu suradnju, trajni blagoslov našoj mjesnoj Crkvi. Baš mi, njegovi svećenici pozvani smo učiniti sve, prihvatiti rijetki kairos, za unaprijeđenje pastoralnog i duhovnog života Nadbiskupije. I u ovoj prilici ponavljam: što kler prihvati s ljubavlju, osuđeno je na uspjeh.

Zato dolazim k Vama s konkretnim prijedlozima-smjernicama za pastoral u vremenu očekivanja Svetoga Oca.

1. Pripreмимо Papin dolazak m o l i t v e n o. To uključuje:

- uvrštenje u Molitvu vjernika svakodnevno, nedjeljom i blagdanom zaziv za zdravlje i blagoslov pastoralnog puta Svetoga Oca u Hrvatsku i posebno u našu Nadbiskupiju;
- organiziranje cjelodnevnih klanjanja, euharistijskog dana u župi, pokorničkih slavlja;
- pobožnost Križnog puta u korizmi i moljenjem krunice u svibnju koji su izvrsna mogućnost da se odabirom prigodnih tekstova pripremi puk za dolazak Svetoga Oca;

2. Pripreмимо Papin dolazak p a s t o r a l n o. To uključuje:

- intenziviranje sadržaja dosadašnjeg pastorala, unoseći u nj perspektive univerzalne i mjesne Crkve, u duhu Godine kateheze za odrasle;
- organiziranje raznih pastoralnih susreta za odrasle: za mlade, za obitelji, za pojedine staleže, za pastoralne suradnike i vječnike, kao što su, vjerske tribine, duhovne obnove, misije, seminare;
- programe za djecu u osnovnoj školi, i mladež u srednjim školama, potičući njihovo likovno, glazbeno i literarno stvaralaštvo, s izlaganjem i nagrađivanjem radova;
- poticanje stvaralaštva zborova, klapa, KUD-ova sa željom da njihova ostvarenja budu prožeta motivima i temom Pape.

Sa zadovoljstvom Vam mogu najaviti što skorije objavljivanje kateheza Ivana Pavla II.,

Svetom Ocu svoja nastojanja i svoju otvorenost njegovim poticajima da prepoznamo crkvene pokrete, stare i nove, kao dar Duha Svetoga našoj Crkvi i kao prikladan put evangelizacije za naše vrijeme", poručio je novinarima zadarski nadbiskup, navodeći da se s velikim naporima obnavljaju materijalno uništena i porušena zdanja, crkve, kapele, groblja, župne kuće. "Stoga će boravak Svetoga Oca među nama i njegova riječ bit će prihvaćena kao podrška tim nastojanjima i putokaz nade da možemo od Boga izmoliti snagu za poslanje naše Crkve u novim povijesnim okolnostima, usprkos ne malim poteškoćama. Zato sam osnovao Odbor za pripremu pastoralnog posjeta Svetoga Oca Nadbiskupiji zadarskoj", kazao je među ostalim nadbiskup Prenda.

Cjelovito predstavljanje Odbora za pripremu dolaska sv. Oca u Zadar iznio je generalni vikar zadarske nadbiskupije i predsjednik Organizacijskog odbora mons. Ivan Mustać. On je predstavio čitavu lepezu onoga što je dosada učinjeno i ono što još očekuje sve radne pododbore, te pozvao vjernike Zadarske nadbiskupije, od školske djece, mladih, obitelji, glazbenike, pjevače, crkvene zborove, udruge, pokrete, KUD-ove, volontere kao i tiskovne i elektronke medije. "Posebno želimo da na dan Papina dolaska zadarski kanal bude pun brodova, velikih i malih, a pozvat ćemo i hrvatsku mornaricu i zrakoplovstvo da svi prime Papin blagoslov", naglasio je mons. Mustać.

Potpredsjednik organizacijskog odbora Ivo Grbić je u ime Žadarske županije istaknuo zadovoljstvo što će Sv. Otac doći u Zadar na povijesni rimski Forum, a ne samo proći kroz Zadar, pohvaljujući napore zadarskog nadbiskupa da se taj povijesni događaj ostvari na radost svih žitelja. "Ne sumnjam u naše građane, kad su to mogli ondašnji spontano učiniti, davne 1177. godine, tadašnjem papi Aleksandru III., koji je iznenada stigao u Zadar, mi ćemo na raspolaganje staviti sve kadrove i službe da doček Sv. Oca bude što svečaniji i ljepši", kazala je potpredsjednica organizacijskog odbora i zamjenica zadarskog gradonačelnika Ana Lovrin. S nekoliko praktičnih upustava na novinarska pitanja pročelnik Tiskovnog pododbora zaključio je konferenciju za novonare.

Nedjeljko Zubović

SUSRET PREDSDJEDNIKA HRVATSKE VLADE I OCA NADBISKUPA

Zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda primio je u svome domu, danas u utorak 25. veljače, hrvatskog premijera Ivicu Račana, koji se nalazi u službenom posjetu gradu Zadru i Zadarskoj županiji. Uz nadbiskupa Prendu susretu je nazočio zadarski nadbiskup u miru, mons. Marijan Oblak, a u Premijerovoj pratnji su bili zadarski gradonačelnik Božidar Kalmeta i saborski zastupnik Romano Meštović. Nakon službenih razgovora uslijedila je u Nadbiskupskom salonu tiskovna konferencija. Novinarima se prvi obratio domaćin susreta nadbiskup Ivan Prenda, ističući zadovoljstvo što je mogao ugostiti Predsjednika hrvatske Vlade, te da su se u ovoj prilici mogli dotaknuti određenih tema koje su aktualne na općoj hrvatskoj i na mjesnoj zadarskoj razini. Htio sam zahvaliti hrvatskoj Vladi, kazao je zadarski Nadbiskup, za potporu posjete Sv. Oca, koji dolazi u Hrvatsku treći put, i ovaj put i u Zadar. To ne bi bilo moguće ostvariti bez potpore hrvatskih vlasti. "Radujemo se što ćemo svi u ovom gradu, koji je je u svojoj povijesti doživio brojna razaranja, moći doživjeti trenutak radosti kada ugostimo prvog čovjeka Crkve. Rekao sam Premijeru, istaknuo je nadbiskup Prenda, da nam je drago što Hrvatska, koja po svojoj kulturi, povijesti i duhovnosti spada u kršćanski svijet, u Europu, i da su svi naponi hrvatske Vlade za ulazak u Europu u ekonomskom i u političkom smislu logičan put i dobro zauzimanje za budućnost Hrvatske. Hrvatski biskupi podržavaju napore sv. Oca u ovom kriznom povijesnom trenutku da se što pravednijim putem zaštiti mir i poduzmu svi naponi da se problemi rješavaju na

MALI TEČAJ KURSILJO

Mali tečaj Kursiljo nastavlja s intenzivnim održavanjem svojih susreta u župama Zadarske nadbiskupije. Od 20. do 23. veljače susret na kojem je bilo dvadeset i dva polaznika održan je u župi Uznesenja BDM na Belafuži. Voditelj tečaja bio je don Anđelko Buljat, župnik Belafuže, sa suradnicima. Polaznike tečaja i kursiljiste iz ostalih župa Nadbiskupije, koji su svojom nazočnošću uzveličali završnicu, posjetio je i mons. Ivan Mustać, generalni vikar Zadarske nadbiskupije.

Ines Grbić

TISKOVNA KONFERENCIJA U POVODU POHODA SV. OCA ZADRU

Povodom pastoralnog dolaska Sv. Oca pape Ivana Pavla II. u Zadar, 9. lipnja 2003. zadarski je nadbiskup mons. Ivan Prenda, sazvao je 24. veljače 2003. godine, konferenciju za sve elektronske i tiskovne medije u Zadarskoj županiji i tom prigodom predstavio Odbor za pripremu Papina dolaska. Pored zadarskog nadbiskupa na tiskovnoj konferenciji nazočili su još generalni vikar mons. Ivan Mustać, biskupski vikar za kulturu i umjetnost mons. dr. Kavao Kero, zamjenik zadarskog župana Ivo Grbić i zamjenica zadarskog gradonačelnika Ana Lovrin. Odbor za pripremu dolaska sv. Oca u Zadar sačinjavaju Koordinacijski i Organizacijski odbor sa devet Pododborâ: liturgijski, pastoralni, tehnički, protokolarni, tiskovni, medicinsko-sanitetski, volonterski, financijski i prometno-sigurnosni.

Kordinacijski odbor sačinjavaju: nadbiskup Zadarske nadbiskupije mons. Ivan Prenda, župan Zadarske županije Šime Prtenjača, gradonačelnik grada Zadra Božidar Kalmeta i načelnik Policijske Uprave zadarske Ivan Katalinić.

Organizacijski odbor sačinjavaju predsjednik mons. Ivan Mustać i potpredsjednici mons. Pavao Kero, Ivo Grbić i Ana Lovrin, te tajnici Stanko Grubić, Mišela Grmić i Ines Grbić. Predstavljani su i članovi devet pod-odbora (vidi popis pod: Zad. nadb.).

Obraćajući se okupljenim novinarima nadbiskup zadarski mons. Ivan Prenda istaknuo je da će posjet Svetoga Oca Ivana Pavla II. u Zadru imati iznimno pastoralno i duhovno značenje. "Njegov dolazak će biti veliko ohrabrenje ovoj mjesnoj Crkvi, vjernicima, svećenicima i Nadbiskupu za našu vjernost Kristu i za življenje Evandjelja. Nadbiskupija zadarska nalazi se se pred jubilejem od 1700 godina mučeništva sv. Stošije (Anastazije), srijemske mučenice, koja je za vrijeme cara Dioklecijana, 304. godine bila spaljena. Od 810. godine, kada je njezine svete ostatke donio u Zadar, biskup Donat, ona se časti u ovom Gradu i Nadbiskupiji. Ona je naslovnica katedrale i zaštitnica Nadbiskupije zadarske. Mučenička nota i mnoge patnje prate ovu mjesnu Crkvu sve do današnjeg dana. Podsjetimo se samo 20. stoljeća, dvaju svjetskih ratova i stradanja u Domovinskom ratu", naglasio je nadbiskup Prenda, dodajući da će Sveti Otac svojim dolaskom ohrabriti i podržati naš pastoralni plan, koji kroz tri godine ima za cilj ojačati unutar nadbiskupijske strukture, župe i dekanate, kako bi bile sposobne ponijeti poslanje Crkve u novom vremenu. On će, svakako, ojačati nadu u svećenicima, redovnicima i redovnicama, koji nose tu veliku zadaću, da je moguće obnoviti duhovno ovaj napaćeni narod, liječiti njegove brojne tjelesne i duševne rane, i pomoći nam da budemo sposobni za praštanje i pomirenje.»

«Dolazak Svetog Oca veliko je ohrabrenje nastojanju ove mjesne Crkve da se otvori novoj evangelizaciji, posebno kroz katehizaciju odraslih, obitelji i mladeži. "Mi želimo posvjedočiti

prožetih molitvom i biblijskim tekstovima, pisanih u duhu svetačkih i otačkih spisa u izdanju Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral. Za početak će izdati Papine kateheze o sakramentima inicijacije i pokore i o Pashalnom otajstvu.

Neka nitko ne uzmanjka, iz dana u dan, iz tjedna u tjedan, na molitvenom i pastoralnom planu, u animaciji naših vjernika.

Sve Vas u Gospodinu pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v. r.,
nadbiskup

PISMO VJERNICIMA ZADARSKE NADBISKUPIJE
U POVODU PASTIRSKOG POHODA
SVETOG OCA IV ANA PAVLA II. ZADARSKOJ NADBISKUPIJI,
9. LIPNJA 2003. GODINE

Broj: 706/2003.
Zadar, Peplnica 2003.

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi vjernici!

U povodu pastirskog pohoda Svetog Oca Ivana Pavla II. našoj Nadbiskupiji zadarskoj obraćam se svima Vama s pozivom, u prvom redu, na zahvalnost Bogu, Ocu našem, ali i Svetom Ocu za njegov dolazak k nama. Kako ne ponoviti riječ Psalmiste: «Blagoslivaj, Gospodina, dušo moja i ne zaboravi dobročinstva njegova»/Ps. 103,2/. I «Velika nam djela učini Gospodin, opet smo radosni»/Ps. 126,3/. Velika hvala i Svetom Ocu, što će nam uputiti svoju riječ i udijeliti svoj apostolski blagoslov, u srcu naše Nadbiskupije, u gradu Zadru, na prvi poduhovski dan, na blagdan Marije Majke Crkve, 9. lipnja 2003. godine.

Pozivam Vas zatim na molitvu za Svetog Oca kako bi mogao ostvariti svoj zacrtani pastirski pohod našoj domovini Hrvatskoj i Zadarskoj nadbiskupiji. Potrebno je moliti za blagoslov i duhovne i pastoralne plodove tog posjeta svim sudionicima susreta i svima drugima, a posebno bolesnicima i nemoćnima. Neka se za to u svim Molitvama vjernika na dnevnim i nedjeljnim Euharistijama uvijek uključi posebna molitva za blagoslov puta Svetog Oca. Neka se na tu nakanu obavljaju župne pobožnosti: sada, u Korizmi Križni put, a u Uskrsno vrijeme i u svibnju, molitva svete Krunice i euharistijska klanjanja. Potaknite bolesnike i patnike neka prikazuju Bogu svoje žrtve na istu nakanu.

Pozivam braću župnike, pastire naših župnih zajednica, na radosne i temeljite pripreve svih naših župa na susret sa Svetim Ocem. To se može ostvarivati kroz redoviti

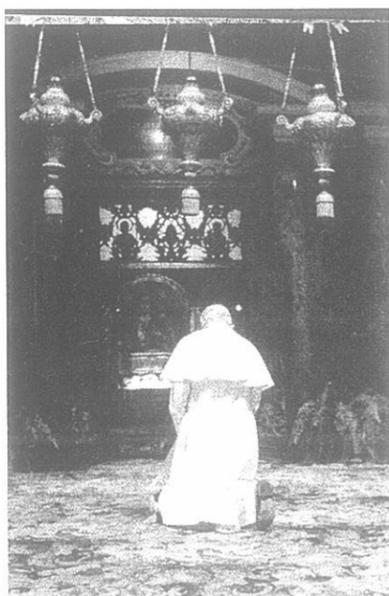
pastoral organizirajući razne pastoralne susrete za odrasle, mlade, obitelji, pojedine staleže, za pastoralne suradnike i vječnike, bilo u obliku vjerskih tribina, bilo kroz duhovne obnove, misije ili duhovne seminare.

U pripremu za dolazak Svetog Oca treba uključiti i našu djecu u osnovnoj školi i mladež u srednjim školama tako da se potiče njihovo likovno, glazbeno i literarno stvaralaštvo, s izlaganjem i nagrađivanjem radova. Neka se potiče stvaralaštvo crkvenih i drugih Zborova, klapa i KUD-ova sa željom da njihova ostvarenja budu prožeta motivima i temom Pape.

Sve pripreme za dolazak Svetog Oca vodi Organizacijski odbor s devet pododbora na čelu s mons. Ivanom Mustaćom, generalnim vikarom i brojnim suradnicima iz našega klera i županijskih i gradskih ustanova. Koordinacijski Odbor u kojem su g. Župan, g. Gradonačelnik, g. Načelnik policije i o. Nadbiskup povezuje sve pripreme s Koordinacijskim odborom na razini Hrvatske vlade i Hrvatske biskupske konferencije. Sve se radi s oduševljenjem i vjerujemo da će sve biti uspješno.

Na sve vas, molitelje, djelatnike u pripremi, članove posvećenog života i pastire, zazivam obilje Božjeg blagoslov i sve pozdravljam u Kristu Gospodinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

XXXII. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA

U prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" u Zadru, u srijedu 19. veljače, održana je, pod predsjedanjem zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Prende, 33. godišnja skupština prezbiterija Zadarske nadbiskupije. Na susretu je nazočio nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak i sav pastoralno djelatni klera u dijecezi. Duhovni dio odvijao se u kapelici sjemeništa, gdje je prije početka euharistije bila je prigoda svećenicima za osobnu ispovijed, nakon čega je slavljena koncelebrirana sveta misa koju je predvodio o. Nadbiskup. U svojoj riječi temeljenoj na navještenoj Božjoj riječi iz dnevnih čitanja, predvoditelj euharistijskog slavlja istaknuo je kao polazišnu značajku što Božja riječ danas može svećenicima reći, to je onda paralela današnjeg i ondašnjeg svijeta, koji je po Božjoj riječi bio zreo za nestanak. Ta usporedba ima svoj smisao, jer živimo u vremenu u kojem se postavlja mnogo pitanja glede čovjeka, svijeta i opstanka, glede zla u svijetu, ne samo osobnog, nego organiziranog, koji je prisutan i vidljiv.

Događa se nešto u svijetu što mi još ne naslućujemo ili nevidimo, ili možda u svojim mislima nosimo pasimistična pitanja, i što Providnost misli činiti, zapitao se propovijednik, te nastavio da Bog ljubi i uzdržava svijet, čak i grešnog čovjeka, i ne kani svoje djelo prezreti niti odbaciti. I kad, radeći s našim pukom, vidimo da dosta toga odudara od Božje volje i riječi, pomislimo da li ima dovoljno dobra u svijetu da zlo ne prevagne i svijet strmoglavi u provaliju? Zato nismo pozvani izricati presude, nikoga prekrižiti i smatrati da se zatvaraju horizonti nad nekim epohalnim zbivanjima. Sve je u Božjoj ruci, i naše je vjerovati u Božju ljubav, i iz te ljubavi svijet usmjeravati i mijenjati njegovim Duhom. Zato pastoralni radnik, svećenik i pastir u Crkvi, ne smije nikada biti pesimist, a može i treba biti otvorenih očiju da vidi svu složenost stvarnosti koja izaziva ozbiljna pitanja, zabrinutosti, ponekad i strepnju. Mi smo svjedoci da Bog obnavlja ono što je staro u novo, što je ranjeno liječi, a što jedva tinja raspaljuje. To je Božja logika i služimo Bogu da budemo sredstvo njegove ljubavi za čovjeka i svijet, poručio je propovijednik.

Nakon euharistije uslijedio je odmah pastoralno-radni dio skupštine, koji se odvijao u velikoj dvorani Sjemeništa. Uvodnom riječi na proteklu pastoralnu godinu, koja je bila posvećena dekanatima, naslovljenu "Nadbiskupija zadarska na početku XXI. stoljeća - zajedništvo i obnova, nastojanja-izazovi, mogućnosti i zapreke", osvrnuo se o. Nadbiskup (vidi cjelovit tekst pod: Zad. nadb). Potom su uslijedili izvještaji pojedinih dijecezanskih ustanova i pastoralnih tijela. Mr. don Mariko Duvnjak, ravnatelj Visoke teološko-katehetske škole u Zadru izvjestio je o radu te visoke crkvene ustanove u protekloj akademskoj godini. U ime Sjemeništa i Povjerenstva za duhovna zvanja i ministrante razlagao je ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" u Zadru mr. don Zdravko Katuša. O radu Katehetskog ureda u protekloj godini i zadarcima za 2003. priopćenje je pročitao član tog ureda don Igor Ikić umjesto bolesnog pročelnika mr. don Gašpara Dodića. O radu Liturgijskog povjerenstva i pastoralnim smjernicama za novu pastoralnu godinu razlagao je pročelnik mr. o. Jozo Milanović. O blagajničkom dnevniku kao temeljnoj knjizi poslovanja svake župe govorio je ekonom Nadbiskupije don Srećko Petrov, ml. A osvrst na izvještaje iz blagajničkih dnevnika za 2002. godinu podnio je član Ekonomskog vijeća don Šime Kevrić. Nakon tih izvještaja uslijedila je diskusija po točkama dnevnog reda, te završna riječ predsjedatelja skupštine.

Nedjeljko Zubović

Boga je najveći događaj u životu svakog čovjeka po kojem život postaje uzorit. To je novi početak kod svetih ljudi. O njima počinjemo saznati otkad su se susreli s Bogom i počeli živjeti po Božju. Ako se doista ne dogodi otkriće Boga, nemamo budućnosti! A otkrit ćemo Ga ako sjednemo do nogu Učiteljevih i pažljivo slušamo Njegovu Riječ", naglasio je fra Badurina, rekavši da je molitveni i radni život bio harmonično uređen u životu sv. Skolastike i benediktinskog reda kojem je pripadala.

"Mudri ljudi kažu da su Benediktove riječi 'Moli i radi' stvorile europsku uljudbu i kulturu. A Europa je počela propadati kad su te važne stvarnosti zamijenile mjesta, pa je bilo 'Radi i moli', a potom 'Radi i radi'", rekao je fra Badurina i dodao da nas sv. Skolastika opet podsjeća na pravi raspored stvarnosti, što zauzima prvo, a što drugo mjesto, te kazuje kako ćemo biti plodni, kako opstati u svijetu i mijenjati ga. Ona je primjer i poticaj u prepoznavanju pravog puta i pravih vrijednosti", zaključio je u propovijedi fra Badurina. Misno slavlje pjevanjem su uzveličale koludrice benediktinskog samostana izvedbom gregorijanskih korala.

Ines Grbić

BLAGDAN GOSPE LURDSKE

Na blagdan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika u utorak 11. veljače u dvorani Psihijatrijske bolnice na Ugljanu održano je misno slavlje koje je predvodio fra Božo Sučić, gvardijan samostana na Školjiću, u koncelebraciji sa ugljanskim župnikom don Ivicom Borićem. Misi su nazočili s. Zvonimira Salopek, sakristanka u ugljanskoj župi 'Uznesenja BDM na nebo', stotinjak bolesnika i medicinsko osoblje bolnice, među kojima liječnici Arlena i Denis Sabljari, voditelji muškog i ženskog akutnog odijela, socijalna radnica Ankica Nenadić i još desetak zaposlenika.

Na početku mise don Borić, koji inače svake subote predvodi bogoslužje u Dvorani bolnice, pozdravio je nazočne i sa fra Sučićem pozvao na molitvu za duhovno i tjelesno zdravlje. Don Ivo Borić je u propovijedi rekao da bolesni traže snagu i utjehu za ono što je nagrizlo njihov život, ispunjavajući se međusobno, tražeći u Euharistiji Božju pomoć po Gospinom zagovoru za izdržati u svakodnevnom hodu i križu. Govorio je o tjelesnim i duševnim bolestima i iznio podatke da u svijetu godišnje šest milijuna ljudi umre od neishranjenosti, preko tri milijuna ljudi žeda za čašom vode, oko 45 milijuna ljudi je zaraženo sidom, a preko 10 milijuna američke djece nema zdravstveno osiguranje. "Blagdan Gospe Lurdske podsjeća na milijune ljudi koji traže pomoć za svoje tjelesno i duševno zdravlje. U porukama za Dan bolesnika Papa ukazuje na Mariju, Zdravlje bolesnih i Krista koji želi da imamo život u izobilju, braneći ga od začeca do smrti" naglasio je don Borić i citirao Papine riječi da je "dobro tražiti nove i učinkovite načine olakšavanja boli, ali trpljenje ostaje temeljna činjenica života". Trpljenje je posvetio Krist, a patnjom se pridružujemo Božjem djelu spasenja. Crkva zahvaljuje svećenicima i djelatnicima u zdravstvu na plemenitoj borbi za bolesnog i napuštenog čovjeka, jer potiču duh solidarnosti, dobrote, blagosti i pomoći u nošenju križa drugima. Don Borić je na kraju propovijedi citirao riječi Majke Terezije da je 'bol dar, ali kao i svi darovi, ovisi o tome kako ga primamo.'

Misno slavlje je uzveličalo pjevanje nazočnih vjernika pod ravnanjem Marinka, predvođenih bračnim liječničkim parom Sabljari, a na klavijaturi je svirao Vlado Boban. Nakon mise liječnici Sabljari proveli su župnika i goste na dva od devet odjela bolnice koja je utemeljena 1955. god., ima 450 bolesnika i 274 zaposlenika. Župnik se zadržao u razgovoru sa osobljem i bolesnicima koje je pojedinačno pozdravljao i blagoslivljao.

Ines Grbić

SLAVLJE ŠESTOGA ČASA
BLAGDAN MARIJE, MAJKE CRKVE
Zadar, 9. lipnja 2003.

Predvodi Njegova Svetost papa Ivan Pavao II.

UVODNI ZAZIV

Bože, ✠ u pomoć mi priteci.
Gospodine, pohiti da mi pomogneš.
Slava Ocu i Sinu * i Duhu Svetomu.

Kako bijaše na početku tako i sada i vazda* i u vijeke vjekova. Amen.

+ Bo-že u po-moc mi pri-te - ci.

Go-spo - di-ne po-hi-ti da mi po-mo - gneš. Sla-va Ocu i Si-nu i Du - hu Sve-to - mu.

Ka-ko bi-ja-še na po-čet-ku, ta-ko i sa - da i vaz - da i uvje-ke vje-ko-va. A-men.

A-le-lu - ia!

POZDRAV ZADARSKOGA NADBISKUPA MSGR. IVANA PRENDE

HIMAN

Zdravo, zvijezdo mora

*Starohrvatski glagoljaški napjev
(Zadarski otoci)*

Zdra-vo zvije-zdo mo - ra, Maj-ko Bo - žja nje - zna, va - zda dje-vi - čan - ska,

Dve-ri raj-ske, zdra - vo! A - men.

1. kor:

**Zdravo, zvijezdo mora,
Majko Božja nježna,
Vazda djevičanska,
Dveri rajske, zdravo!**

2. kor:

Ti što začu pozdrav
S usta Gabriela:
Mirom nas ukrijepi,
Mijenjaj ime Evi.

1. kor:

S krivca lance skini,
Slijepu daj da vidi,
Tjeraj naše jade,
Sve isprosi dare.

2. kor:

Majkom se pokaži,
Molbe nam prikaži
Onom, rad nas što je
Posto dijete tvoje.

1. kor:

Djevo osobita,
Smjerna ko ni jedna,
Grijehu ti nas otmi,
Smjerne, čiste tvori.

2. kor:

Daj nam sveto živjet,
Sigurno putovat,
Uz Isusa vijekom
Radovat se s tobom.

Svi:

Slava Bogu Ocu,
Višnjem Kristu dika,
Ko i Duhu Svetom
Isti poklon trima. Amen.

PSALMODIJA

Psalam 119, (118), 41-48. VI. (Vau) Pouzdanje u riječ Božju

Antifona 1.: Svi bijahu jednodušno postojani u molitvi s Marijom, Isusovom Majkom.

Gregorijanski koral, III. tonus

Gregorijanski koral, III. tonus

operacije. Na misu zadušnicu okupilo se više stotina raseljenih mještana Medviđe iz Zadra, Biograda i Benkovca, pretežno muškarca, za koje je bio organiziran autobusni prijevoz. Obračajući se nazočnim vjernicima predvoditelj euharistijskog slavlja mons. Mustać među ostalim je naglasio da su cni rupci na glavama naši majki slika cjelokupnog hoda našeg hrvatskog naroda. U svakoj generaciji bilo je poteškoća, stadanja i patnji, što nije minulo ni sadašnje pokoljenje vjernika, ali korz sve to nevolje nas vodi vjera i nada u uskrsnuće, i zato patnje, poteškoće i trpljenja u životu pojednica i naroda imaju smisla, jer nisu na propast nego na spasenje. Obrazlažući naviještenu Božju riječ generalni vikar je istaknuo primjer biblijskog Joba kao simbola trpljenja pravednika, koji predstavlja Isusa Krista, koji je pravedan trpio i umro za naše grijehe, "pravedan za nepravedne". Trpljenje pravednika nije uzaludno, nego je doprinos izgradnji boljeg svijeta. Na primjeru Joba očitovale se je povijest hrvatskog naroda, povijest Medviđe i svih ostalih naši poharanih župa pod okupacijom, i sve ono strašno što se događalo proteklih ratnih godina. Isto tako smo svjedoci da nas Bog ni tada nije ostavio, ne dopustivši da nestanemo s lica zemlje, bez slobode i države, nego nam je po žrtvama pravednika i naših branitelja sve to darovao. Mons. Mustać je, nadalje, poručio prisutnima da se pouzdaju u Boga, jer jedino on liječi srca skršena, srca majki i očeva koji su izgubili svoje sinove i djece koja su ostala bez svojih roditelja. Nakon svete mise na mjesnom održano je održavanje za pokojne.

Vjernici Medviđe kao i cijeli hrvatski narod tijekom Domovinskog rata prošli su svoj križni put. Zapaljane i porušene su sve kuće, stanovništvo razasuto u progonstvu diljem Hrvatske i po svijetu, mnoštvo ožalošćenih i uciviljenih, posebno u zaseoku Erstići, u obitelji svećenika don Ante. Od zločinačke ruke tog kobnog predvečerja, 9. veljače 1993. godine, ubijeni i maskrirani su bespomoćni ljudi starije dobi: Dujo Erstić (1937.), Jeka Erstić (1942.), Petar Erstić (1944.), Jeka Erstić (1947.), Ivan Erstić (1920.), Jeka Erstić (1933.), Šimica Erstić (1905.), Stoja Erstić (1930.), Mira Erstić (1974.) i Stoja Erstić (1930.). Tijekom Domovinskog rata srpski pobunjenici u Medviđi još su ubili osmoricu nedužnih mještana.

Nedjeljko Zubović

PROSLAVA SV. SKOLASTIKE

Blagdan sv. Skolastike, suutemeljiteljice benediktinskog samostana svečano je proslavljen u benediktinskom samostanu sv. Marije u Zadru u nedjelju 9. veljače večernjim misnim slavljem koje je predvodio fra Antun Badurina, gvardijan samostana sv. Mihovila u Zadru, u koncelecijaciji sa fra Bernardinom Škunca, provincijalom Provincije sv. Jeronima u Zadru, fra Božom Bugarijom, kapelanom benediktinki i još dvojicom svećenika. Na početku misnog slavlja s. Leopolda Golić, najmlađa koludrica, dovela je grupu od pedesetak predškolske djece iz zadarskih župa, uz pratnju roditelja, do kipa sv. Skolastike u crkvi, kojeg su djeca dodatno okitila proljetnim cvijećem, mimozom, tulipanom i karanfilom, kojeg je svatko od njih nosio u ruci i položio pred kip.

U uvodnoj riječi fra Badurina je čestitao benediktinkama blagdan njihove zaštitnice, rekavši da ime Skolastika znači učenica, poučljiva, što i jest njena glavna karakteristika, jer je učila u Kristovoj školi. O sv. Skolastici ima malo zemaljskih podataka, no o njoj puno govori Riječ Božja, koja "nadoknađuje i skicira njen životopis. Sv. Skolastika je bila djevičanska zaručnica Božja i učenica Kristova iz ranog srednjeg vijeka, kojoj se dogodilo otkriće Boga i koja je od toga živjela", rekao je fra Badurina u propovijedi i dodao da, uslijed brojnih životopisa koje svijet danas nudi, pravi životopis počinje kad Bog zahvati u život i kad se s Njim dogodi susret. "Otkriće

VIJESTI I DOGAĐAJI

BLAGDAN SV. IVANA DON BOSCA

Blagdan sv. Ivana don Bosca, utemeljitelja Salezijanske družbe svečano je proslavljen u petak 31. siječnja u župi Gospe Loretske u zadarskom predjelu Arbanasi gdje djeluju salezijanci. Večernje euharistijsko slavlje predvodio je Nadbiskup zadarski mons. Ivan Prenda u koncelebraciji sa mons. Pavlom Kero, kanonikom Stolnog Kaptola sv. Stošije, fra Bernardinom Škunca, provincijalom Provincije sv. Jeronima u Zadru, arbanaskim župnikom don Nikom Šošićem, sužupnikom don Jozom Kajićem i još dvadesetak svećenika. Na početku misnog slavlja don Šošić je pozdravio subraću svećenike, okupljeno vjerničko mnoštvo, među njima i župana Zadarske županije Šimu Prtenjaču, zadarskog gradonačelnika Božidara Kalmetu i rektora Zadarskog Sveučilišta dr. Damira Magaša.

U uvodnoj riječi mons. Prenda je pozvao na molitvu za blagoslovljeni rad salezijanske zajednice, nova duhovna zvanja i mlade kojima je don Bosco otac i učitelj, da svi budemo djelatnici odgojnog umijeća, kako bi našom molitvom, ustrajnošću i strpljivošću Bog mijenjao čovjeka. "Lik don Bosca nas vodi u zbilje i zadaće koje uvijek ima ljudsko društvo i obitelj. Vodi nas u procesu odgoja, o kojem uvijek govorimo s nekom poteškoćom i zabrinutošću. A don Bosco je činio sve više negoli jadikovao nad poteškoćama 19. st., jer i tada je bilo siromašne i napuštene djece, a promicanjem liberalnih ideja ugrožavala se obitelj, baš kao i danas", rekao je mons. Prenda u propovijedi. Posebno je izrazio želju da nam sveti lik don Bosca bude uzor u čvrstom pouzdanju u Boga, jer je od temeljne važnosti povjerenje da se čovjek može mijenjati, te da budemo optimisti, jer u svakom čovjeku postoji put kojim ga Bog pohodi. "Kršćanin se može osjećati odgovorno i zabrinuto, ali nikad bez pouzdanja, malodušan, jer će Bog naći način dolaska do srca svakog čovjeka", naglasio je u propovijedi zadarski nadbiskup.

Misno slavlje pjevanjem je uzveličao župni zbor "Vicko Zmajević", a klapa "Arbanasi" izvela je dvije klapske pjesme o don Boscu s kojima je nastupila na prošlogodišnjem i ovogodišnjem festivalu duhovne glazbe "Don Bosco fest". Proslavi blagdana prethodila je trodnevica koju su vodili fra Josip Pranić, don Stanislav Wielinski, duhovnik zadarskog Sjemeništa i fra Ivo Martinović.

Ines Grbić

MISA ZADUŠNICA ZA POGINULE ŽRTVE U MEDVIĐI

U povodu desete obljetnice pogibije deseterice nedužnih hrvatskih civila, vjernika katolika iz bukovačke župe Medviđe, zaseoka Erstići, u nedjelju 9. veljače, misu zadušnicu u župnoj crkvi Prikazanja Marijina, za te i ostale žrtve tijekom Domovinskog rata u toj župi, predvodio je generalni vikar Zadarske nadbiskupije mons Ivan Mustać, zajedno s župnikom don Emilom Bilaverom, dekanom benkovačkog dekanata i župnikom Benkovca don Čedomilom Šupraham, benkovačkim sužupnikom don Alojzom Kneževićem i domaćim sinom don Antom Erštićem, župnikom Poličnika i Suhovara, čiju su braću sa suprugama, djecom i nevjestama predvečer 9. veljače 1993. godine, bez ikakva povoda maskrali pobunjeni Srbi u tzv. zaštićenom području pod snagama Ujedinjenih naroda, gdje se tijekom Domovinskog rata nikada nisu vodile ratne

Nek mi - lost.tvoja,Gospodine, do - đe na me - ne

i.spasenje.tvoje.po.tvom o - be - ća-- nju.

Nek milost tvoja, Gospodine, dođe na mene *
i spasenje tvoje po tvom obećanju.

Odgovorit ću onima koji me ruže, *
jer se uzdam u riječ tvoju.

Od mojih usta ne oduzmi riječ istine, *
jer se uzdam u sudove tvoje.

Tvoj ću Zakon čuvati *
uvijek i dovijeka.

Hodit ću putem prostranim, *
jer naredbe tvoje istražujem.

Pred kraljevima o tvojim ću propisima govorit, *
i stidjet se neću.

U zapovijedima tvojim moja je naslada *
jer ih veoma ljubim.

Prema zapovijedima tvojim ja podizem ruke *
i o tvojim odredbama razmišljam.

Slava Ocu. Kako bijaše.

Antifona: Svi bijahu jednodušno postojani u molitvi s Marijom, Majkom Isusovom.

Psalam 42 (41), 2-3. 5bcd; 43 (42), 3-4. Žeđ za Bogom

S. Topić

Antifona 2. Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom.

Ka-o što ko-šu-ta žu - di za i-zvor vo - dom, ta-ko du - ša mo - ja

če-zne Bo-že za to-bom.

Solist: Žedna mi je duša Boga, Boga živoga: *o, kada ću doći i lice Božje gledati?
Duša moja gine kada se spomenem kako koračah u mnoštvu *
predvođeć ga k Domu Božjemu.

Kao što košuta žudi...

Solist: Pošalji svjetlost svoju i vjernost * nek me vode,
nek me dovedu na tvoju svetu goru, * u šatore tvoje!

Kao što košuta žudi...

Solist: I pristupit ću Božjem žrtveniku, * Bogu, radosti svojoj.
Citrom ću slaviti tebe, * Bože, o Bože moj!

Kao što košuta žudi...

Solist: Slava Ocu i Sinu * i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda, * i u vijeke vjekova. Amen.

Antifona: **Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom.**

Psalam 148. Nek svi hvale ime Gospodnje

Antifona 3: **Svi neka hvale ime Gospodnje, jer jedino je njegovo ime uzvišeno!**

Dalmatinski napjev (Ž. Morović)

Pučki napjev

Hvalite Gospodina s ne - be - sa, hvalite ga u vi - si - na - ma

Hvalite Gospodina s nebesa, *

hvalite ga u visinama!

Hvalite ga, svi anđeli njegovi, *

hvalite ga, sve vojske njegove!

Hvalite ga, sunce i mjeseci, *

hvalite ga, sve zvijezde svjetlosne!

Hvalite ga, nebesa nebeska, *

i vode nad nebesima!

Neka hvale ime Gospodnje, *

jer on zapovjedi i postadoše.

put čije su postaje postavljene u šumskom prirodnom ambijentu, a na vrhu brda 'Kamenjar' je kapela Svih svetih do koje se stiže nakon jednosatnog hoda od prve do četrnaeste postaje postavljenog križnog puta.

Mladi iz gradskih župa pozvani su 10. svibnja na molitveno bdijenje za duhovna zvanja u katedrali sv. Stošije, a nek i mladi u župama izvan grada organiziraju bdijenje na tu nakanu.

Susret i *nastup zborova* mladih iz župa Zadarske nadbiskupije predviđen je 18. svibnja u župi Uznesenja BDM u 20 h, a do sljedeće rekolekcije zborovi koji žele sudjelovati trebaju se prijaviti Katehetskom uredu u Nadbiskupiji.

Nogometni turnir za srednjoškolce dekanata Zadar-Istok održat će se 22. ožujka, a 29. ožujka za mlade dekanata Zadar-Zapad.

PAPINE KATEHEZE

Zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, predsjednik Organizacijskog odbora mons. Ivan Mustać i Pastoralni pododbor za doček Pape u Zadru preporučaju župnicima *Papine kateheze o sakramentima inicijacije, pokore i Pashalnom otajstvu*, koje je priredio fra Andrija Bilokapić. Mogu se koristiti u svim prilikama pastoralnog djelovanja, tako da ih se uzima kao prigodne tekstove u pobožnostima križnog puta i krunice, te navještaju u korizmeno, uskršno i vazmeno vrijeme, koje je ove godine u znaku očekivanja Svetog Oca Ivana Pavla II.

Susret sa svakom osobom bogatiji je i 'kvalitetniji' ukoliko poznamo njegove misli, riječi i stavove. Ovo je izvrsna prilika da se preda bogatstvo, širem vjerničkom puku poznatih i nepoznatih, zapaženih i nezapaženih Papinih kateheza od 1995. godine, prožetih molitvom i biblijskim tekstovima, pisanih u duhu svetačkih i otačkih spisa, pripremajući se tako za osobni susret sa Svetim Ocem 9. lipnja na Forumu. Dotad ga susrećimo duhovno, promišljajući njegove kateheze, koje je fra Andrija nazvao 'čistom pšenicom' nasuprot 'pljevi svijeta' i pratimo ga molitvom.

Mons. Ivan Mustać, generalni vikar
predsjednik Organizacijskog odbora

znaku pripreme i slavljenja *pokorničkih slavlja*. Na četvrtu korizmenu nedjelju preporuča se u župama održavanje *bdijenja za duhovna zvanja*. Blagdani *Gospa Loretske i Gospe od Zečeva* neka se u svibnju bogato liturgijski proslave u svjetlu Papina dolaska. Molitvom *duhovske Devetnice* vjernici će se pripraviti za blagdan Duhova 8. lipnja, koji neposredno prethodi susretu sa Svetim Ocem u Zadru 9. lipnja.

KATEHEZE

Preporuča se održavanje *tjednih kateheza* za sve dobne skupine. Također se preporuča, gdje je moguće i jednodnevne duhovne obnove. Roditelje će se na njihovim mjesečnim sastancima također moći upoznavati sa pripremljenim katehetskim sadržajima i s mogućnošću njihova aktivnog uključivanja u pripreme za doček Pape na župnoj i dekanatskoj razini.

POBOŽNOSTI

Pobožnost *Križnog puta* u korizmenom vremenu izvrsna je prilika i mogućnost da se koriste prigodni tekstovi Papinih kateheza. Potiče se organiziranje tjednih euharistijskih klanjanja, euharistijskog dana u župi, te okupljanje vjernika na *molitvu Večernje* korizmenim nedjeljama i u Vazmenom vremenu.

U svibnju se preporuča osobito molitva otajstava *svjetlosne krunice* te svakodnevna molitva krunice u župnoj crkvi i obiteljima. *Molitveno bdijenje za duhovna zvanja* bit će 10. svibnja, a 6. lipnja *bdijenje* članova *duhovnih pokreta*. Zadarski Caritas *korizmenom akcijom* uključio se u nabavku aparata za Neurološki odjel u Zadru

ANGAŽMAN DJECE

Katehetski ured će vjeroučenicima u župi i školi ponuditi prigodne kateheze, između ostalih i *kateheze o budućim blaženicima Ivanu Merzu i s. Mariji Petković*. Uputit će se dopis ravnateljima škola i prosvjetnim djelatnicima o smjernicama rada s vjeroučenicima u školama u pripremama za Papin dolazak. Dostavit će im se i kateheze o Crkvi, Papinstvu i Zadarskoj nadbiskupiji koje je priredio don Nedjeljko Zubović. Program rada s djecom predstaviti će se na sastanku Stručnog vijeća vjeroučitelja 15. ožujka. Sve kateheze će se moći podići u Katehetskom uredu. Poticaj dječjem stvaralaštvu je izlaganje i *objavljivanje najboljih likovnih i literarnih radova* koji će se i nagrađivati.

SUSRETI MLADIH

Za mlade će, pored redovitog sudjelovanja u župnom pastoralu biti organizirano i nekoliko susreta namijenjenih isključivo njihovom molitvenom okupljanju i druženju.

Mladi se pozivaju na pobožnost *Križnog puta 11. travnja* u crkvi sv. Frane, a na *Veliki petak* vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodit će u 9 h križni put u *Radošinovcu*. Potiču se župnici da organiziraju dolazak mladih iz svojih župa na taj križni

Postavi ih zauvijek i dovijeka *
zakon dade koji neće proći.

Hvalite Gospodina sa zemlje, *
nemani morske i svi bezdani!
Ognju i grade, sniježe i maglo, *
olujni vjetre, što riječ njegovu izvršavaš!
Gore i svi brežuljci, *
plodonosna stabla i svi cedrovi!
Zvijeri i sve životinje, *
gmizavci i ptice krilate!

Zemaljski kraljevi i svi narodi, *
knezovi i suci zemaljski!
Mladići i djevojke, *
starci s djecom zajedno:
nek svi hvale ime Gospodnje, *
jer jedino je njegovo ime uzvišeno!

Njegovo veličanstvo zemlju i nebo nadvisuje, *
on podize snagu svom narodu,
on proslavlja pobožnike svoje, *
sinove Izraelove - narod njemu blizak.

Slava Ocu. Kako bijaše.

Antifona: Svi neka hvale ime Gospodnje, jer jedino je njegovo ime uzvišeno!

KRATKO ČITANJE (Dj 1, 12-14)

U ono vrijeme apostoli se vratiše u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotni hod. I pošto uđu u grad, uspnu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar i Ivan i Jakov i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov Alfejev i Šimun Revnitelj i Juda Jakovljevi - svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, Majkom Isusovom, i braćom njegovom.

HOMILIJA SVETOG OCA IVANA PAVLA II.

OTPJEV

Hvali, dušo moja, Gospoda! (*triput*)

M. Lešćan

Hva-li du - šo mo-ja, hva-li du - šo mo-ja Go - spo-da, Go - spo - da!

MOLBENICA

Sveti Otac:

Jednodušni u molitvi s Marijom, Majkom Isusovom i Majkom Crkve, s pouzdanjem se Ocu nebeskomu obratimo i u Duhu Svetomu molimo:

Solisti:

1. Bože, daj mir, jedinstvo svetoj Crkvi kršćanskoj.

Svi: **Gospodine, pomiluj nas!**

Starohrvatski glagoljaški napjev (Hvar)

2. Milošću svojom krijepi papu Ivana Pavla i sve pastire Crkve. **Gospodine, pomiluj nas!**
3. Pošalji svoga Duha svima koji vjeru navještaju. **Gospodine, pomiluj nas!**
4. Iscijeli nam rane i obnovi Domovinu našu. **Gospodine, pomiluj nas!**
5. Daj pokoj dušama vjernih koji su preminuli. **Gospodine, pomiluj nas!**

Sveti Otac:

Zaključimo ovu molbenicu molitvom Kristovom:

O č e n a š ...

MOLITVA

Bože, ti si apostolima dok su molili s Majkom Marijom, poslao Duha Svetoga; daj i nama, na njezin majčinski zagovor, da ti vjerno služimo te riječju i primjerom širimo slavu tvoga imena. Po Kristu Gospodinu našem. O. Amen.

- Pokloni Zadarske nadbiskupije Svetom Ocu -

APOSTOLSKI BLAGOSLOV SVETOGA OCA

Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Budi ime Gospodnje blagoslovljeno.

O. Od sada i do vijeka.

Pomoć je naša u imenu Gospodina.

O. Koji je stvorio nebo i zemlju.

Blagoslovio vas svemogućí Bog Otac ✠ i Sin ✠ i Duh ✠ Sveti.

O. Amen.

Đakon:

Idite u miru.

O. Bogu hvala.

MARIJANSKA PJESMA: *Zdravo, Djevo*

PASTORALNI PRILOG

PASTORALNI PROGRAM

POVODOM PASTIRSKOG POHODA SV. OCA IVANA PAVLA II.,
ZADAR 9. LIPNJA 2003.

UVOD

Povodom trećeg pastoralnog posjeta Svetog Oca Ivana Pavla II. Hrvatskoj od 5. do 9. lipnja 2003., koji završava u Zadru, zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda uputio je 5. ožujka o.g. pisma kleru i vjernicima Zadarske nadbiskupije, u kojima je načelno predložio smjernice za pastoral u vremenu do dolaska Svetog Oca i njegovog susreta s vjernicima u Zadru 9. lipnja na Forumu.

U tijeku je održavanje sjednica devet pododbora za doček Pape u Zadru, koje pohodi i mons. Ivan Prenda, predsjednik Koordinacijskog odbora, a radnim sastancima predsjedava mons. Ivan Mustać, voditelj Organizacijskog Odbora.

Članovi Pastoralnog pododbora, čiji je voditelj mons. Šime Perić, na osnovu smjernica o. Nadbiskupa navedenim u spomenutim pismima, i poticaja mons. I. Mustaća na radnim sastancima, odredili su konkretne sadržaje pastoralnog programa u Zadarskoj nadbiskupiji koji će se odvijati na župnoj, dekanatskoj i Nadbiskupijskoj razini, kao duhovna priprava vjernika za "taj milenijski događaj koji će uz revnu suradnju biti trajni blagoslov našoj mjesnoj Crkvi. Baš mi, njegovi svećenici, pozvani smo učiniti sve za unaprijeđenje pastoralnog i duhovnog života Nadbiskupije", napisao je mons. Prenda u pismu kleru u povodu Papinog dolaska.

U pripravi za Jubilej 1700 godina mučeništva sv. Stošije, u Godini kateheze odraslih, u liturgijski bogatom korizmenom i uskrsnom vremenu, liturgijska slavlja, kateheze i pobožnosti bit će prožeti posebnim sadržajima za pripravu Papinog dolaska.

LITURGIJSKA SLAVLJA

Molitveno - pastoralna priprava vjernika obuhvaća sve dobne skupine - djecu, mlade, roditelje i starije, te župne suradnike - ministrante, pjevače, zborove, članove pastoralnih i ekonomskih vijeća i duhovne pokrete. Župnici se pozivaju da u što skorijem vremenu prijave broj pjevača koji će nastupiti u centralnom zboru na pozornici, broj ministranata i pripadnika crkvenih pokreta, te KUD-ova čiji će članovi biti odjeveni u narodne nošnje. Svi će oni biti smješteni na, za njih predviđenim, mjestima u blizini glavne pozornice.

U Molitvi vjernika na svim misnim slavljinama nek budu zazivi za Svetog Oca i za blagoslov njegovog pastoralnog puta i susreta s vjernicima u Zadru i Hrvatskoj. Na nedjeljnim misnim slavljinama preporuča se pjevanje psalama koji će se pjevati 9. lipnja na Forumu, a notni zapisi bit će dostavljeni voditeljima zborova.

Blagdanu Navještenja Gospodinova prethodit će duhovna priprava molitvom krunice uz prigodne tekstove, razmišljanja Pape o tom blagdanu. U Velikom tjednu neka se u svim župama dobro organizira slavlje Vazmenog bdijenja. Mjesec travanj nek bude u

ISPRAVAK

U prošlom broju Vjesnika, na str.35., pogreškom su stavljeni neki netočni datumi održavanja rekolekcija za časne sestre. Donosimo ispravke:

- umjesto: srijeda - 2. travnja 2003. treba: **srijeda, 16. travnja 2003.**
- umjesto: srijeda - 18. svibnja 2003.: treba: **DAN REDOVNICA - 18. lipnja 2003.**

Iz tiska je izišao novi Adresar Zadarske nadbiskupije - 2003.

ADRESAR

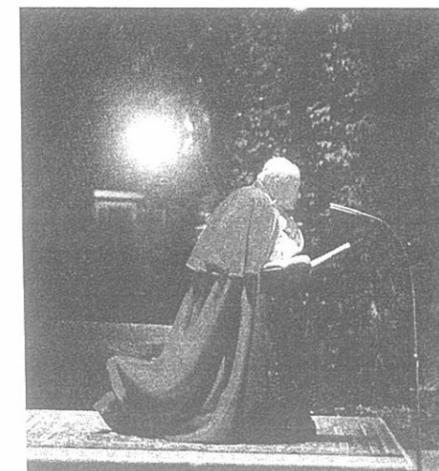
ZADARSKE
NADBISKUPIJE

2003

Nova adresa Nadbiskupskog ordinarijata:
NADBISKUPSKI ORDINARIJAT
Jurja Bijankinija 2
23000 Zadar

Praktične upute uz Slavlje Šestog časa:

1. Pjevanje himna, prvog i trećeg psalma izvodi se antifonalno («u dva kora»).
Prvi kor čine: biskupi, svećenici, časne sestre i prva polovica zbora.
Drugi kor čine: druga polovica zbora i narod
 Uvijek započinje Prvi kor (prva kitica himna, prvi redak psalma). Završnu kiticu himna pjevaju oba kora zajedno. Sve što je otisnuto **masnim slovima** spada na korove odn. na sav puk.
2. Prvu antifonu u cjelosti prvu put pjevaju časne sestre predvođene benediktinkama, zatim svi ponove. Psalam intoniraju benediktinke i časne sestre (prvi redak do zvjezdice) a prvi kor prihvati («... *i spasenje tvoje po tvom obećanju*»). Nastavlja se u dva kora. Na kraju svi ponove antifonu.
3. Drugu antifonu «*Kao što košuta žudi...*» prvi put u cjelosti pjeva solist a zatim je svi ponove. Drugi psalam pjeva solist a svi ponavljaju samo antifonu.
4. Treću antifonu prvi put u cjelosti otpjevaju klape, zatim je svi ponove. Psalam intoniraju klape (do zvjezdice), a prihvati odmah prvi kor («...*hvalite ga u visinama*»). Nastavlja se u dva kora. Na kraju svi ponove antifonu.
5. Otpjev: «*Hvali dušo moja, Gospoda*» pjeva se tri puta gradualno: svaki put solist započinje u višoj intonaciji: «*Hvali dušo moja!*» a svi prihvate i otpjevaju do kraja.
6. Molbenica: zazive pjevaju solisti, a svi odgovaraju: «*Gospodine, pomiluj nas!*»
7. «*Oče naš*» i završnu pjesmu «*Zdravo Djevo*» pjevaju svi.
8. Za vrijeme pjevanja himna «*Zdravo, Zvijezdo mora*», unijet će se lik Gospe Zadarske (Gospe od Zdravlja).

LOGOTIP PAPINA POHODA ZADRU - «MARIA ORANS»

Logotip Papinog dolaska u Zadar pod nazivom "Maria Orans - Marija moliteljica" predstavili su na tiskovnoj konferenciji u petak 21. ožujka u Nadbiskupskom domu u Zadru idejni tvorac logotipa, pročelnik Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral HBK dr. fra Bernardin Škunca i akademski slikar Mate Ljubičić, koji je likovno oblikovao i dizajnirao logo. Konferenciji su nazočili i voditelj Organizacijskog odbora Papinog dočeka u Zadru mons. Ivan Mustać i pročelnik Tiskovnog ureda don Nedjeljko Zubović. Predstavljajući logo fra Škunca je rekao da je misao vodilja u ideji za njegov izgled liturgijski blagdan Marije Majke Crkve 9. lipnja, dan Papinog pohoda Zadru, te je dominantan motiv lik Marije u stavu molitve raširenih ruku, molitvenom zanosu.

Marija je moliteljica, slaviteljica Boga, što je prikladno tom blagdanu. Marija je prva slaviteljica Boga u Novom zavjetu, uzor Crkve koja se moli i predvodi Crkvu u izrazu hvale i zahvalnosti Bogu, okupljajući na molitvu u liturgijskim slavljinama, obitelji ili pojedinačno. Lik Marije, matrice loga, slika je sa starokršćanskog Novaljskog relikvijara iz 4. st., na kojem i piše 'Maria', otkrivenog prije trideset godina u kući koja je služila za bogoslužje Crkvi, gdje su se prvi kršćani u skrovitosti okupljali na molitvu. Marijin lik nalazi se u krugu koji je simbol sunca, jer je ona žena odjevena u sunce (usp. Otk 12,1), a sunce je i simbol Krista, u kojeg je Marija sva zaogrnutu. Krug je živih vedrih boja, s dominantnom žutom, koja je 'papinska' i boja sunca. Vodoravne plave linije s obje strane kruga simbol su mora i obale prepoznatljivih za zadarski položaj i podneblje, a željelo se ukazati i na Mariju, zaštitnicu i putokazateljicu morima svijeta. U pozadini Marijina lika blago je naznačen linijski obris zadarske katedrale sv. Stošije, jer je Katedrala majka svih crkava, a i zadarska Crkva je u priprema za proslavu Jubileja 1700 godina mučeništva sv. Stošije, naslovnice katedrale. Lijevo od kruga je natpis u dva reda "Papa u Zadru, 9. lipnja 2003.", datum Papinog dolaska u Zadar, a "Papa u Zadru" je sintagma koju vjernički puk najviše koristi u opisu događaja 9. lipnja. Lijevo od kruga je natpis u dva reda "Papa u Zadru, 9. lipnja 2003.", datum Papinog dolaska u Zadar, a "Papa u Zadru" je sintagma koju vjernički puk najviše koristi u opisu događaja 9. lipnja.

Organizacijski odbor za doček Sv. Oca

SVIM CRKVENIM POKRETIMA I UDRUGAMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Prigodom Papinog dolaska u Zadar 9. lipnja 2003. god., svi pokreti / udruge u Zadarskoj nadbiskupiji imat će posebno mjesto u blizini Svetog Oca. Sudjelovat će aktivno u pretprogramu koji počinje već u 6 i 30 sati.

Potrebno je da u što kraćem vremenu, do 1. svibnja 2003. pismeno dostavite podatke Nadbiskupskom ordinarijatu na gornju adresu, te prijavite broj osoba koje će sudjelovati u pretprogramu. Prijave možete slati i putem faksa.

Odredite predstavnika Vašeg pokreta / udruge koji će koordinirati s Organizacijskim odborom za doček Pape, te izvještavati o daljnjim priprema.

Odlučeno je da svi pokreti / udruge budu prepoznatljivo odjeveni. Ako je moguće za tu prigodu, izradite majice ili kape iste boje, na kojima treba biti logo Papinog dolaska s datumom i Papina slika. Ponesite svakako i svoj stijeg ili prepoznatljivo obilježje.

Pripadnike Vašeg pokreta / udruge iz drugih krajeva Hrvatske pozovite, te ih primite taj dan. Prijavite i njihov broj do 1. svibnja, kako biste pravovremeno mogli preuzeti ulaznice za pripadnike svog pokreta / udruge i svoje goste.

Sve Vas srdačno pozdravljam i blagoslivljam, s nadom da ćete se odazvati u što većem broju.

* * *

SVIM PJEVAČKIM ZBOROVIMA I KLAPAMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Prigodom dolaska Svetog Oca u Zadar osobito je važno pjevanje. Za tu prigodu želimo okupiti sve zborove i klape s područja naše Nadbiskupije u jedan zajednički zbor. To smatramo velikom čašću, ali i obvezom. Nitko neće, kao pjevači, biti u neposrednoj blizini Svetog Oca, što je jedinstvena prilika u životu.

Šaljemo vam materijal koji je potreban da bi se pripremio pretprogram i liturgijski program 'Slavlje šestog časa' na dan kad Papa pohodi Zadar. Ako smatrate da Vaš zbor / klapa može vježbati taj program i da ste se spremni pred sam Papin dolazak intenzivno sastajati na zajedničkim probama, molimo vas da članove svog zbora prijavite u zajednički zbor koji će voditi pjevanje na susretu s Papom 9. lipnja 2003. god. u Zadru.

Potrebno je navesti ime i prezime člana zbora / klape, ime oca i datum rođenja. Svoju prijavu sa svim podacima dostavite u Nadbiskupski ordinarijat najkasnije do 20. travnja.

Predsjednik Odbora:
Mons. Ivan Mustać, generalni vikar

Katehetski ured Zadarske nadbiskupije

VJERONAUČNA OLIMPIJADA MALOG KONCILIA TEMA: NAŠE KATEDRALE

Grada za vjeronaučnu olimpijadu je redovito u nastavcima izlazila u Maku pod naslovom Naše katedrale.

1. Natjecateljske ekipe prijavljuju se svom nadbiskupijskom uredu i to najkasnije do 15. ožujka. (voditelji ekipa su to i učinili.)
2. Svaku ekipu sačinjava točno 5 članova.
3. Nadbiskupijsko natjecanje će se održati 16. svibnja u OŠ Bartula Kašića u organizaciji Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije i Odbora za Olimpijadu.
4. Završno, državno natjecanje ove godine bi trebalo biti održano do kraja svibnja (da bi imali dovoljno vremena za pripreme za Papin dolazak). Točan datum natjecanja i mjesto održavanja će nam javiti iz Nacionalnog katehetskog ureda.

ZATNA HARFA

TEMA: BLAŽENA DJEVICA MARIJA

Dogovoreni program:

1. EUHARISTIJSKO SLAVLJE (Đ. Tomašić)

Ulazna pjesma: Zdravo, Djevo čista (600)

Pripjevni psalam: Pjevajte Gospodinu pjesmu novu (572)

Aleluja: 574 i antifona

Prikazanje: Od Božje snage (229)

Pričest: Veliča 160); Krist nas je sobom hranio (259); O da bude radost (260)

Završna pjesma: Kraljice svete krunice (612)

2. PJESME ZA KOŠARICU

Početak susreta: Marijo , o Marijo (765);

Košarica: 600; 605; 572; 229; 613; 160; 765; 259; 260; 612;

Kraj susreta: Zdravo budi, Marijo

Na sastanku, 19. veljače ove godine odlučeno je da će mjesto održavanja Zlatne harfe biti župne crkve u Benkovcu i Kistanjama.

Članovi povjerenstva za Zlatnu harfu su:

1. Predstavnik Katehetskog ureda (predstojnik i tajnica),
2. Župnik i sestra domaćini u Benkovcu i Kistanjama
3. Dirigentica i orguljašica koje će se odrediti prilikom podjele po mjestu održavanja.

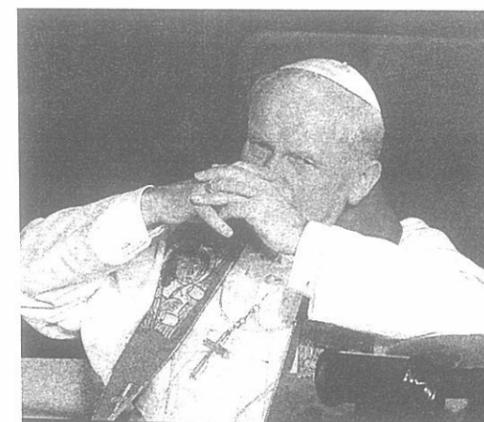
Za materijalnu pomoć pri organizaciji, zamolit će se pomoć župa i Nadbiskupije.

Gospodin Ljubičić je rekao da je likovno oblikovanje znaka bilo zahtjevno jer je trebalo jednostavno, suvremeno oslikati i tehnički razraditi ranokršćanski motiv Novaljskog relikvijara, te ga učiniti prepoznatljivim. Žarka crvena boja je karakteristična za zadarski zalazak sunca, a gospodin Ljubičić je rekao da je dolazak Pape zapravo "novi izlazak sunca" koji će Zadar obasjati novim svjetlom. Fra Škunca je istaknuo da u vrijeme rata koji se u svijetu trenutno vodi, znak predstavlja vedar evanđeoski i kršćanski stav koji je okrenut Božjoj budućnosti.

"To je drugi i drugačiji put, ne put rata, što se može dogoditi samo Marijinom vjerom u okrenutosti Crkvi i Bogu", naglasio je aktualnost poruke koju promiče logo u svim svojim elementima. Marijansku matricu loga opravdava i činjenica da je papa Ivan Pavao II veliki štovatelj BDM, te je ovu godinu proglasio Godinom krunice, pozivajući na intenzivnu molitvu krunice i njegovanje te pobožnosti. I geslo Papinske službe je "Totus tuus", izraz osobne posvete Mariji. Stoga je logo simbol koji promiče molitvu Božjeg naroda u zajedništvu s Marijom, a izbor tog simbola povezan je s izvornom kršćanskom duhovnom baštinom čiji je trag u liku Novaljskog relikvijara sačuvan i na našim prostorima.

Ines Grbić

«Dolazim k vama kao hodočasnik Evandjelja slijedeći stope prvih svjedoka vjere»

(Papa Ivan Pavao II., Zagreb, 2. listopada 1998., Zračna luka)

GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA NADBISKUPIJE ZADARSKE
Zadar, 19. veljače 2003.

UVODNA RIJEČ OCA NADBISKUPA:

*Nadbiskupija zadarska na početku XXI stoljeća -
zajedništvo i obnovna nastojanja-izazovi, mogućnosti i zapreke*

Hod Zadarske nadbiskupije na početku stoljeća obilježava dinamično nastojanje u liječenju ratnih rana; obnova, duhovna i materijalna, ali i bitke sa starim mentalitetom u shvaćanju zajedništva i strahovi pred izazovima nove evangelizacije. Taj dinamičan hod ogleda se na mnogim područjima: pastoralnom, duhovnom, kulturnom, materijalnom.

Iako bi, jednom, i kulturna tematika tražila ozbiljno razmatranje u našem kleru, a materijalna strana života Nadbiskupije iziskivala određeno preispitivanje u ovoj fazi obnove porušenoga, i na kraju druge godine novog financijskog sustava, želim se zadržati danas, na temeljima, zapravo na onom što se zove *conditio sine qua non* i najmanjih pastoralnih poduhvata.

Novo stoljeće je započelo u znaku trogodišnjeg Pastoralnog plana, programa pred 17-stoljetni jubilej mučeništva sv. Stošije, naslovnice katedrale i zaštitnice Nadbiskupije zadarske. Taj plan je zacrtao: Godinu dekanata, Godinu kateheze odraslih i Godinu obitelji.

Godina dekanata

Proteklu godinu u životu naše Nadbiskupije, uz redovita zbivanja u našem duhovnom i pastoralnom radu obilježili su susreti u središtima naših dekanata. Cilj je bio oživljavanje naših dekanata. Imali smo dva kruga tih susreta: Prvi krug susreta Nadbiskupa, Gen. Vikara i župnika u sjedištima dekanata bio je u proljeće. Drugi krug susreta Nadbiskupa, Gen. Vikara, Ekonomu i predstavnika Caritasa sa župnicima, članovima Župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća i drugim suradnicima u župi bio je na jesen. Treći krug su bili susreti ministranata na dekanatskoj razini. Kakvi su bili ti susreti i što su pokazali?

Što se tiče prvoga kruga susreta, bio sam svjestan da od shvaćanja i prihvaćanja svećenika, pastira, bilo kojeg plana i programa ovisi sve. Osjećao sam različitost raspoloženja i gledanja na smisao samih susreta s Vama u pojedinim dekanatima. Taj dojam išao je od činjenice vrijednosti dekanata i zajedništva unutar njega do druge stvarnosti koju bi se moglo nazvati neodređenošću čvršćih pastoralnih djelovanja i pomanjkanjem osobnih kontakata u svakidašnjem životu. U nekim dekanatima se otvoreno iznosilo ono što jest, i što može biti problem, i na pastoralnoj i osobnoj razini. U nekim dekanatima župnici nisu uspjeli iznijeti prave, ozbiljne probleme koji su opterećujuća stvarnost za svećenike. S nekih susreta vraćao sam se osobno s pitanjima što je potrebno učiniti, da svaki naš svećenik, s vedrinom doživi kako je nazamjenjiva karika, ne statična već dinamična, u božanskom naumu spasenja povjerenih nam zajednica. Osjećao

OBAVIJESTI

SVEĆENIČKO REĐENJE ĐAKONA DAMJANA KRUŽIČEVIĆA, OSB

Brat Damjan Kružičević, krsnim imenom Ante, rodio se 17. travnja 1973. u Splitu, a živio u rodnoj župi Zvečanje kod Omiša. Nakon osnovne škole u mjestu Čisla, pohađa srednju turističku školu u Omišu i završava je u Splitu. Godine 1993. postaje kandidat benediktinskog samostana na Čokovcu, a 31. kolovoza 1994. ulazi u novicijat. Nakon novicijata u samostanu Noci, kod Barija u Italiji, na Čokovcu slavi prve zavjete 8. rujna 1995. a svečane 6. rujna 1998. Filozofiju studira na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu od 1997. do 1999., a od 2000. studira teologiju na Teološkom fakultetu Papinskog učilišta Sv. Anselma.

Ređenje brata Damjana bit će 26. travnja 2003. u 18 sati kod Benediktinki Sv. Marije u Zadru. Zareditelj će biti naš nadbiskup mons. Ivan Prenda. Sutradan, 27. travnja u 11 sati, na Čokovcu će slaviti svoju Mladu misu.

SUSRETI MLADIH

Obavješćuju se svećenici Zadarske nadbiskupije o rasporedu susreta za mlade namijenjenih njihovom molitvenom okupljanju i druženju. Potiču se župnici da animiraju mlade za sudjelovanje na tim susretima, pored njihovog redovitog sudjelovanja u župnom pastoralu.

1. Križni put u crkvi Presvetog Srca Isusovog, petak 11. travnja u 20, 30 sati. Mladi iz svake župe čitat će tekstove postaja Križnog puta.
2. Križni put u Radošinovcu, Veliki petak, 18. travnja u 9, 00 sati. Križni put predvodit će vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac.
3. Molitveno bdijenje za duhovna zvanja u katedrali sv. Stošije, petak, 9. svibnja u 20, 30 sati. Izvan gradskih župa neka dekani organiziraju bdijenja u sjedištima svojih dekanata.
4. Nastup zborova mladih u crkvi Uznesenja BDM na Belafuži, nedjelja 18. svibnja u 20, 00 sati. Pozivaju se voditelji zborova da prijave zbor koji će nastupiti Katehetskom uredu u Nadbiskupiji.
5. Nogometni turnir za župe iz dekanata Zadar- istok i Zadar - zapad. Finale će se odigrati 12. travnja u 10, 00 sati na Smiljevcu.

Don Igor Ikić,
voditelj Povjerenstva za pastoral mladih
Zadarske nadbiskupije

kao što su molitva Večernje, Služba riječi, klanjanje ili krunica. Na Misama s narodom u Nedjelju Dobrog Pastira neka se u homiliji prenesu glavni naglasci Papine poruke i u Molitvi vjernika izgovore prikladni zazivi za potrebe duhovnih zvanja u našoj mjesnoj Crkvi.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

S MARIJINOM KRUNICOM KROZ SVIBANJ ZA BLAGOSLOV
POSJETA SVETOGA OCA ZADARSKOJ NADBISKUPIJI
Broj: 887/2003

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, dragi vjernici!

Eto nam ususret raspjevanog svibnja, mjeseca posvećena Blaženoj Djevici Mariji. Eto nam ususret Svetoga Oca, Marijinog Pape. Očekujemo ga početkom lipnja, točnije, 9. dana tog mjeseca ove godine, u našoj Nadbiskupiji, u našem gradu Zadru, u srcu naše Nadbiskupije. Očekujemo ga pripremama koje su u dobrom tijeku. Očekujemo ga molitvom da Gospodin podari obilate plodove njegovom pastirskom pohodu svima nama.

U ovoj prilici na raspolaganju nam je opet Krunica Blažene Djevice Marije. U Godini Krunice, očekujemo Svetoga Oca s obogaćenim Otajstvima Krunice, upravo njegovim darom i njegovom zaslugom. Podario nam je uz radosna, žalosna i slavna Otajstva još i Otajstva svjetla. Molimo je svaki dan u svibnju. Molimo je zajedno u župnim crkvama. Molimo je u obiteljima.

Krunica je stoljetna molitva Crkve. «Krunica Djevice Marije, koja se vođena Duhom Svetim postupno širila u drugom tisućljeću, molitva je koju su voljeli mnogi sveci i na koju je poticalo crkveno učiteljstvo. Jednostavna i duboka, i u osvit ovog tisućljeća ostaje jako važna molitva, namijenjena da donese plodove svetosti. Krunica se s lakoćom uklapa u duhovni put kršćanstva koje, nakon dvije tisuće godina, nije ništa izgubilo od svježine svojih početaka i koje se osjeća potaknuto od Duha Svetoga da «izveze na pučinu» kako bi svijetu ponovo navijestilo, štoviše, «glasno dozvalo» Krista kao Gospodina i Spasitelja, kao «Put i Istinu i Život»/Iv 14,6/ kao «cilj ljudske povijesti, točku prema kojoj smjeraju želje povijesti i civilizacije»/RVM,1/.

Takav pogled Svetoga Oca i njegove riječi ohrabruju nas da i sada, u miru, dok njega očekujemo sve više uzimamo u ruke svoje krunice i vjerno je molimo. To će nas ujediniti duhovno. To će nas jačati, kao što nas je i u teškim godinama nedavne povijesti jačalo u našim patnjama i našim nadama. Dakle, određujem da u svim župama molitve krunice i cijele svibanjske pobožnosti budu Gospodinu prikazane da po zagovoru Majke Marije, pastirski pohod Svetoga Oca bude blagoslovljen duhovnim plodovima i učvršćenjem zajedništva naše mjesne Crkve sa Svetim Ocem. Sve Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+Ivan, v.r.
nadbiskup

sam ponegdje zbunjenost pred odgovornošću i zadacima koje nam donosi novo vrijeme. Osjećao sam ponekad nesnalaženje pred procesima koje svi vidimo i koji se očituju kao rascjep između života i vjere. Ovdje bih dodao i neku vrstu skepse, sumnjičavosti kada se govori o suradnicima, ili još više kada se inzistira na odgoju suradnika i njihovoj ulozi u pastoralu župe, a posebno u evangelizaciji. Kao da su izgledali i nestvarni susreti koji su najavljavani za jesen 2002. godine. No, svugdje sam osjetio da nam je činiti korake koji će otvarati neke mogućnosti, neke perspektive.

Drugi krug susreta u dekanatima iako su se očitovale slabosti u organizaciji i nenazočnosti svećenika u nekim dekanatima, uvelike je izmijenio situaciju. U tim susretima počela se nazirati stvarnost koja će biti zadatak svakog pastira duša da se prepoznaju, oblikuju i vode suradnici u Evanđelju.

Jest, upravo su se događala prepoznavanja suradnika i ono što bi se slijedom rada i s vremenom moglo događati i dogoditi u svakoj župi, a to je da mnoge župe u članovima Pastoralnih i Ekonomskih vijeća imaju jezgre, kvasac, od kojih treba poći. Ovdje nam se nameću ozbiljna pitanja: što mi uistinu znače ti ljudi, ti vjernici, predloženi Nadbiskupu i imenovani od njega koji imaju mandat za apostolat u župi? Što činim za njih da se u njima oblikuje lik angažiranog vjernika na koji se može osloniti svaki župnik? Vidim li u njima ljude koji će me podržati u mojoj brizi za cijelu župu ili ostaju formalno suradnici bez stvarnog učinka?

Jeka tih susreta, odreda pozitivna, iz vjerničkog kruga u različitim prilikama dolazi do Nadbiskupa. Ali i pitanja i želje da se nastavi s organiziranim radom u odgoju suradnika u župi.

Držim da su ti susreti imali veliko psihološko i pastoralno značenje za sve sudionike. Kao da su se otkrivala prostrana, dosada nepoznata područja, crkvenog života koji čeka na inicijative, na organiziranost, na povjerenje i na istinsko zajedništvo u pastoralnom djelovanju. Vaši suradnici, su vidjeli da Crkva živi, da razmišlja i traži, da se obnavlja i da obnavlja, da je potrebna pomoći i da pomaže. Mogli su osjetiti u izlaganjima i svjedočenjima i Nadbiskupa i Gen. Vikara i Ekologa i djelatnika u Caritasu da Crkva prolazi trajno kroz pitanja i teškoće, da je u ovome svijetu okružena duhom toga svijeta koji je pokušava neprestano isprazniti značenja vječnoga i udaljiti od njezine duhovne misije. Ali su također mogli osjetiti da postoje obnovni procesi, da postoje novi oblici apostolata, da je naša Nadbiskupija otvorena novim duhovnim gibanjima u Crkvi, da se u crkvenim pokretima koje Crkva prepoznaje kao dar Božji i koje potvrđuje, da se stvaraju zdrave, duhovne jezgre u zajednicama koje će biti oslonac za oživljavanje župnih zajednica, da se Crkva nije ograničila samo na propovijedanje nego da je zauzeta za potrebne, zapuštene, nevoljne, za djecu iz brojnih obitelji, za ugrožene svih vrsta. Mogli su osjetiti da svećenici, pastiri svojih zajednica imaju pravo računati s tim zajednicama u svojim materijalnim potrebama. Mogli su doživjeti i brigu Nadbiskupije da svaki svećenik bude opskrbljen potrebnim sredstvima za svoj život i rad u župi. Sve to ulijeva nadu da se u sili Duha Svetoga može mijenjati župa, u svojim članovima u svome svećeniku, da cijela Mjesna Crkva može doživjeti obnoviteljska događanja od vjernika do svoga Biskupa.

Taj proces je nepovratan. Došli smo do točke s koje se ne smije a i ne može natrag. Sada se, nadam se, stvara lik župe koji će već biti vidljiv koncem ovoga desetljeća. Protekla godina bit će blagoslov za sljedeće godine. Ali želim i ovaj čas podsjetiti sve nas koji Gospodin htio za svoju Zadarsku crkvu da nosimo u punoj svijesti ovo:

Zakonik kanonskog prava definira dekanat kao teritorijalnu i pastoralnu jedinicu unutar dijeceze radi unaprijeđenja duhovne pastve. Naime jedna župa i jedan pastir ne mogu sami ponijeti pastoralne zadaće u hodu kroz crkvenu godinu. To može zajedno, udruženo više župa i više župnika pod vodstvom župnika- dekana koji je na čelu dekanata. Ta istina dolazi do izražaja osobito u jakim vremenima liturgijske godine: u došašću, u korizmi, u prigodama zaštitnika župa, u duhovnim obnovama i misijama. Dekanatski susreti drugoga kruga pokazali su da postoji određeni potencijal suradnika u Nadbiskupiji, odnosno u župama, odnosno u svim dekanatima s kojima se može i treba računati u poslanju župne zajednice. Jer Crkva živi ako žive sve njezine razine: obitelj, župa /zajednica obitelji/, dekanat, mjesna Crkva. Dekanatski susreti su znak novoga početka koji ima za cilj da Zadarska nadbiskupija zaživi u svim svojim strukturama, pastoralu, evangelizaciji, u nastojanjima da se Evandjelje navijesti svakom čovjeku, svakoj obitelji.

Da bi se to događalo i dogodilo potrebno je uočiti, konstatirati neke stvari koje stvaraju ozbiljne teškoće i koje postaju zapreke. Treba korigirati. Nekih stvari moramo odreći. Neke moramo što hitnije odbaciti. Ima stvari koje jako ugrožavaju život župe i život Nadbiskupije.

Prva od tih stvari je nezrelost koja se očituje u manjku odgovornosti, odnosno u pojavama neodgovornosti u prezbiteriju. U čemu se očituje? U neodgovornosti prema sebi: svome poslanju, kada se misli na vlastite planove i ambicije a zanemaruje bitno poslanje koje proizlazi iz primlejnog svećeništva, kada je manjak odgovornosti prema svojoj permanentnoj naobrazbi, prema vlastitoj ulozi u zajednici Nadbiskupije, prema svojim dužnostima, i obvezama, neodgovornost prema vlastitoj župi, prema pastoralnim zadacima, bilo u školi bilo u župnom vjeronauku, nezrelost se očituje kod nekih u neodgovornosti prema materijalnim dobrima i njihovoj upotrebi.

U to spada ponekad i naš odnos prema ljudima i vjernicima: prema kolegama učiteljima, prema vjernicima koji nas traže i koji nas ne mogu naći. To se očituje i u načinu ophođenja koji je neljubazan, graniči s osornošću. Želim Vam ovdje reći, svima nama, da se danas moramo boriti za svakoga čovjeka, ne radi svoga osobnog probitka nego radi spasenja ljudi. Naše ovce rastjeruju različiti vukovi, od moralnih nihilista do svih zavodjenja novoga vremena zaključno s New Ageom.

Druga stvar koja stvara teškoće jest čudan stav prema inicijativama, traženjima, u radu i naporima da se unaprijedi naš pastoral. Takav stav pogađa i starije i mlađe. Najbolnije je kada koji stariji brat svećenik obeshrabruje mlađega ili još teže podcjenjuje. Mlađi trebaju ohrabrenja i prihvaćanja. Trebaju i dobronamjernih kritičkih primjedbi.

Ponekad se osjeća i manjak poštivanja starijih: njihova ljudskog i duhovnog iskustva, njihova pastoralnog iskustva i njihove otvorenosti novim putevima. Tu se događaju grijesi protiv obitelji, vlastite obitelji: ne ću Vam ništa posebno iznijeti ako vam spomenem

VELIKI ČETVRTAK - MISA POSVETE ULJA

Broj: 883/2003., 31. ožujka 2003.

Draga braćo misnici, sve Vas pozivam na Misu posvete ulja, koju ćemo proslaviti na Veliki četvrtak, u 9 sati, u stolnoj crkvi sv. Stošije. Također, pozivam sve naše bogoslove i sjemeništince, te preko Vas braćo svećenici, ovogodišnje katekumene i krizmanike na zajedničko misno slavlje. Zajedništvo Stola Gospodnjega neka nas okrijepi u svetoj službi koju vršimo u ime našeg Velikoga Svećenika u ovoj mjesnoj Crkvi, a spomen ustanove Euharistije i Svetoga reda neka nam produbi otajstveno zajedništvo. Sveta ulja će dijeliti naši đakoni, a naknada za ista je 50,00 Kuna. Nakon Euharistijskog slavlja pozivam sve za bratski stol u naše Sjemenište.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA

Broj: 885/2003., 31. ožujka 2003.

Odredbom Svete Stolice, milostinja Velikoga petka namijenjena je uzdržavanju svetih mjesta u Svetoj zemlji. Milostinja Velikoga petka je namjenska i treba je dostaviti Nadbiskupijskom ekonomatu s naznakom «Za Božji grob». Budući neke župe nemaju «Božji grob» ili ne postoji u njima običaj ostavljati prilog ispred «Božjeg groba», pod milostinjom Velikog petka podrazumijeva se i sakupljeni novac za vrijeme klanjanja Svetom križu.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

PROSLAVA SVJETSKOG MOLITVENOG DANA ZA DUHOVNE ZVANJA

Broj: 886/2003.

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, vjeroučitelji i vjeroučiteljice!

Kao i svake godine, potaknuti Gospodinovim pozivom da «*molimo Gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju*», i ove godine s najvećim žarom i zauzetošću proslavimo Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, u Nedjelju Dobroga Pastira, 11. svibnja 2003. godine. Središnji zajednički molitveni događaj bit će Molitveno bdjenje u našoj Katedrali, u petak, 9. svibnja 2003., na koje i ovom prigodom sve pozivam. Na svim razinama, na vjeronaučnim i molitvenim susretima, a osobito na Svetoj misi toga dana, neka se dadne dolično mjesto molitvi za zvanja kao i produblivanju svijesti o potrebi neprestane molitve i žrtve da Bog pošalje svojoj zadarskoj Crkvi nova svećenička i redovnička zvanja. Kao temeljno polazište neka posluži Papina poruka za Dan zvanja, koju donosimo u ovom broju Vjesnika (vidi: Sveta Stolica). Gdje rezidira svećenik neka se uoči ili na sam Svjetski dan molitve za zvanja održi neki oblik molitvenog slavlja

O D R E D B E

MISNA TABLICA

Broj: 882/2003., 31. ožujka 2003.

S danom 31. ožujka 2003., potrebno je zaključiti popunjenu Misnu tablicu za prvo tromjesečje 2002. godine i dostaviti Ekonomatu do 15. travnja 2003. godine.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

SVETO VAZMENO TRODNEVLJE

Broj: 883/2003., 31. ožujka 2003.

Proslava Vazmenog otajstva - središnje tajne naše vjere - svake godine doživljava svoj vrhunac u Svetom vazmenom trodnevlju. Svaka mjesna Crkva, i unutar nje svaka župna zajednica, pozvana je te svete dane proslaviti s najvećom svečanošću. Skrećem pažnju svima na Odredbu br. 507/1998., u našem Vjesniku broj 3-4/1998., str. 103., gdje su na poseban način istaknute neke bitne pojedinosti vezane za dolično odvijanje svetog bogoslužja tih dana.

Preko svetog bogoslužja Vazmenih blagdana neka se očituju sva naša nastojanja oko duhovne obnove vjernika i svi napori što ih ulažemo oko kateheze odraslih, na poseban način u ovoj godini. Kateheze i nagovori neka budu usmjereni na razumijevanje i živo sudjelovanje svih staleža i skupina vjernika u obredima Velikog tjedna, s osobitim naglaskom na produblivanje krsne vjere na što smo pozvani osobito u Vazmenom bdjenju. Ovogodišnja proslava najvećeg kršćanskog blagdana bit će povezana i s radosnim očekivanjem susreta sa Svetim Ocem Ivanom Pavlom II. u srcu naše Nadbiskupije, u našem Zadru.

Neka sveti obredi budu na vrijeme i s najvećom ljubavlju pripremljeni. Neka se s posebnom pažnjom pripreme ministranti, čitači, pjevači i svi koji na bilo koji način sudjeluju u slavlju. Tradicionalne mjesne pojedinosti koje su bogato sačuvane po nekim našim župama neka se nastoje oplemeniti i skladno uklopiti u sveto bogoslužje. Nadasve, treba uvijek gorljivo potaknuti vjernike na primanje svetih sakramenata pomirenja i euharistije, bez čega slavlje Vazma Gospodnjega uvijek ostaje bez bitne punine.

Križu se tvome, Gospodine, klanjamo; tvoje uskrsnuće slavimo i veličamo!

(Iz bogoslužja Velikoga petka).

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

reakcije naših laika pred kojima iznosimo svoje nečisto rublje ili se upuštamo u ogovaranja i podcjenjivanja jedni drugih. I ne bez posebnog značenja opterećivanje naših bogoslova i sjemeništara, njihovim župnicima, odgojiteljima, profesorima ili čak sve do Biskupa. Što mogu misliti ti ljudi o našem svećeničkom zajedništvu? Što mogu misliti o nama, svojim duhovnim pastirima?

Ima još jedna stvar koja može ugroziti osobe i pastoralni rad, a to je nesređenost ljudskih prilika u kojima živi svećenik. Ovdje mislim na način života: domaćinstvo, kuća, prehrana, odijevanje, izgled. Nećemo jadikovati nad stilom života koji smo u ime Božje izabrali. Nismo prvi ni jedini kroz dugu povijest Crkve. Netko među nama ima olakšavajuće okolnosti da ima sestre u župi, da ima nekoga iz svoje obitelji ili roditelje. A danas se može sve urediti da ne tražite milosrđe ni od koga već da ga nagradite za rad. Dakle, i oni koji nemaju spomenute okolnosti, mogu urediti svoj način života mnogo bolje nego li je sada. Držim da su materijalni razlozi zadnja stvar koja bi bila zapreka za sređeni život, a onda i rad. Naša primanja nisu među najnižima. U ovim vremenima se može u svakoj sredini naći čestita osoba koju treba nagraditi za njezin rad, a da ostaje u svojoj obitelji kao i tolike osobe i ljudi tolikih zanimanja u građanskom životu. Je li opravdana krilatica koja se zna čuti: Ne želim se vezati, ograničiti svoju slobodu i sl.? Stvar o kojoj govorim kada je nerješena počesto stoji iza naših odsutnosti iz župe. A to je posebna priča koja nas ogoljuje a vjernike tjera u ravnodušnost. Nije lako dati odgovor pred ljudima i pred Bogom na pitanje: kako je moguće često napuštati župu, tražiti zamjene, ostavljati bolesne i umiruće ili držati da se ništa nije umanjilo ako postoji zamjena? Neki brzi pomoci se moraju dogoditi u smislu odgovornosti prema svojim dužnostima i obvezama ili ćemo, osramoćeni i poniženi, biti od ljudi napušteni.

Godina Kateheze odraslih

Katehizacija odraslih je zaokret Crkve prema odraslima, nekrštenima i krštenima, pričešćenima i potvrđenima, ali i neaktivnima ili dalekima od Crkve. Mi polazimo od svijesti konkretnog stanja da smo uglavnom katehizirali djecu. I da je to završavalo s potvrdom. Još su se u životu događale pripreme za sakrament ženidbe i pripreme roditelja za krštenje djeteta. Ali sama riječ kateheza dolazi od grčke riječi *KATECHEIN*-odzvanjati, odjekivati. U NZ taj glagol znači odgoj na Gospodinov način, usmenu pouku i prenošenje svega onoga što je primljeno u Kristu i po Kristu. U I. stoljeću kršćanstva kateheza se usredotočivala na pripremu za uvođenje u kršćansku zajednicu unutar katekumenata, tj. zajednice odraslih koji se spremaju da postanu kršćani. Katehiziranje se odvijalo u fazama. Sastojalo se u predkrstnoj pouci koja se usredotočavala na Božje djelo kroz povijest. Zatim u katehiziranju po liturgiji i u liturgiji te konačno u poslijekrstnoj katehizaciji /mistagogija/ koja je značila razmišljanje o sakramentalnom iskustvu u vidu kršćanskog življenja.

Cilj katehiziranja je bilo obraćenje i rast u vjeri što se trebalo izražavati u bogoslužju te očitovati u kršćanskom življenju i svjedočenju. Proces obraćenja podržavala je kršćanska zajednica svojim životom, svojom molitvom i svjedočenjem. Od 5. stoljeća inicijacija se pretvorila u krštavanje djece, pretkrstno puiučavanje u poslijekrstno

poučavanje, a odustalo se od biblijskog i liturgijskog konteksta u odgoj koji je dolazio od kršćanske okoline. Same istine vjere učile su se na pamet sve do najnovijeg vremena u obliku pitanja i odgovora.

Drugi Vatikanski sabor je definirao katehezu kao Službu Riječi. CD 14 kaže: «Katehetska pouka ide za tim da vjera u ljudima preko proučavanja postane živa, svjesna i djelotvorna». Zatim dolazi Opći katehetski direktorij iz 1971, pa Red pristupa odraslih u kršćanstvo 1972, pa Pobudnica Ivana Pavla II, 1979, *Cathetesi tradendae* te Zakonik kanonskog prava 1983. godine. I konačno Opći direktorij za katehezu, 1997. godine. Kateheza je oblik vjerskog djelovanja koji vodi prema zrelosti vjere, zajednice i pojedine vjernike /OKD 21/- Krajni cilj je obraćenje, odgoj u vjeri koja se pokazuje u životu punom dobrotvorne ljubavi. Katehizacija je doživotna zadaća koja se prilagođava dobi, sposobnosti i kulturi vjernika. Ona poprima razne oblike i strukture te može biti sustavna i prigodna. Katehizacija uključuje u sebi četiri međusobno povezane zadaće: naviještati poruku Evanđelja, izgrađivati zajednicu, usmjeravati molitvi i bogoslužju. Cilj je katehizacije stalno povezivati liturgiju, služenje i odgoj zajednice navještajem poruke u procesu vjerskog poučavanja.

Ovdje želim spomenuti posebno dva dokumenta koja posebno naglašavaju katehezu odraslih: *Catechesi tradendae* /1979/ i Opći direktorij za katehezu./1997/. CT kaže u t. 43: «Moram sada istaknuti jednu od trajnih briga koju današnje iskustvo snažno i hitno nameće: radi se o središnjem problemu kateheze odraslih. Ovo je glavni oblik kateheze jer se ona obraća osobama koje imaju najveću odgovornost i sposobnost živjeti kršćansku poruku u potpuno razvijenom obliku». Opći direktorij za katehezu razvija u tu misao u četiri velike točke: Odrasli kojima je usmjerena kateheza, Elementi i vlastita načela kateheze odraslih, Opće i posebne zadaće kateheze odraslih i Posebni oblici kateheze odraslih.

Koje oblike kateheze odraslih mi možemo koristiti u našoj Nadbiskupiji? U Poslanici za Božić i najavi Godine kateheze odraslih progovorio sam o tome. Ono što smatram bitni jest da svaka naša župa unutar ove godine doživi iskustvo kateheze odraslih u bilo kojem obliku. To mogu biti naši vječnici ili grupa mladih ili seminar ili trodnevna duhovna obnova ili duhovne vježbe, kursiljo, ili kateheze Neokatekumenskog puta.

Ovdje bi nam bilo dragocjeno iskustvo onih župa i župnika koji su kroz protekle godine, nakon 1995., u poratnim godinama organizirali ili slušali kateheze za odrasle.

Blagoslov takvoga rada osjećat će se na duge staze. U svjetlu kateheza odraslih katehizacija djece dobit će novi smisao i izgled.

Msgr. Ivan Prenda, nadbiskup

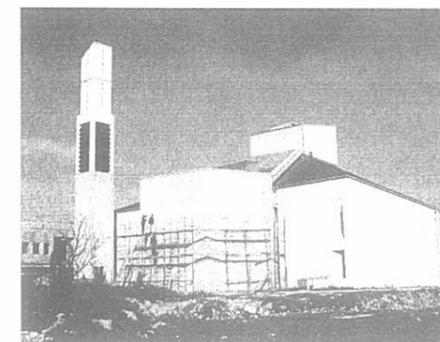
uskrisi i suposjede na nebesima u Kristu Isusu (Ef 2, 4-6). Treba svratiti pozornost na glagole: "nas uzljubi, suoživi, suuskrisi i suposjede". Radnja je izrečena u aoristu, a svakom glagolu je dodan onaj glasoviti prefiks *συν* - *s* na koji valj svratiti pozornost. Kršćanin je skupa s Kristom oživljen uskrišen i posjednut u Očevoj kući. Po krštenju smo "nanovo rođeni kao sinovi Božji" (KKC br. 1213). O tome govori drugi dio Katekizma. Kriza sakramentalnog života u našoj Crkvi jest posljedica krize vjere. *Što današnjem prosječnom katoliku u našoj Nadbiskupiji znači da je nanovo rođen, oživljen, uskrišen i suposjednut u Očevu kraljevstvu? Bez čuda vjere to su prazne riječi. Vjera je dar Božji koju ne može prenijeti neka knjiga. Ona je dar Živoga koju mogu prenijeti oni koji su njime oživljeni, a to je kršćanska zajednica. Zato je velika razlika čitati Katekizam sam ili u zajednici vjernika.*

Kršćanski moral jest posljedica vjere Kristu i slavljenja kršćanskog otajstva. Zašto je naše moraliziranje uvijek bilo ljudima mrsko, a danas posebno. Zato što od čovjeka tražimo nešto što nadilazi njegove mogućnosti. Govor na gori živi Bog, a pokazuje Isus Krist. Čovjeku je to moguće samo onda kada povjeruje Isusu i koliko se otvori Duhu Gospodnjem i njegovu svetom djelovanju. Zato je posve naravno da treći dio Katekizma obrađuje kršćanski moral koji je naslovljen: "Živjeti u Kristu".

Kršćanska molitva jest uvijek kršćanskoga življenja. Ona je čin po kojem Duh Gospodnji zahvaća ljudsko srce. O tome govori četvrti dio Katekizma. Kateheza bez molitve jest puko teoretiziranje. Sličan je predavanju o zaleđenoj ribi koju vadimo iz zamrzivača, pokazujemo i vraćamo u zamrzivač. Od toga nije moguće živjeti. Riba zamiriše onda kada je natopljena uljem i kada je stavimo gradela. Tada i nije toliko potrebno toliko teoretski poznavati ribu; njen način života, kemijske sastojke, korisnost za ljudski organizam i slično, ali kada ona zamiriše, neodoljivo privlači i od nje je moguće živjeti. Pretpostavljamo da naši vjernici, ako već mole, mole katolički. Bojim se da je to zaista istina. Usporedimo naše molitvenike koje im preporučujemo s naukom Katekizma, molitvenim izrazom Misala i Časoslova, pa ćemo doći do poraznih rezultata.

Katekizam je "izvorni glas majke Crkve" (W. Kasper), a njezina liturgija jest majčina krv i mlijeko za život vjernika i čovjeka uopće.

Za razgovor predlažem da iznesemo svoja pitanja i priopćimo jedni drugima svoja iskustva glede konkretnog rada s Katekizmom Katoličke Crkve.

Obnova župne crkve Bezgrj. začeca, Zadar-Puntamika

to bila svetost. Na što smo pozvani? Sva naša socijaliziranja i politiziranja mogu stajati samo na osi dogme koju nam posreduje Crkva.

Kako raditi s Katekizmom?

Radim s Katekizmom od njegova izlaska na hrvatskom jeziku 1994. g. pa do sada. Prema njemu trajno držim kateheze, održao sam više duhovnih vježbi, obnova u župama i nagovora u različitim zgodama. Najdjelotvornijom mi se čini metoda u kojoj svatko u ruci ima Katekizma. Čitati ga u šutnji, a zatim glasno pročitati ono što je pojedinca osobno dotaklo. Zatim svoj dojam obrazlagati i razgovarati. Važno je pogledati što stoji u onim brojeveima u Katekizmu koje navedeni tekst sugerira. No prave kateheze nema ako se ona ne pretače u molitvu. Stari nikad nisu dijelili katehezu i molitvu. Zato je svako toliko važno nauk pretvoriti u molitveni stav. Molitveni izraz može biti u šutnji, pohvalan, zahvalan i prozben. Veoma je važno i zajedno zapjevati prikladan poklik ili pjesmu. Sasvim je drukčiji i cjelovitiji ovakav pristup Katekizmu od samog učenja što tamo piše. Po molitvi našu ljudsku riječ Duha Sveti pretvara u Božju poruku koja govori našem srcu.

Uvijek valja poći dogmatskog nauka Crkve. Tu najprije otkrivamo tko je čovjek, pa onda i ja, u Božjem naumu. Važno je pitanje koje su nam postavljali naši učitelji duhovnog bogoslovlja, a ono glasi: "Tko je za tebe Isus Krist?" Ono ima svoju duboku podlogu u Učiteljevu pitanju: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" (Mt 16,15). Ipak, sigurno je da kršćanin najprije treba stati te proniknuti tko je on za Boga u pokladu vjere Crkve i u Isusovoj riječi, a nadasve u njegovim gestama. Tu se javlja odlučujuće pitanje: *Bože moj, tko sam ja za tebe?!* Apostol Pavao vjerobesjedi: "Ta on - Otac - ni svojega Sina nije poštedio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neće sve darovati?" (Rim 8,32). Zagledan u Sina, vjeroispovjeda sa strahom i udivljenjem: "Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene" (Gal 2,20). Objava najprije navješta tko je čovjek pred Bogom, a onda otkriva tko on treba postati i put kojim treba hodati. To osobito vrijedi za poslanice apostola Pavla. Naime, Apostol najprije izlaže dogmatski dio - tko je vjernik u Kristu, po Kristu i s Kristom. Tko vjerom prihvati ponuđeni spas od njega zahtijeva da živi kršćanski moral. Da li mi danas tako navještamo, ili pretpostavljamo da su svi kršteni povjerovali Evanđelju, pa onda od njih smijemo tražiti da žive po kršćanskom moralu?! Kršćanski moral može živjeti samo čovjek koji se svjesno otvara Kristovu Duhu i koji je njime prodahnut. Zato se žurno moramo najprije vratiti prvom dijelu Katekizma koji izlaže simbol vjere - *Vjervanje*. Čudo vjere čovjeka otvara da prihvati ponuđeni spas i da živi u skladu s onom što je primio. Silan je nauk koji u novije vrijeme započne velika papa Pavao VI., a to je nova evangelizacija. Nje nema bez kerigmatske kateheze koja stvara čudo vjere.

Tek onaj tko je povjerovao, odnosno prihvatio sadržaj vjere, ima potrebu stupiti u *Slavlje kršćanskog otajstva* i kršćanski postojati. Izlažući krsno otajstvo apostol Pavao piše: "Bog, bogat milosrđem, zbog velike ljubavi kojom nas uzljubi, nas koji bijasmo mrtvi zbog prijestupa, oživi zajedno s Kristom - milošću ste spašeni! - te nas zajedno s njim

GODIŠNJA IZVJEŠĆA

O RADU USTANOVA, POVJERENSTAVA, ODBORA I POKRETA

(Izvješća donosimo u skraćenom obliku)

NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE «ZMAJEVIĆ»

Statistički podaci

U 2002. smo imali završetak 2001/02. i početak 2002/03. šk. god. Školsku 2001/02. završili smo sa 32 sjemeništara, od 40 koliko ih je bilo na početku godine. Zadarskih sjemeništara je bilo 18, a završilo je šk. god. 13, tijekom ljeta su još dvojica napustila Sjemenište. Od 9 maturanata, od kojih su 3 zadarske nadbiskupije, 8 ih je upisalo bogoslovlju, 6 od tih su skopske biskupije i 2 su zadarske nadbiskupije.

Školsku godinu 2002/03. započeli smo sa 32, a od studenoga sa 33 sjemeništara. U studenome primljen je učenik I. razreda Nadbiskupske klasične gimnazije u Sjemenište za zadarsku nadbiskupiju. Na kraju I. polugodišta 1 sjemeništara zadarske nadbiskupije je otpušten iz Sjemeništa s tim da je nastavio pohađati Gimnaziju, a 2 sjemeništara riječke nadbiskupije su napustili Sjemenište i upisali druge škole. Tako sada u Sjemeništu imamo 30 sjemeništara.

U Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" odgajaju se sjemeništari iz: Zadarske i Riječke nadbiskupije, Gospičko - Senjske, Porečko - Pulske, Krčke i Skopske biskupije, te sjemeništara iz Franjevačke provincije sv. Jeronima iz Zadra. Zadarska nadbiskupija ima 9 sjemeništara iz sljedećih župa: Ražanac (1), Posedarje (1), Benkovac (1), Stanovi (1), Puntamika (1), Poljica (1), Galovac (1), Poličnik (1) i Briševo (1). Iz Riječke nadbiskupije su 4 sjemeništara, Gospičko - Senjske 6, Krčke 6, Porečko - Pulske 2, Skopske 2 i iz Franjevačke provincije je 1 sjemeništara. U Sjemeništi rade 2 odgojitelja, 3 časne sestre i 4 djelatnice (civilne osobe). Imamo i 3 vanjska suradnika.

Izvori financiranja troškova života i rada u Sjemeništu su vešestruki. Doprinos nad/biskupija čiji sjemeništari borave u Sjemeništu, koji iznosi 1.500,00 kn mjesečno, najam poslovnog prostora u prizemlju Sjemeništa u ulici J. Bijankinija, donacije dobročinitelja. Također treba spomenuti materijalnu pomoć jednog broja župa naše Nadbiskupije, kojima i ovom prilikom izričemo zahvalnost.

Život i rad u Sjemeništu

Sjemenišni život slijedi ritam: godine, mjeseca, tjedna i dana u skladu sa dnevnim redom. Od vanjskih aktivnosti potrebno je spomenuti nazočnost Sjemeništa u župama zadarske nadbiskupije. Prošle godine pohodili smo i aktivno sudjelovali u sljedećim župama: Benkovac, Smiljevac (ovu župu smo pohodili u prigodi Misijske nedjelje, sjemeništari su izveli i igrokaz "Tajna Božjeg načina"), Vrsi, Zemunik, Bili Brig,

Plovanija, Diklo, Poljica i Škabrnja. S manjom grupom sjemeništarača pohodili smo Islam Latinski, Smilčić i Kožino.

Sjemeništarači su sudjelovali i na kulturno - vjerskim događanjima Grada, kao i na sličnim priredbama i predstavljajima što su ih organizirale razne katoličke udruge i pojedinci u dvorani Sjemeništa.

Naše Sjemenište tijekom šk. god. organiziralo je susret osmaša i 2 susreta ministranata iz 25 župa. Osim toga jedan župnik je tijekom godine posjećivao više puta Sjemenište sa manjom skupinom ministranata i mladih iz svoje župe.

U protekoj godini Sjemenište je organiziralo susret sjemeništarača južne Hrvatske, na ovom susretu su bili i sjemeništarači iz Sjemeništa "Šalata" - Zagreb, koji će ubuduće redovito dolaziti i također organizirati ovakve susrete.

Planovi u 2003.

Sjemenište planira i u ovoj godini posjetiti i imati dan Sjemeništa u nekim od župa zadarske nadbiskupije. Neki župnici su nas već pozvali, drugima ćemo se najaviti i zamoliti da nas prime. U neke župe će ići svi sjemeništarači, a u neke će jedan odgojitelj ići sa manjom skupinom sjemeništarača. Ovom prilikom želim naglasiti da prilikom našeg posjeta župnici i župe prema nama nemaju nikakvih obveza, osim da nas prihvate da aktivno sudjelujemo na sv. Misi. Cilj naših posjeta je upoznati župu sa Sjemeništem, te tako izazvati osjećaj odgovornosti svih za rast novih duhovnih zvanja i upoznati sjemeništarače sa župom kako bi u njima porastao osjećaj predanja za druge. Ove godine Sjemenište će organizirati Bdijenje uoči nedjelje Dobrog Pastira i sudjelovat će aktivno u ostalim vjerskim događanjima Grada.

Don Zdravko Katuša, ravnatelj

Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti, Zadar

U Gimnaziji na neodređeno vrijeme radi 20 djelatnika, od čega 12 u punom radnom vremenu, a školska se nastava izvodi u prostorima Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević".

U ovoj školskoj godini po prvi puta upisane su djevojke pa je u odnosu na proteklu godinu broj učenika porastao od 65 na 85 učenika, što je 21,25 učenika po razredu. U prvom razredu upisano je 35 učenika od čega 15 djevojaka, u drugom 18, u trećem 13, a u četvrtom 19 učenika. Po prvi puta je broj učenika koji svakodnevno dolaze iz svojih domova bio veći od broja upisanih sjemeništarača kojih je na kraju prvog polugodišta bilo 36,47%.

U školskoj 2001./2002. godini Nastavni plan i program u cijelosti je planiran i proveden na zavidnoj razini. Tijekom šk. godine u Školi je uiz redovnu nastavu održano po 1 sat tjedno dopunske nastave iz engleskog i talijanskog jezika, 1 sat dodatne nastave iz engleskog jezika, te 4 sata fakultativne nastave iz njemačkog jezika.

(Darovna). Molitveni sadržaj želi obnovu vjernika "na sliku Isusa Krista" u kojem je naša ljudska narav *sjedinjena s njegovim božanstvom*. Čovjek je od Boga slijeđen. On je *capax Dei*; može Boga spoznati, prihvatiti, uzljubiti i biti *sjedinjen s njim u njegovu božanstvu*. To je stožišna istina Objave, vjere Crkve i njenoga bogoštovlja. U danjoj Misi na Božić Crkva moli: "Dobri Bože, Spasitelj rođendan početak je našeg božanskog preporođenja. Molimo da nas privede i vječnom životu u nebu" (Popričesna). Sjajna je tvrdnja vjere: "Spasitelj rođendan početak je našeg božanskog preporođenja." Naime, kršćanin je spašen kupelju preporođenja, tj. po krsnoj vodi. "Bog nas spasi ne po djelima što ih u pravednosti mi učinismo, nego po svojem milosrđu: kupelji novoga rođenja i obnavljanja po Duhu Svetom" (Tit 3,5). Život prije vjere i krsta stoji pod vlašću smrti. Krsna voda pere grešno. Zato je sakrament krsta kršćaninov novopostanak; prijelaz iz smrtnog u besmrtno. Čovjeku je vraćeno njegovo puno dostojanstvo, dostojanstvo sina Božjega. Kršćani naviještaju novoporođ po vjeri Kristu i slavljenjem sakramenata, nadasve sakramenata inicijacije. To je kršćanski ponos. Naše staro Krist ponese u grob i tako ono nestaje, a novo nastaje. Puno ostvarenje možemo očekivati u Eshatonu. Liturgija to otajstvo uprisutnjuje i pretvara u pjesmu: "Svojom smrću on je uništio našu smrt, a svojim uskrsnućem obnovio naš život" (Vazmeno predslavlje). Crkva otajstva Božića i Kristovih vjernika opjeva: Oče, "tvoja se vječna Riječ rodila kao smrtni čovjek, a mi, smrtni ljudi, zauvijek smo počašćeni, jer u Kristu primamo božanski život" (Treće predslavlje Božića).

Dakle, nauk i bogoštovlje Crkve stoje u posvemašnjem suglasju. Čovjekovo pobožanstvenjenje ostaju smisao njezina poslanja. Ako se osnovna poruka, tj. tajna čovjekov pobožanstvenjenja, u našem božićevanju, svetkovanju Pashe, propovijedanju i katehezi, odnosno u cijelom djelovanju, izgubi poput igle u plastu sijena onda se mi bavimo izmaglicama života; prodajemo pljevu mjesto pšenice. Otišli bismo daleko kada bismo u tom smislu proučavali kateheze pape Ivana Pavla II., posebno u pripremi za Veliki jubilej 2000. g. Smijemo ustvrditi da je bitna sastavnica njegovih kateheza pobožanstvenjenje čovjeka koje mu nudi Bog. Napominjem samo da je Papa svoju katehezu od 3. siječnja 2001. g. naslovio: "Bog je postao čovjekom da bi čovjek postao bogom". Ipak treba znati da Boga uvijek ostaje Bog, a čovjek stvorenje. Tu smo na tragu najnavjereniji novozavjetnih zapovijedi: "Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!" (Mt 5,48), ili "Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan" (Lk 6,36). Nama je to nemoguće po sebi, ali je moguće po Isusu Kristu koji u svojoj oporučnoj molitvi moli: "Da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao" (Iv 17,21). Drugim riječima "Doista, ovo je volja Božja: vaše posvećenje" (1Sol 4,3). Svetost čovjekova jest sudjelovanje u zbilji Svetoga, tj. samoga Boga. To nam otkriva i omogućuje otajstvo Isusa Krista. To uči, predaje i svetkuje Crkva. To je jedino stvarno promaknuće čovjeka.

Kada bismo se sada upustili u moraliziranje, onda bi se svaki od nas trebao upitati: Koju sam ja poruku posredovao na Božić? Što spremam za Uskrs? Koliko je ono što promičemo u skladu s bitnim naukom Crkve - Objave, njenoga Katekizma i bogoštovlja? Zašto je u dokumentu HBK "Na svetost pozvani" izostao temeljit, jasan i hrabar govor o tome što bi

patrijarsima, nadbiskupima, biskupima, prezbiterima, đakonima i svim članovima Naroda Božjega". Nju osobno potpisuje papa Ivan Pavao II.

Budući da su kod izrade katekizma sudjelovali Papa i biskupi, osobno ili preko konferencija, on je djelo i "Petrum" i "Paulinum". Zato dobiva još veću snagu i postaje obvezatniji. Na izvrstan način Crkva nudi "staro" i "novo". Ipak težište Katekizma čini ono "staro" - *Biblija, bogoštovni tekstovi, otački nauk i spisi svetaca*. Izričaji iz tih izvora čine njegovo središte.

Smjeli bismo ustvrditi da se mi, suvremeni propovjednici, niti *ne usuđujemo* izricati poruku onom snažnom riječju kojom govori Novi zavjet, Katekizam, bogoštovlje Crkve, crkveni oci i sveci. To može zapaziti površan čitatelj Katekizma '92. Smijem biti osoban i reći: Kad govorim o našem bogosinstvu, odnosno o pobožanstvenjenju čovjeka, nailazim na čuđenje svećenika, redovnika i redovnica, a Kristovim vjernicima laicima se čini da to nikada nisu čuli. Zašto je to tako? Gdje su tome korjenci? Nije li naše teološko "predznanje" zapreka dozreloj vjeri koja se pretače u zbunjenost, divljenje, a onda u ponizno prihvaćanje i kršćansko postojanje?

Gdje se danas sa propovjedaonica Crkve može čuti tako odvažna riječ kao što uči Crkva u svom Katekizmu. Zaustavimo se na broju 460. Govoreći o utjelovljenju, stožernom događaju u povijesti spasenja, Katekizam kaže: "Riječ je postala tijelom *da postanemo 'zajedničari božanske naravi'* (2 Pt 1, 4). Razlog radi kojega je Riječ postala čovjekom, i Sin Božji, Sinom čovječjim jest da bi čovjek, ulazeći u zajedništvo s Riječju i primajući tako božansko posinjenje, postao Sinom Božjim. 'Zaista Sin Božji je postao čovjekom da nas učini Bogom'. 'Jedinorođeni Sin Božji, hoteći nas učiniti dionicima svoga božanstva, uzeo je našu narav da bi, postavši čovjekom, ljude učinio bogovima'".

Dakle, glede otajstva Utjelovljenja, što stoji u nauku Crkve? Bog čovjekom postao! Zašto se to dogodi? Katekizamski odgovor glasi: "da postanemo zajedničari božanske naravi"; da primimo "božansko posinjenje". Znajući da se našoj nevjeri to može učiniti preuzetnim i nevjerojatnim, Katekizam ističe: "*Zaista ...*". Kao da želi reći: otklonite sumnju; imajte hrabrosti povjerovati i prihvatiti da je "*Sin Božji postao čovjekom da nas učini Bogom*". To je glas koji dolazi iz otačkih vremena. Izrekao ga je sv. Ireneja. Opet nas u toj istini želi utvrditi citirajući sv. Tomu: "*Zaista Sin Božji je postao čovjekom da nas učini Bogom*". 'Jedinorođeni Sin Božji, hoteći nas učiniti dionicima svoga božanstva, uzeo je našu narav da bi, postavši čovjekom, ljude učinio bogovima'. Istu poruku ovih dana čitamo u Službi čitanja - tekstu koji napisao sv. Grgur Nazijanski (Ponedjeljak, I. tjedan korizme).

Ono što Crkva u Katekizmu uči to svetkuje i moli u svom bogoštovlju. Misal je najizvorniji i najznačajniji molitvenik Crkve. Ono što Crkva vjeruje i predaje to u Misalu svetkuje i moli. Kad smo već kod otajstva Utjelovljenja, pokušajmo se zaustaviti pred molitvom koju nam božićno bogoštovlje stavlja u usta. "Gospodine, obnovi u nama božanski život iznovičnim slavljenjem rođenja tvoga Sina, koji nam u pričesti daje svoje jelo i piće" (Misa bdjenja - popričesna). Bit je Euharistije da u nama obnavlja, hrani i odgaja *božanski život*. U ponoćnoj Misi molimo: "... po ovoj svetoj razmjeni darova obnovi nas na sliku Isusa Krista u kojem je naša ljudska narav sjedinjena s tvojim božanstvom"

U Školi su zastupljene i sljedeće sekcije i aktivnosti: LINORA - Literarno-novinarsko-računalna sekcija, Glazbena sekcija, Športska sekcija: nogomet, košarka, šah, stolni tenis, Likovna sekcija, Kreativna radionica "AMFORA" Posjećivanje kazališnih i koncertnih priredaba, Državnog arhiva, Arheološkoga muzeja.

Naša Škola bila je domaćinom županijskom natjecanju u poznavanju klasičnih jezika, učenici naše Škole sudjelovali su i na brojnim natjecanjima na gradskoj, županijskoj, međuzupanijskoj te državnoj razini. Tijekom godine organizirani su jednodnevni i poludnevni izleti. Učenici su bili nazočni prigodnim vjerskim i kulturnim događajima u gradu Zadru, organiziran je Malonogometni turnir povodom Dana Gimnazije te, zajedno sa Sjemeništem, zajednička predbožićna večer.

Od četrnaest učenika završnoga razreda u protekloj školskoj godini nitko nije bio oslobođen mature, dvanaestorica su položila maturu u ljetnom roku, jedan s odličnim uspjehom, desetorica s vrlo dobrim uspjehom, jedan s dobrim. U jesenskom roku i preostala dvojica su položili, oba s dobrim uspjehom. Tu su bili zastupljeni i učenici nesjemeništarci, prva generacija takvih učenika.

Naši učenici bili su prvi na županijskom natjecanju iz klasičnih jezika, učenik Matija Major sudjelovao je na državnoj svečanosti povodom 100. obljetnice Cesarićeva rođenja budući je na županijskom natjecanju bio najbolji. Na "Lidranu" na županijskoj razini, učenik Krunoslav Rukavina imao je trećeplasirani literarni rad te je sudjelovao na državnom natjecanju, a učenik Marko Maksan bio je treći na županijskom natjecanju iz engleskog jezika. Učenik Mirko Buconjić dobio je drugu nagradu na literarnom natječaju Družbe hrvatskog zmaja. Na županijskom natjecanju iz povijesti Matija Major i Stipe Mustapić bili su 4., a Ante Knežević i Josip Vedrić 5., te su sudjelovali i na međuzupanijskom natjecanju u Metkoviću. Također su naši učenici sudjelovali kao recitatori na dvije poetske večeri održane u Gradskoj knjižnici.

Nastavničko vijeće posebno je pohvalilo učenike: Jadru Jukića, Mladena Pažeka, Antonia Vrdrića, Marcela Zelenčića, Antu Ražnjevića, Darka Marušića, Krunoslava Rukavinu, Stipu Mustapića i Zorana Angelova.

U protekloj godini radi unapređenja nastave nabavljen je značajan broj novih knjiga i videokazeta, tri nova računala, jedno prijenosno računalo i LCD projektor. Navedena oprema kupljena je srdestvima koja je škola dobila od Ministarstva prosvjete, Zadarske nadbiskupije te Zadarske županije.

Škola je, u okviru svojih materijalnih mogućnosti, nastojala zadovoljiti potrebe svojih zaposlenika za stručnim usavršavanjem pa ih je slala na razne stručne kongrese, skupove i savjetovanja. Također se je vodilo računa da nastavnici posjete sve skupove koji su bili u Zadru.

U pogledu promidžbe Gimnazije tiskani su listić i naljepnica, nekoliko puta bili smo predstavljeni u lokalnim novinama te smo bili nazočni i u radijskim emisijama. Sudjelujemo na web-portalu zadarskih srednjih škola Riva On, a ovu školsku godinu napraviti ćemo i vlastitu web-stranicu.

S odgojno-obrazovnim radom i postignućima na razini Škole možemo biti zadovoljni. Svjesni smo kako postoji potreba i mogućnost i kvalitetnijeg rada nastavnika kao i većeg angažmana učenika i roditelja, za što nam je potrebna i nova oprema. Za nju su nam potrebna i odgovarajuća materijalna sredstva. Naš plan i potrebe za školsku godinu 2002./2003. dostavili smo Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru, a Zadarskoj županiji šaljem mjesečno buduću da od prošle godine nevedenu pomoć školama osigurava Županija iz svog proračuna za škole na svom području, za što Županija dostavlja svoj plan u Ministarstvo.

Mons. Joso Kokić, prof.,
ravnatelj

Caritas Zadarske nadbiskupije

Rad Caritasa Nadbiskupije u 2002. godini se odvijao na nekoliko razina. Najistaknutiji je rad u Obiteljskom savjetovalištu Caritasa i Socijalnoj službi Caritasa preko kojih se koordiniraju razne konkretne pomoći.

U Savjetovalištu se radi na savjetovanju u bračnim problemima, nasilju, ovisnosti, adolescentnim krizama, psihološkim posljedicama ratnih stradanja, a u Socijalnoj službi u programima socijalnog zbrinjavanja; najredovitije krpz pučku kuhinju (240 obroka dnevno), program "Pro vita" (83), program "Boravak za djecu iz rizičnih obitelji" (32) i program "usvajanja na daljinu" (123). Korisnici tih programa su kronično bolesne osobe, materijalno ugroženi samci ili obitelji, stalna novčana pomoć za školovanje (31), samohrani roditelji, stare i nemoćne osobe, obitelji koje su zlostavljane, obitelji ovisnika, osobe sklone skitnji itd. Obiteljsko savjetovalište i Socijalna služba u našem Caritasu su po svom stručnom i ozbiljnom radu prepoznati i sve im se više povjeravaju i prihvaćaju mali programi i pojedini slučajevi.

Poseban rad Caritasa Nadbiskupije odvija se u organiziranju župnih i dekanatskih Caritasa. Po župama se okupio lijepi broj volontera čiji bi rad trebao biti sveb organiziraniji i kvalitetniji. Radi toga treba poraditi na edukaciji okupljenih volontera. Iz Caritasa je potekla jedna nova inicijativa rada s mlađim obiteljima i djecom. Tu se kroz redovite tjedne sastanke radi na edukaciji roditelja i djece za obiteljsku komunikaciju, na odgoju, učenju, duhovnoj motivaciji i samopomoći. Time smo se uključili u dijecezanski plan kateheze odraslih i Godinu obitelji. Radi se ekipno, za sada u tri župe. Još je nekoliko župa pokazalo zanimanje.

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA U OŽUJKU

Predavanje:
Fra Andrija Bilokapić OFM:

ISKUSTVO RADA S KATEKIZMOM KC

Uoči svetkovine Bezgrešnog začeca Blažene DM, 7 prosinca 1992. g. papa Ivan Pavao II. reče: "Danas se Sveta Crkva Božja raduje što, zbog iznimnog dara božanske Providnosti, može svečano slaviti proglašenje novog 'Katekizma' i službeno ga predstaviti vjernicima cijeloga svijeta" (L' Osservatore Romano, 7-8 Dicembre 1992. g.). Papa "Katekizam" naziva: "darom božanske Providnosti". To je zacijelo najznačajniji dokument koji je izrastao iz poklada vjere Crkve i obnove koju je poduzeo Drugi vatikanski sabor.

Ovaj nagovor (poticaj) trebao sam održati na prvoj ovogodišnjoj rekolekciji, dakle u Božićno vrijeme. Naime, tako sam se bio dogovori s Generalnim vikarom. Stvorio sam nekakav nacrt za ovo predavanje. Kasnije je došlo do zamjene nadnevaka rekolekcije na kojoj obradujemo zadanu temu. Dvojio sam da li prvobitni nacrt treba mijenjati. Ostao sam kod njega iz razloga što smatram da vjerobesjeda: "I Riječ tijelom postade i nastani se među nama" (Iv 1,14) te njezin cilj: "A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja" (Iv 1,12) pripada u bitni ožetak Evanđelja i vjere Crkve. Uvijek u sebi nosi zbunjujuću, ali i pokretačku snagu. Izrastamo iz tradicije u kojoj su zvona naših crkava ovu tajnu oglašavala tri puta dnevno i pozivala vjernike da pred njom stanu u molitvi.

Uopće mi nije žao što neću govoriti stručno niti školski. Taj način govora cijenim, ali oko toga se nisam trudio. Bilo bi mi veoma žao ako ne bih govorio vjernički. To ne znači da školski i stručni govor ne cijenim i da ga ne držim vjerničkim.

Što je Katekizam

Katekizam je tekst koji jasno i kratko iznosi poklad vjere Katoličke crkve. On je mjerodavan i smjerodavan nauk koji svoje temelje ima u pokladu vjere koji je Crkvi povjeren do Gospodina i u Bibliji. Njegov sadržaj jest odjek vjere Crkve koju ona čuva i koju predaje u svom bogoštovlju, te koja je zapisan u njenim izvorima i dokumentima. Tako je Katekizam dar Crkve svakom vjerniku kojega ona predaje po služenju Pape i biskupa. Prigodom svečanog proglašenja najnovijeg Katekizma KC Papa je rekao: "Objava teksta mora se uvrstiti među najveće događaje u novijoj povijesti Crkve" (isto). U njemu je na veoma umješšan način zapisan i ponuđen poklad vjere Crkve (simbol Vjere), slavljenje kršćanskog Otajstva (sakramenti i bogoštovlje), život u Kristu i u Duhu (kršćanski moral) i kršćanska molitva. To su četiri nosiva stupa na kojima Katekizam počiva. Zato je Katekizam, kako reče Papa: "dar dragocjen i bogat, prikladan i istinit, dar ukorijenjen duboko u prošlost, za Crkvu danas, ali okrenut i prema budućnosti, dar za sve ljude kojima je potreban Isus Krist i dar napose povjeren nama biskupima" (ondje). Prva rečenica u Katekizmu jest "adresa" komu je on upućen, a glasi: "Časnoj braći kardinalima,

začeca imali svečane susrete prezidija. Legionari su nazočili i dekanatskim susretima i tom prilikom legionari su predstavljali rad i ostvarenja Marijine legije i iznosili osobna svjedochanstva.

Duhovnik zadarske Kurijske don Tito Šarin preminuo je blago u Gospodinu 28. prosinca 2002. god. Pod duhovnim vodstvom don Tita, njegovim zalaganjem i neumornim radom, ML se razvila na području Zadarske nadbiskupije, što je rezultiralo osnivanjem nekoliko novih prezidija. Potaknuti njegovim svjedochanstvom i predstavljanjem ML na jednom susretu svećenika, svećenici u Opatiji zauzeli su se za osnivanje prezidija u svojoj župi, te je na taj način ML i u Riječkoj biskupiji započela s apostolatskim radom, čije je duhovno sjeme posijao upravo pokojni don Tito.

Mira Marđetko,
predsjednica zadarske Kurijske

- Udruženje salezijanskih suradnika

Naš Godišnji plan rada temelji se na Dvogodišnjem planu rada naše Provincije - Odjel suradnici: Formacija salezijanskih suradnika.

- siječanj, veljača: Dan Gospodnji - Apostolsko pismo sv. Oca Pape.
- ožujak: Kristov dan - Dan Uskrslog Gospodina - Dan Duha Svetoga.
- travanj: Dan Crkve - Euharistijska zajednica srce nedjelje.
- svibanj: Čovjekov dan - dan radosti, odmora i solidarnosti.
- lipanj: Dan svih dana - iskonski blagdan - smisao vremena.
- rujanj: Naš zajednički hod u Bogu, Božjoj riječi, osobnoj i zajedničkoj molitvi, te osobnoj svetosti.
- listopad: Poziv i poslanje.
- studeni: Bog odgajatelj.
- prosinac: Don Bosco odgajatelj.

Plan za 2003.:

- siječanj: Zajedništvo.
- veljača: Crkvenost.
- ožujak: Duhovnost - poziv i duh Korizme.
- travanj: Sakramentalni milosni život - Slavimo Uskrs.
- svibanj: Salezijanska laička duhovnost.
- lipanj: Apostolat.

U našem izvješću vidljivo je da se naš plan rada temelji na: duhovno sakramentalnom životu, odgojno formativnom rastu te pastoralnoj uključenosti članova u Župnoj zajednici, mjesnoj Crkvi i u životu naše salezijanske Obitelji.

Naše *Središte Salezijanskih suradnika* ima 47 članova sa svečanim obećanjem i njih oko 15 u pripremi. Priprema Kandidata traje jednu do dvije godine.

Don Milan Litrić, delegat

U Caritasu je stalno zaposleno desetero osoba i četvero honorarnih/volontera. Iza rada Caritasa stoji Nadbiskupija koja je u prošloj godini za strukture i programe sudjelovala sa 933.714,40 kn. Poglavarstvo grada Zadra sa 642.00, Ministarstvo rada i Soc. skrbi sa 426.705 kn, Zadarska županija sa 120.000 kn, ostale refundacije i prihodi, kamate i namjenske donacije sa 775.721,11 kn. U sve 2.896.140,51 kn.

Iz godišnjeg izvješća također proizlazi da je u 2002. god. prispjelo i podijeljeno i 51.280 kg hrane; da je Nadbiskupija od toga kupila 17.012 kg u iznosu od 126.422 kn i da 122 obitelji ili 600 osoba prima stalnu mjesečnu pomoć u paketima hrane.

Od donatora iz inozemstva svakako treba spomenuti don Marija Moninu, župnika u Falconari (Ancona), koji nam je u prošloj godini poslao 7 kamiona hrane i pelena za djecu i odrasle.

Pozitivan pomak je da neke naše zadarske firme sve više doniraju hranu za pučku kuhinju i druge Caritasove potrebe. Uz Tvornicu kruha, koja već sedam godina svakodnevno donosi kruh za pučku kuhinju, valja spomenuti Vindiju, ZKM (Klarić, voće i povrće), Getro, Vražap (kruh) i druge. Uvijek smo zahvalni firmi Luka Gaženica za skladišni prostor već 12 godina bez ikakve naknade.

Sve Caritasove službe šalju tromjesečno i godišnje podrobna izvješća o svom radu i obračune: Nadbiskupskom ordinarijatu, gradskim i županijskim socijalnim službama, kao i Ministarstvu rada i socijalne skrbi; zapravo, svim subjektima koji sudjeluju svojim udjelom u caritasovim programima. Na taj način, Caritas naše nadbiskupije ima svoj ugled ozbiljne i odgovorne crkvene socijalne ustanove.

Don Čedomil Šupraha,
ravnatelj

Katehetski ured

U protekloj su godini djelatnici Katehetskog ureda organizirali ili sudjelovali kao suradnici u organizaciji i provedbi sljedećih katehetskopastoralnih aktivnosti na području Zadarske nadbiskupije:

Priprema dvaju stručnih skupova za vjeroučitelje u osnovnoj i srednjoj školi u veljači i ožujku 2002. Svaki se skup sastojao od prigodnog predavanja i rada po radionicama. Predavači su bili s. Mirjam Gadža i mr. don Gašpar Dodić.

Ostvarena su dva turnusa duhovnih vježbi za vjeroučitelje laike u siječnju i travnju 2002. godine. Duhovne su vježbe bile trodnevne. Pripremljeno je i u svibnju provedeno tradicionalno natjecanje djece osnovnih škola, Vjeronaučna olimpijada, na temu dragovoljstva u crkvi. U natjecanju je sudjelovalo 17 ekipa, a samo senatjecanje odvijalo u prostorima Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević. Pobjednička ekipa iz škole i župe

Posedarje predstavljala je našu Nadbiskupiju na nacionalnom susretu na Trsatu u lipnju 2002. U suradnji s novoimenovanim voditeljicama stručnih aktiva za vjeroučitelje, sestrom Mirjam Gadža i gđicom Ljiljanom Čuković započelo se s radom aktiva. Održana su dva susreta, u rujnu i studenom. Svi su sudionici dobili potvrde o sftučnom usavršavanju. U sklopu rada sručnih vijeća naši su vjeroučitelji sudjelovali u pripremi i vodstvu rada po radionicama na KZŠ i KLJŠ 2002. i to njih četvoro iz osnovne i jedan vjeroučitelj iz srednje škole. Pripremljen je i u lipnju proveden i tradicionalni susret dječjih zborova, Zlatna harfa, u dva turnusa. Prvi u župnoj crkvi u Preku, a drugi u župi Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru. Sudjelovalo je ukupno 13 zborova, a tema susreta bila je Pravda će se i mir zagrliti. U rujnu je pripremljen i ostvaren Katehetski dan Zadarske nadbiskupije, tradicionalni susret svih svećenika, redovnika, redovnica i Kristovih vjernika laika. Gost predavač bila je s. Valentina Mandarić s temom Motivacija u vjeronaučnoj nastavi. Zajedno sa s. Mirjam Gadža, vjeroučiteljicom savjetnicom koja obnaša i poslove nadzora nastave vjeroučitelja Zadarske nadbiskupije zbog porodijskog dopusta gđe. Darije Santini, imenovane vjeroučiteljice nadzornice, obavljen je uvid u rad 15 pripravnika od kojih je desetoro upućeno na polaganje i uspješno je položilo stručni ispit. Još je troje pripravnika upućeno na polaganje stručnog ispita, a sedmero ih je prijavljeno za stažiranje.

Stručni ispit su položili sljedeći vjeroučitelji: Gabriela Gredelj, Zrinka Grbin, Neda Anzulović, Orijana Bobić, Jelena Mičić, Ivica Kero, Elvis Knežević, Berta Perica, Marija Šimunić i Blaženka Mandić. Troje je vjeroučitelja prijavljeno za prvi ispitni rok u 2003. godini (veljača - ožujak): Barbara Sipina, Ivana Zrilić te Željko Bobanović. Vjeroučiteljici Jasmini Barišić pripravnički je staž u mirovanju radi porodijskog dopusta, a Mirjana Buljat još nije izvršila sve obveze iz pripravničkog staža. Vjeroučitelji pripravnici koji će stručni ispit polagati u novoj školskoj godini 2003.2004. su: Marija Bilokapić, s. Donata Gravić, Marijana Mičić, s. Filipa Smoljo, Ankica Šango, s. Marta Škorić te Kladija Pavlović.

Provedeno je doškoloavanje prve generacije odgojiteljica za program vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama. Kao dio doškoloavanja održan je i jednodnevni seminar koji su vodili s. Katarina Puškarić, viša savjetnica za predškolski odgoj, gđa. Ružica Razum te Alojzije Hoblaj. Jedan je dio sudionica doškoloavanja sudjelovao u radu jesenske škole za predškolski vjerski odgoj koja je održana u Zgrebu u listopadu 2002. godine. Potrebno je do kraja provesti i praktični dio ovoga doškoloavanja.

S. Mirjam Gadža, mr. don Mario Sikirić i don Marino Ninčević pripremili su plan i program za dvogodišnju župnu katehizaciju pripravnika za sakrament sv. potvrde. Svakodnevni uredski poslovi koji se odnose na dokumentaciju o vjeronauku, vjeroučiteljima, statistiku, potrebne zamjene radi bolesti i sl... Provedeno je anketiranje župa po dekanatima s obzirom na cjelokupnu katehetsku djelatnost unutar jedne župe. Anketu je analizirao i podatke predočio don Marijo Soljačić.

U narednoj godini planiramo nastaviti s održavanjem redovitih oblika susretanja Riječi života, kako za odrasle tako i za mlađe generacije. Nastojat ćemo slijediti središnje teme na većim susretima širom Hrvatske i u Rimu te njihove sadržaje prenositi u našu zajednicu. Pri tome prednost želimo dati rastu i temeljitijoj duhovnoj formaciji. I ove godine u našoj nadbiskupiji radit ćemo na širenju Radosne vijesti putem našeg časopisa Novi svijet i listića Riječ života. Željeli bismo predstaviti Djelo u nekoj od naših župa, a krajem svibnja organizirat ćemo "na šir" odlazak u Split na "Marijanski kongres". U nastojanju da se što bolje duhovno pripreмимо za mogući Papin dolazak, želimo u Godini krunice pojačati kontemplaciju Krista Marijinim očima kako bi se po Papinim riječima upućenim Marijinom djelu, suobličili s Kristom i zračili njegovu spasonosnu nazočnost u sredinama gdje živimo.

- Marijina legija

Zadarska kurija Marijine legije broji dvanaest prezidija. Početkom 2003. god. osnovani su prezidiji u Obrovcu i sv. Filipu i Jakovu, a prezidij u Benkovcu je u osnivanju. Zadarska kurija ima 122 aktivna legionara i više od 400 molitvenih članova. Iz izvještaja prezidijâ koji se podnose Kuriji vidljivo je da se u svakom prezidiju redovito obavljaju sljedeći apostolati: apostolat dvaju legionara po kućama ili stanovima 'od vrata do vrata'; u obiteljima sa starijim i nemoćnim osobama, nepokretnim, bolesnicima, legionari s ljubavlju i molitvom strpljivo slušaju o njihovim bolima, problemima, te ih savjetuju i duhovno tješe; posjećuju osobe koje su same (često ostavljene i od svojih najbližih), pomažu im da lakše nose svoj životni križ s Gospodinom, moleći se Njegovoj Majci Mariji; u apostolat su uključene i mlađe obitelji s više djece, obitelji s problemom alkoholizma, droge, siromašne obitelji, obitelji koje ne vjeruju u Boga (to je najteži apostolat), ali s Marijom, po Mariji i s molitvom dolazi se do milosti i obraćenja; legionari obavljaju apostolat u bolnicama u Zadru, Biogradu, Ugljanu, staračkim domovima na području grada Zadra, u Domu u Zemunik i u komuni u Jankolovici; pomažu svojim župnicima pripremiti osobe za primanje sv. sakramenata; mole kod odra pokojnika sv. krunice; nakon učestalih posjeta legionara, brojne su osobe nakon dugo vremena, a neke i po prvi put, primile sv. sakramente; organiziraju i sudjeluju na hodočašćima; kod svakog apostolata dijele crkveni tisak i sadržaje duhovnog karaktera, krunice, medaljice i sl.; dužnosnici Kurije sudjeluju svaka četiri mjeseca na susretima Komicija u Zagrebu.

Acies, obvezna godišnja svečanost na kojoj su prisutni aktivni legionari i molitveni članovi, održan je 7. travnja 2002. god. u župi sv. Antuna Padovanskog na Smiljevcu. Na toj svečanosti legionari obnavljaju legijsko obećanje kao izraz vjernosti Mariji, Kraljici legije, te primaju blagoslov i snagu za duhovnu borbu protiv napasti i duhovnih tmina.

U lipnju 2002. god. legionari su hodočastili Gospi u Lurd. U srpnju 2002. god. promijenjeno je vodstvo dužnosnikâ Kurije. Za predsjednicu je izabrana Mira Marđetko, tajnica je Edita Ivanac, dopredsjednica Rosa Colić, a blagajnica Vesna Profaca. U listopadu 2002. god. u crkvi na Školjiću održana je Godišnja duhovna obnova za aktivne legionare i molitvene članove. U prosincu su prezidiji povodom blagdana Bezgrešnog

susretima za interne gdje se susreću muški i ženski volonteri (volonteri-dragovoljci, laici koji žele unijeti evanđeoske vrednote na sva područja življenja i djelovanja) razrađivali smo temu godine "Ljubav rađa mudrost" i podcrtavali načine kako je zadobiti - Molitva, Isus među nama, Ljubav prema bratu i Ljubav prema Isusu Napuštenom.

Poticani duhovnim vodstvom fokolara iz Spita, ove smo godine više pažnje poklanjali radu s djecom i mladima te inicirali njihove susrete - susrete Gen 4, za djecu od 3 do 8 godina, Gen 3, od 9 do 17 godina i Gen 2, generaciju mladih od 17 godina na dalje. Četiri djevojčice i jedan dječak sudjelovali su na njihovom središnjem susretu Superkongresu u Rimu. Imali smo i predstavnika na susretu odgovornih za nuclea u Castel Gandolfu.

Na jednodnevni susret (giornatu) održan u Splitu u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, putovali smo autobusom (50 osoba) gdje smo dali i aktivan doprinos osobnim svjedočenjem na temu Sveopće bratstvo - put zajedništva ljudske obitelji. Nismo izostali ni na višednevnom (3 dana) godišnjem susretu Mariapoli održanom u Marijanskom središtu Vepric. Rado smo se odazvali na poziv u Split prilikom predstavljanja Chiarine knjige Vapaj na temu o raspetom i napuštenom Isusu u povijesti i životu Pokreta Fokolara od njenog nastanka do danas. Manji broj odraslih i mladih sudjelovao je na ljetnom duhovnom odmoru Mariapoli u Mrkoplju na Bjelolasici. I ove godine organizirali smo predbožićnu svečanost u obiteljskom ozračju uz pjesmu, igrokaze i tombolu. Sa brojnih okupljanja i skupova mnogi od nas donosili su žive utiske kao npr. "Osjećam se pozvana od Boga boriti se za Dobro", "Jedinstvo i ljubav najvrijednije je što sada želim pronositi u svijet!", "Konačno se rješavam razmišljanja o samome sebi. Ovo je bio poticaj da počnem ispočetka", "Sada sam razumjela što je to pakt uzajamne ljubavi. Potrebno je poništiti sebe da bih mogla živjeti drugoga. Jedino tako je moguće graditi novo jedinstvo." Iskustvo Božje prisutnosti među nama često je bilo svjetlo i snaga za mnoga naša osobna i zajednička konkretna iskustva.

Snažno i neizbrisivo iskustvo zbilo se za vrijeme ljetnih mjeseci nakon što se Alen, jedan od naših internih članova iznenada razbolio od atipične upale pluća s velikim oštećenjem srca. Kao posljedica Hodgkinove bolesti, nije se davalo od strane liječnika nikakve izgleda za život. No, već nakon prvog poboljšanja, liječnica iz primarne njege (upoznavši nas) govori: "Nakon ovoga i ja ću se početi moliti Bogu". Poslije krajnjeg poboljšanja supružnici svjedoče: "Za vrijeme bolesti posebno smo bili zahvalni Bogu za milost što smo upoznali Djelo. Nikad nismo tako snažno osjetili naše jedinstvo i po njemu snagu molitve...» U našoj sredini nastojali smo ostvarivati i jedan od četiri dijeloga Pokreta - dijalog s osobama bez vjerskog uvjerenja. Osim osobnog životnog svjedočenja u širenju Božjeg kraljevstva poslužile su mnoge knjige u izdanju Novog svijeta koje smo širili kao i odaziv na poziv vjerske emisije Radio Zadra u kojoj smo govorili o nazočnosti Djela Marijina u Zadarskoj nadbiskupiji. Poticani Chiarinim mjesečnim duhovnim razmišljanjima preko video zapisa i podržavani ocem Nadbiskupom ordinarijem i nadbiskupom u miru, nastojali smo na spomenute načine dati svoj mali doprinos ostvarenju Božjeg nacrtu nad svima nama u želji da budemo svjetlo za mnoge.

Planovi za 2003. godinu:

Nastavlja se s radom na tradicionalnim susretima (Zlatna harfa, Vjeronaučna olimpijada, poboljšanje rada stručnih vijeća, duhovne vježbe za vjeroučitelje laike, aktivno sudjelovanje u radu katehetskih škola, Katehetski dan)... Planira se i zajedničko putovanje u Rim u travnju 2003. Poboljšanje suradnje među povjerenstvima.

Prof. Marija Bilokapić, tajnica

Liturgijsko povjerenstvo Nadbiskupije zadarske

Izvješće o radu u 2002. godini:

Na sjednici Liturgijskog povjerenstva Nadbiskupije zadarske, u Zadru 31. svibnja, predloženo je da se priredi dvodnevni liturgijski seminar za svećenike. Kasnije je određeno da se na seminar pozovu također redovnici i redovnice. Seminar je održan 13. i 14. studenoga u Zadru. Tema je bila: "Euharistijsko slavlje dana Gospodnjega". U sjemeništu su bile molitve časoslova, predavanja i rad u skupinama, a u Katedrali euharistijska slavlja. Predavači su bili članovi Liturgijskog povjerenstva: o. Bernardin Škunca, don Mario Soljačić, don Tomislav Sikirić, prof. Livio Marijan i o. Jozo Milanović.

U radu seminara sudjelovalo je gotovo - stotinu svećenika, redovnika i redovnica. Seminar je, uz neke organizacijske propuste, jasnije prikazao sadašnje stanje nedjeljnoga euharistijskog slavlja. Na seminaru su spomenuti brojni propusti i zloporabe, ali je također ukazano i na potrebu još boljeg pripremanja i još ljepšeg slavljenja toga najvažnijeg i najsvetijeg čina Crkve. Po želji o. Nadbiskupa, a temeljem iznesenih prijedloga na seminaru, Liturgijsko je povjerenstvo priredilo Smjernice za budući rad na liturgijskom polju u našoj Nadbiskupiji.

Planovi za 2003.:

Liturgijsko će se povjerenstvo uključiti u godinu kateheze odraslih u Zadarskoj nadbiskupiji. Na primjeren će način podsjećati na prvenstvo liturgijske kateheze. Uz priloge u Vjesniku Zadarske nadbiskupije poticati će i konkretni rad za ljepše slavljenje Službe riječi. Bili bi to tečajevi za čitače u liturgijskim slavljinama, uključujući i pjevače pripjevni psalama, kako bi riječ Božja dostojanstvenije bila naviještena. A da bude i prikladnije tumačena poticati će na temeljitiju pripremu, po mogućnosti i zajedničku, nedjeljne homilije. Tako bi se još jasnije očitivalo da je homilija vrhunac i vrelo svake druge kateheze.

O. Jozo Milanović OSB

Povjerenstvo za mlade Zadarske nadbiskupije

Povjerenstvo za mlade naše nadbiskupije imalo je više susreta prošle godine. Sudjelovali smo na nacionalnom susretu mladih u Osijeku. Iz naše nadbiskupije na ovom susretu sudjelovalo je pet autobusa mladih s našim generalnim vikarom i jednim brojem svećenika. Organizirali smo tradicionalno hodočašće u Nin na kojem su sudjelovale za razliku od prošlih godina i brojne župe izvan grada. 1. ove godine sudjelovali smo na Božićnom koncertu Tisuću glasova Božića u Jazinama.

Naše povjerenstvo za ovu godinu kani organizirati dekanatske susrete kako bismo što bolje organizirali postojeće aktivnosti, pomogli našim župnicima, a ujedno ih zamolili za organizirani rad s mladima po župama i dekanatima koji na žalost u velikom broju ne postoji. Ove godine započeli smo tečaj "Mladi pomoć mladima" kojega bismo željeli ponuditi i drugima koji žele raditi s mladima. Želja nam je uključiti se u proslavu svete Stošije, zaštitnice naše nadbiskupije, dolaska svetog Oca u naš grad, te organizirati bdjenje za mlade u Vrani, našem najvećem hodočasničkom mjestu.

Ovo povjerenstvo se nada da će naići na podršku i suradnju naših župnika, kateheta i svih onih koji se žele uključiti u rad i stvaranje budućnosti naše crkve i naroda.

Don Igor Ikić

Povjerenstvo za duhovna zvanja i ministrante

Prije nego izvjestim o onome što smo radili ili što planiramo raditi, želim reći da je ovo povjerenstvo imenovano prije godinu dana. Imenovano je 6 članova povjerenstva. Među njima su i don Josip Lenkić i o. Dorotej Toić koji su imenovani kao odgojitelji u Sjemeništu, a sada to više nisu. Stoga, potrebno je popuniti povjerenstvo. Bilo bi dobro angažirati više mladih župnika. Predlažem da jedan od mladih župnika bude pročelnik povjerenstva, jer on je na terenu i ima više kontakta. Sjemenište i odgojitelji prihvatili bi u svojim mogućnostima sve oblike suradnje i pomoći.

Rad u 2002.

U protekloj godini organizirali smo 16. veljače jednodnevni susret osmaša iz zadarske nadbiskupije. Na susretu je sudjelovalo 50 mladića iz 11 župa. Župe sudionice su: Pridraga, Obrovac, Belafuža, Vrsi, Ugljan, Biograd, Debeljak, Sukošan, Bibinje, Galovac i Zemunik. Poslije ovoga susreta poslali smo dopis svim dekanima zadarske nadbiskupije u kojem smo predložili program susreta ministranata po dekanatima. Ovime smo željeli potaknuti ovakve susrete, doprinijeti sa prijedlozima i sami sudjelovati. No, uzvratnog kontakta nije bilo, pa ovo povjerenstvo ne zna da li su susreti održani i ako jesu u kojem dekanatu su održani.

tečajevima koji se organiziraju na nivou Nadbiskupije. Svaki susret započinje Večernjom, zatim slijedi duhovni nagovor nekog od suradnika, odjek na iznesenu temu, te razgovor o tekućim poslovima suradništva i tajništva.

Odbor je vrhovno savjetodavno tijelo koje ima šest članova, u koje su izabrani: don Anđelko Buljat, Nebojša Gunjević, Ljubo Radić, Anton Ivančić, Anđelka Mandac i Marica Rumora.

U protekloj godini Tajništvo Malog tečaja Zadarske nadbiskupije organiziralo je četiri tečaja: u veljači u župi Uznesenja BDM u Pagu, u svibnju u župi Uznesenja BDM na Belafuži, u listopadu u župi Sv. Ivana, a u studenom u Kaštelima. Sve tečajeve vodio je don Andrija Vrane. Članovi Malog tečaja sudjelovali su u siječnju na Bdijenju svih zajednica na nivou Nadbiskupije povodom molitve za mir. U rujnu je izabrana nova tajnica Anica Rumora. U listopadu su na susretu suradništva sudjelovali don Andrija Vrane i mons. Ivan Mustačić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije. Na susretu su dane smjernice za rad tajništva, usuglašen plan za održavanje tečajeva u sljedećoj godini, ukazano na probleme i potrebe u radu tajništva i samog tečaja, te je osnovan odbor koji bi trebao olakšati rad tajništva i Malog tečaja općenito. Duhovna Ultreja na nivou Nadbiskupije održana je 1. prosinca 2002. god. u župi Uznesenja BDM na Belafuži u zadru. Susretu je nazočio otac Nadbiskup mons. Ivan Pređa i generalni vikar mons. Ivan Mustačić. Don Srećko Frka Petešić održao je duhovni nagovor. Sudjelovalo je više od dvjesto članova Malog tečaja. Zajednička duhovna obnova Ultreja na nivou Nadbiskupije održana je 30. ožujka 2003. u župi Uznesenja BDM na Belafuži.

U siječnju 2003. god. održana su dva tečaja: u župi Bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu, kojeg je vodio župnik don Igor Ikić sa suradnicima, uz nazočnost don Šime Perića, te u župi Bezgrešnog začeca BDM na Puntamici, kojeg je vodio don Andrija Vrane sa suradnicima iz Zagreba i Zadra.

Godina 2003. posvećena je evangelizaciji odraslih osoba. U skladu s tim već je u listopadu donesen Plan održavanja Malih tečajeva u Zadarskoj nadbiskupiji. Od planiranih tečajeva već su održani na Bilom Brigu i Puntamici. Ostali planirani tečajevi su: od 6. - 9. veljače, župa sv. Antuna Padovanskog, Smiljevac; od 20. - 23. veljače, župa Uznesenja BDM, Belafuža; od 27. veljače - 2. ožujka, Sjemenište "Zmajević"; od 6. - 9. ožujka, župa Uznesenja BDM na Pagu; od 13. - 16. ožujka, župa Pridraga, Karin; od 22. - 25. travnja tečaj za profesore i djelatnike Klasične gimnazije; od 15. - 18. svibnja župa Kraljice mira, Stanovi; u listopadu su planirani tečajevi u Privlaci i za studente

Don Anđelko Buljat, povjerenik za Kursiljo

- Djelo Marijino/Pokret Fokolara

Tijekom protekle 2002. godine redovito smo održavali naše mjesečne susrete Riječi života na kojima smo razmatrali rečenicu iz Evanđelja izabranu iz nedjeljnih liturgijskih čitanja. Izabranu rečenicu potkrijepljenu Chiarinim komentarom nastojali smo stavljati u praksu te međusobno darivali stečena iskustva. Uz temeljne točke naše duhovnosti na

Porođenje BDM - Privlaka. Smisao ovih početnih kateheza je rađanje zajednice koja će biti na putu kršćanske inicijacije. Tako su u prošloj godini obavljene pojedine etape katekumenata (Usp. RED PRISTUPA ODRASLIH U KRŠĆANSTVO, br. 4 - 8 i STATUT NEOKATEKUMENSKOG PUTA, čl. 19 - 21): I. krsni skrutinij sa III. i IV. zajednicom župe Uznesenja BDM u Zadru, III. i IV. zajednicom Sv. Stošije u Zadru i sa II. zajednicom Bezgrešnog začeca BDM; etapa shema sa I. zajednicom Bezgrešnog začeca BDM, II. zajednicom Sv. Stošije, II. zajednicom Sv. Josipa na Plovaniji i sa II. zajednicom Uznesenja BDM na Belafuži; II. krsni skrutinij sa I. zajednicom Sv. Stošije i I. zajednicom Uznesenja BDM; etapa inicijacija u molitvu sa I. zajednicom Sv. Josipa na Plovaniji i sa I. zajednicom Sv. Stošije u Zadru.

Koncem rujna 2002. god. u sjemenište Redemptoris Mater u Macerati (Italija) ušao je Antonijo Skroče iz III. zajednice župe Uznesenja BDM na Belafuži. Matteo Rici, poznati isusovački misionar u Kini bio je rodom iz Macerate. Poslanje biskupijskog misijskog sjemeništa u Macerati je priprava svećenika za evangelizaciju Kine, kad to bude moguće. Djevojka Romana Knežević iz I. zajednice Sv. Josipa na Plovaniji ušla je 29. rujna 2002. god. u Samostan benediktinki na Rabu.

U adventu 2002. kateheze su održane u župama Kraljice Mira na Stanovima, Sv. Josipa na Plovaniji i Uznesenja BDM na Belafuži.

U korizmi 2003. održat će se kateheze u župama Sv. Stošije u Zadru, Bezgrešnog začeca BDM na Puntamici, Porođenja BDM u Benkovcu, Porođenja BDM u Privlaci i Sv. Josipa u Obrovcu. Ove godine kateheze odraslih u našoj Nadbiskupiji ponudit ćemo župama koje to žele, oblik *"katoličke formacije valjane za društvo i za današnja vremena"* (IVAN PAVAO II, Pismo Ogniquilvolta, 30. kolovoza 1990.: AAS 82 (1990) 1515).

Don Marinko Duvnjak

- Mali tečaj Kursiljo

Mali tečaj Kursiljo je priznati katolički pokret kojeg je 1949. god. u Španjolskoj pokrenula grupa angažiranih katolika (laika i svećenika) i čija je karizma potaknuti vjernike da postanu kvasac unutar župe.

Kursiljo svoje ciljeve ostvaruje kroz trodnevni program sličan intenzivnim duhovnim vježbama, ali s originalnom metodom, zbog čega se koristi naziv Kursiljo ili Mali tečaj. Mali tečaj je kratki tečaj kršćanstva.

Tajništvo Kursilja nalazi se u prostorijama župe Uznesenja BDM - Belafuža, Zadar, djeluje na nivou Nadbiskupije, a uređuje utorkom od 18 - 20, te srijedom od 17 - 19 sati.

Povjerenik za Mali tečaj Kursiljo Zadarske Nadbiskupije je don Anđelko Buljat, župnik župe Uznesenja BDM, Belafuža. Suradništvo tajništva čini 18 članova iz više župa: Stanovi, Puntamika, Sv. Ivana-Relja, Bibinje, Pag, Smiljevac, Belafuža.

Članovi suradništva Kursilja sastaju se jednom tjedno, utorkom, u prostorijama župe Uznesenja BDM na Belafuži. Na zajedničkom susretima donose se prijedlozi i planovi o

U lipnju smo organizirali susrete ministranata 5, 6, i 7 razreda u dva turnusa. Prvi susret u kojemu su sudjelovali ministranti 5 i 6 razreda održan je 21. lipnja 2002. Na ovome susretu sudjelovala su 82 ministranta iz 15 župa. Župe sudionice su: Pridraga, Karin, Vrsi, Dračevac Ninski, Privlaka, Zemunik, Belafuža, Puntamika, Nin, Pakoštane, Vrana, Stanovi, Bibinje, Sukošan i Starigrad. Drugi susret u kojemu su sudjelovali ministranti 7 razreda održan je 22. lipnja 2002. Na ovome susretu sudjelovalo je 28 ministranata iz 8 župa. Župe sudionice su: Bibinje, Vrsi, Pakoštane, Belafuža, Puntamika, Vrana, Bili Brig i Škabrnja.

Želio bih naglasiti da je veoma teško držati na okupu ministrante, a kamo li nešto raditi sa velikom skupinom. Za velike skupine potrebno je puno više suradnika. Stoga u buduće planiramo organizirati susrete s manjim skupinama (do 15 sudionika).

Planovi u 2003.

Za sada konkretno planiramo organizirati susrete osmaša (subotom) u manjim skupinama iz pojedinog dekanata počevši 08. veljače 2003.

Don Zdravko Katuša

Povjerenstvo za obitelj

Povjerenstvo za obitelj organiziralo je 2002. god. sljedeće pastoralne događaje:

- Priprava na brak: Protekle godine održano je deset priprava na brak. Dva petka i jedna subota prije podne. U pripravi sudjeluje svećenik, crkveni pravnik, liječnik, psiholog, bračni par.
- Hodočašće obitelji u katedralu sv. Stošije - molitva za mir na svetkovinu Krštenja Gospodinova, 13. siječnja 2002. god. Povjerenstvo za obitelj je pripremilo liturgijsko slavlje.
- Dan života - u nedjelju 3. veljače 2002. god. slavio se Dan života. Povjerenstvo je povezano s pokretom "Pro Vita".
- Susret bračnih parova održan je 12. veljače 2002. god. Predavanje na temu: Teologija u nauci sv. Pavla, zatim prigoda za ispovijed, sv. Misa i domjenak.
- Konstituirajuća sjednica novog imenovanog Povjerenstva za obitelj održana je 5. ožujka 2002. god.
- Obiteljska ljetna škola u Zagrebu na Fratrovcu održana je od 28. kolovoza do 1. rujna 2002. god. Tema: Mladi u suvremenoj obitelji. Na školi je sudjelovao Pročelnik i tri bračna para.
- Pročelnik za obitelj sudjelovao je na Okruglom stolu što ga je organiziralo Vijeće za obitelj pri HBK, pod nazivom Homoseksualci - stanje ili opredjeljenje. Susret je održan u Zagrebu 20. Studenog o.g. Svrha je bila dati stručni doprinos za prijedloge novom obiteljskom zakoniku.

- Druga sjednica Povjerenstva za obitelj održana je 10. rujna, a treća sjednica 19. studenog 2002. god.

- Proslava blagdana Svete Obitelji u katedrali sv. Stošije organizirala je Udruga četvero i više djece. Na misi su sudjelovale brojne obitelji iz našeg grada. Pročelnik za obitelj također je sudjelovao na slavlju i susreo se potom s obiteljima na domjenku u Sjemeništu.

Povjerenstvo za obitelj sastaje se četiri puta godišnje na radnim sastancima. Suraduje s obiteljskim Savjetovalištem pri Caritasu, Udrugom četvero i više djece i pokretom "Pro Vita".

Povjerenstvo je na svojoj zadnjoj sjednici razgovaralo o planu Nadbiskupije za godinu sv. Stošije 2004. god., koja je ujedno proglašena i Godinom obitelji.

Mons. Šime Perić, pročelnik

Povjerenstvo za kulturu

Izvršeni restauratorski radovi:

Restauratorska radionica Sveučilišne knjižnice u Zagrebu:

- Prof. Irena Medić restaurirala je:
 1. Glagoljska matica vjenčanih 1706 - 1765, vlasništvo župe Murvica
 2. Glagoljska matica krštenih 1765 - 1830 župe Murvica
 3. Glagoljska matica krštenih 1631 - 1646 župe Grusi, Briševo
 4. Glagoljska matica vjenčanih 1613 - 1646 župe Grusi Briševo
 5. Libar od broja duš 1766 župe Briševo
 6. Knjiga prihoda i rashoda 18. i 19. st. pisana glagoljicom župe Murvica
 7. Glagoljska matica umrlih 1766 - 1830 župe Murvica
 8. Knjiga računa župe Murvica 1803 - 1816
 9. Knjiga godova 1820 - 1960 župe Bibinje.

- Prof. Adam Marušić obnovio je:

1. Ophodni križ, 18. st. vlasništvo župe Rodaljice
2. Viseći svijećnjak, 18. st. iz fundusa Zadarske nadbiskupije

- Prof. Maja Velicogna - Novoselac, viši restaurator iz Zagreba obnovila je:

1. Ophodni križ, 17. st. vlasništvo župe Lukoran
2. Ophodni križ, 16. st. vlasništvo župe Lukoran
3. Dva viseća svijećnjaka 18. st. vlasništvo župe Nin.

- Restauratorska radionica Anton Škrabl iz Rogaške Slatine, Slovenija, obnovila je:

1. Harmonij, 19. st. vlasništvo Zadarske nadbiskupije

U 2002. godini:

- obnovljena je koordinacijska ekipa koju sada čine: Ondina Ivanov (roditelj), Zeljka Dekorte (osoba s hendikepom), Vesna Vrkić (prijatelj), Marin Ruić (prijatelj), Claudija Bulić (prijatelj), Heidi Mičić (prijatelj) i Ivana Longin (voditelj);

- Od 22. do 23. lipnja u Zagrebu je održano Nacionalno vijeće Vjere i svjetla, na kojem je sudjelovala Ivana Longin kao voditelj zadarske zajednice.

- 12. i 13. listopada voditelj zajednice sudjeluje na Nacionalnom vijeću u Donjem Miholjcu gdje se razgovaralo o planovima u novoj godini, dolasku Jean Vaniere u Hrvatsku u travnju 2003. godine, prijedlogu da Vlado Košić bude referentni biskup za zajednicu Vjere i svjetlo u Biskupskoj konferenciji, osnivanju nacionalne internet stranice, prijedlogu za osnivanje Vjere i svjetla kao udruge u Hrvatskoj, odabiru p. M. Nikolića za nacionalnog duhovnika i dr.

Vjeronauk za osobe s posebnim potrebama:

U 2002. godini:

- U rujnu je pokrenut sakramentaini vjeronauk u župi BDM na Belafuži kojeg pohađaju 4 osobe s posebnim potrebama od kojih neke nisu članovi zajednice Vjera i svjetlo. Vjeronauk vode Ivana Login i Vesna Vrkić. Tri osobe se pripremaju za sakrament potvrde a jedna za pričest.

Planovi za 2003. godinu:

Radi kvalitetnijeg pastoralna osoba s posebnim potrebama bilo bi dobro uvesti mogućnost edukacije studenata na Katehetskoj školi putem izbornog kolegija kojim bi se pružila osnovna znanja iz metodike rada i psihologije osoba s posebnim potrebama. Predavač bi mogao biti gost s fakulteta za defektologiju. Na ovaj bi način studenti mogli svladati npr. jezik gestama kojim se služe osobe oštećena sluha. Nekolicina roditelja predlaže otvaranje tzv. radnog centra za osobe iznad 21. godine starosti koje nisu obuhvaćene niti jednim oblikom sustavne skrbi, a osposobljeni su za neke jednostavne, u čemu je Grad spreman pomoći.

Heidi Mičić, psiholog

Povjerenstvo za katehezu odraslih

- Neokatekumenski put

U korizmi 2002. god. održane su kateheze Neokatekumenskog puta u sljedećim župama Zadarske nadbiskupije: Sv. Stošija u Zadru, Bezgrešno začecje BDM - Puntamika, Sv. Josip - Plovanija, Sv. Roko - Bibinje, Porođenje BDM - Benkovac, Sv. Josip - Obrovac i

Duhovne obnove – seminari u 2002. godini.

U 2002. godini grupa svećenika don Joso Kokić, don Tomislav Sikirić, don Pave Zubčić, don Krešo Ćirak, don Zdenko Dundović i don Ivica Jurišić, nastavila je da Duhovnim obnovama – Seminarima po župama. Kroz 2002. godinu održali smo šest Duhovnih obnova odn. Seminara i to na slijedećim župama:

- veljača: župna sv. Ante Padovanskog u Dragama; župa Velike Gospe u Škabrnji
- ožujak: župa sv. Kuzme i Damjana u Polači
- travanj: župa sv. Ivana Krstitelja u Biogradu
- listopad: župa sv. Filipa i Jakova u Sv. Filipu i Jakovu
- studeni: župa Uzašašća Gospodinova u Paskoštanima

Duhovne obnove – Seminari su bili dobro posjećeni, crkve su bile uglavnom pune. U 2002. godini Duhovna obnova – Seminar je produžen za jednu večer, te sad traje četiri večeri. Od jeseni 2002- god, počeli smo sa novim ciklusom kateheza i vraćamo se na župe gdje smo već bili. Nove kateheze su: Smisao čovjeka i svijeta, Krist kao odgovor na smisao čovjekova života, Grijeh i obraćenje, Crkva, sakrament spasenja, Sakramenti i kako ih živimo, Naše poslanje u Crkvi i svijetu.

Na većini župa gdje smo održali Duhovnu obnovu – Seminar, zaživjela je jedna molitveno-biblijska zajednica koja se okuplja jednom tjedno. Zajednice su ujedno i smisao održavanja samih Duhovnih obnova – seminara.

U 2002. godini usredotočili smo se isključivo na župe gdje je već održana Duhovna obnova – Seminar, jer cilj novih kateheza ujedno je i jedan napredak i rast u spoznavanju vjere i Svetog pisma.

Do ljeta 2003. godine u planu su još tri Duhovne obnove – Seminara na slijedećim župama: veljača: župa Uznesenja Marijina u Škabrnji; ožujak: župa sv. Kasijana u Sukošanu; travanj: župa Male Gospe u Benkovcu.

Don Ivica Jurišić, župnik Paskoštan

Povjerenstvo za osobe s posebnim potrebama

Rad ovog povjerenstva vezan je za djelovanje zajednice Vjera i svjetlo te vjeronauk za osobe s posebnim potrebama.

Djelovanje zajednice Vjera i svjetlo: Zajednica okuplja osobe ranjene različitim stupnjem mentalnog hendikepa, njihove roditelje i prijatelje. Zadarska zajednica broji 30- ak osoba i sastaje se redovito, jednom mjesečno, u prostorima župe Uznesenja BDM na Belafuži. Zajednica ima koordinacijsku ekipu koja se susreće najmanje jednom mjesečno radi pripreme susreta, molitve, planiranja i evaluacije rada. Ona utvrđuje prioritete, daje poticaje i dijeli zadatke.

2. Dva harmonija, 20. st. vlasništvo župe Bokanjac.

- Restauratorska radionica u Zadru je dovršila restauriranje drvenog oltara, 17. st. iz crkve sv. Stošije u Biogradu.

- Prof. Mario Kotlar obnovio je:

1. Sliku "Sv. Dominik, sv. Ivan apostol i sv. Antun, opat", nepoznati autor, 17. st. vlasništvo Samostana sv. Marije
2. Slika "Sv. Obitelj s Ivanom Krstiteljem" nepoznati autor, 17. st. vlasništvo Samostana sv. Marije.

- Prof. Neda H. Ivetić restaurirala je:

1. Oltara pala "Sv. Juraj, sv. Jakov i sv. Andrija", 17. st. vlasništvo Zad. nadbiskupije.

- Prof. Šime Vitori restaurirao je:

1. Sliku Sv. Dimitrija, početak 20. st. vlasništvo crkve sv. Dimitrija u Zadru
2. Drveno raspelo, 20. st. iz crkve sv. Dimitrija u Zadru.

- Prof. Jadranka Baković restaurirala je:

1. Slika "Izlječenje bolesnih, nepoznati autor, 17. st. vlasništvo Zadarske nadbiskupije
2. Slika "Svečani ulaz Isusov u Jeruzalem" 17. st. nepoznati autor, vlasništvo Zadarske nadbiskupije
3. Slika "Sv. Roko", autor Ivan Sgarčina, 19. st. vlasništvo sv. Pavla na Galevcu, Preko.
4. Slika "Srce Isusovo", 20. st. vlasništvo Zadarske nadbiskupije
5. Slika "Srce Marijino", 20. st. vlasništvo Zadarske nadbiskupije.

- Restauratorska radionica Split, gospodin Branko Pavazza restaurirao je antependij s likom sv. Marka na koži, vlasništvo župe Seline, nepoznatog autora iz 18. st.

- Hrvatski državni arhiv je obnovio:

1. Glagoljsku maticu umrlih 1749 - 1822 župe Privlaka
2. Glagoljsku maticu vjenčanih 1756; 1764-1784; 1801- 1802 (fragmenti župe Privlaka)
3. Glagoljsku maticu krštenih 1751; 1798 - 1811
4. Skula sv. Marka, otok Pašman, pisana glagoljicom, 18. st.

Osim restauriranja gore navedenih predmeta pristupili smo prikupljanju i snimanju matičnih knjiga. Te knjige smo zatim poslali u Državni arhiv u Zagrebu na snimanje. U 2002. godini smo snimili sljedeće knjige:

BENKOVAC: 1. Stanje duša - 4 knjige; 2. Matica krštenih, 1883 - 1915; 1916 - 1950
 BOKANJAC: 1. Popis obitelji - 3 knjige; 2. Matica krštenih, 1825 - 1845; 1924 - 1948
 BRIŠEVO (GRUSI): 1. Stanje duša - 3 knjige; 2. Glagoljska matica krštenih 1631 - 1646;
 3. Glagoljska matica vjenčanih 1613 - 1630; 4. Glagoljska matica vjenčanih 1630 - 1646
 (Sve tri glagoljske matice su uvezane u jednu knjigu)